

**Jaarverslag
PCBO Apeldoorn
2024**

Jaarverslag
PCBO Apeldoorn
2024

INHOUDSOPGAVE

VOORWOORD	4
1. HET SCHOOLBESTUUR	5
1.1 PROFIEL	6
2. VERANTWOORDING VAN HET BELEID	14
2.1 ONDERWIJS & KWALITEIT	15
PASSEND ONDERWIJS	20
2.2 PERSONEEL & PROFESSIONALISERING	24
ZAKEN IN HET AFGELOPEN JAAR MET PERSONELE BETEKENIS.....	25
2.3 HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN	30
DOELEN EN RESULTATEN	30
NIEUWBOUWPROJECTEN	31
EIGEN INVESTERINGEN PROJECTEN.....	31
DUURZAAMHEID & MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN	33
2.4 FINANCIËEL BELEID.....	34
DOELEN EN RESULTATEN	34
OPSTELLEN MEERJARENBEGROTING	35
TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN	35
CONTINUÏTEITSPARAGRAAF	40
BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN	41
3. VERANTWOORDING VAN DE FINANCIËN	43
3.1 ONTWIKKELINGEN IN MEERJARIG PERSPECTIEF	44
3.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN EN BALANS	45
3.3 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	53
3.4 FINANCIËLE POSITIE	54
4. VERSLAG INTERN TOEZICHT	56
4.1 SAMENSTELLING INTERN TOEZICHT	57
4.2 HOE HET TOEZICHT IS VORMGEGEVEN.....	58
5. JAARREKENING 2024	60
5.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2024 (NA RESULTAATBESTEMMING)	61
5.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024.....	63
5.3 KASTROOMOVERZICHT 2024	64
5.4 GRONDSLAGEN VOOR DE JAARREKENING	65
5.5 TOELICHTING OP DE BALANS.....	69
5.6 PASSIVA.....	71
5.7 VERBONDEN PARTIJEN EN MODEL G VERANTWOORDING SUBSIDIES	75
5.8 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN	77
5.9 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN	78

VOORWOORD

Bestuursverslag 2024: *Tijd voor samen in praktijk*

Voor u ligt ons bestuursverslag waarin wij alle betrokkenen bij PCBO Apeldoorn deelgenoot maken van ontwikkelingen, uitdagingen en resultaten van het jaar 2024. Dit verslag toont de vooruitgang die we hebben geboekt in onze voortdurende inspanningen om kwalitatief hoogstaand onderwijs te bieden aan onze kinderen.

Dit jaar zijn we gestart met de uitvoering van ons strategisch meerjarenbeleidsplan, dat als titel heeft: "*Tijd voor samen*". Hierin staan vijf thema's centraal:

1. Basisvaardigheden en andere maatschappelijke thema's;
2. Christelijke waarden in een veranderende wereld;
3. Onderwijs anders organiseren;
4. Gelijke kansen en zorg- en ondersteuningsvragen in school;
5. Innovatie, ontwikkeling en technologie.

We werken planmatig aan het realiseren van doelstellingen die bij deze thema's horen.

We hebben onze samenwerking met partners en stakeholders flink versterkt, omdat we geloven dat 'samen' meer dan ooit nodig is, omdat de uitdagingen waar we voor staan het vermogen van één leerkracht, één school en zelfs van één bestuur te boven gaat. Samen werken we aan een betere toekomst voor de kinderen. Het meerjarenbeleidsplan en daarmee ook het woord 'samen' vormen dan ook de rode draad in dit bestuursverslag. In het kader van 'samen' zijn we blij dat we als bestuur sinds april weer op volle sterkte zijn en de bestuurlijke verantwoordelijkheid kunnen delen.

Wijziging in governance

Wij geloven in de noodzaak om te blijven innoveren in het onderwijs. Niet alleen in de manieren van lesgeven, maar ook in de inrichting van onze gehele organisatie. In 2024 is een verkenning gedaan naar een nieuwe governance van onze organisatie. De nieuwe organisatiestructuur moet bijdragen aan onderwijskwaliteit en leiderschap op onze scholen versterken. PCBO Apeldoorn wil een wendbare en toekomstbestendige organisatie zijn én blijven.

En er was nog meer, veel meer. Zoals succesvolle werving van nieuwe medewerkers en directeuren. Grote stappen in de realisatie van de nieuwbouw van PCBO De Sjofar. Een grootschalige verbouwing van PCBO De Korenaar én PCBO De Diamant Beembe. Bovendien hebben we een bewonderenswaardige score gehaald wat de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) en Informatiebeveiliging en Privacy (IBP) betreft.

Allemaal projecten en initiatieven om trots op te zijn.

Blik vooruit

Onderwijs, onze kinderen en medewerkers en daarmee ook onze organisatie blijven in ontwikkeling. Ook komend jaar werken wij verder aan de doelen in ons strategisch meerjarenbeleidsplan en zetten we ons maximaal in om 'onze' kinderen het best mogelijke onderwijs te bieden. Dit kan niet zonder onze collega's die hier elke dag hard aan werken. Van onderwijsprofessional tot aan de collega's van het bestuursbureau. Samen hebben we de blik vooruit! Dank voor alle inzet en het vertrouwen in 2024!

Freek Rebel & Kitty ten Napel
College van Bestuur PCBO Apeldoorn

1. HET SCHOOLBESTUUR

1.1 PROFIEL

Missie, visie en kernactiviteiten

Wij zijn een christelijke onderwijsorganisatie met 25 basisscholen in Apeldoorn. Elk met een eigen karakter en identiteit, zodat kinderen en ouders bij ons altijd een school vinden die bij hen past. Onze visie en missie vormen onze gemeenschappelijke basis.

Visie

Vanuit een positief mensbeeld bouwen wij met elkaar aan onderwijs dat gericht is op het kind. Wij benaderen onze leerlingen, medewerkers en partners vanuit een positieve, ontwikkelingsgerichte grondhouding en wij dragen bij aan hun welzijn en geluk in opleiding, werk en leven.

Missie

Op onze basisscholen in Apeldoorn en omgeving bieden wij kinderen betekenisvol en toekomstgericht onderwijs aan. Dit doen wij nu, morgen en de komende jaren. Vanuit onze visie en missie is onze belofte aan (toekomstige) leerlingen: "Je kindertijd – van je geboorte tot de middelbare school is niet zomaar een periode. Het is een tijd waarin je de basis legt voor de rest van je leven. Hoe je denkt. Hoe je speelt. Hoe je omgaat met anderen. Wat je droomt en ervaart. Wat je wilt bijdragen. Je bent bijzonder en je mag worden wie je bent. Wij geven je ruimte voor (persoonlijke) ontwikkeling. Met onze aandacht, ondersteuning, kennis, ervaring en christelijke inspiratie leer je jezelf ontwikkelen, in relatie met anderen. Vanuit deze basis leer je navigeren en je weg vinden. Zo kun je jouw waardevolle bijdrage leveren aan de toekomst."

Kernwaarden

Deze vijf kernwaarden geven richting in ons werk:

Strategisch beleidsplan

Tijd voor samen is de titel van ons strategisch meerjarenbeleidsplan.

De uitdagingen waar we voor staan hebben direct invloed op de wijze waarop we ons onderwijs kunnen vormgeven. Voor de leerkracht, de onderwijsondersteuners, de school(leider) en ook voor PCBO Apeldoorn als geheel.

Die uitdagingen overstijgen het vermogen van een individuele medewerker, een enkele school en ook de grenzen van PCBO Apeldoorn. Vandaar dat *Tijd voor samen* centraal staat in onze strategie voor de komende jaren. Meer samen voor alle kinderen in Apeldoorn en omgeving en meer tijd om samen te werken aan dat wat echt telt.

Binnen *Tijd voor samen* hebben we vijf strategische uitdagingen geformuleerd. Uitdagingen die aansluiten bij de thema's uit ons vorige strategisch beleidsplan en deze tijd. Ook uitdagingen waarvan wij denken dat die de complexiteit van onze opgave zichtbaar maken:

1. Basisvaardigheden en andere maatschappelijke thema's

Natuurlijk zijn taal, rekenen en burgerschap belangrijk. We zorgen ervoor dat leerlingen een sterke basis van taal en rekenen beheersen. Daarbij is burgerschap ook een zeer fundamenteel thema. In ons kwaliteitszorgsysteem houden we hier gestructureerd en planmatig toezicht op. Om te kunnen plannen, werken, waarderen, verantwoorden en vernieuwen, hebben we met elkaar een set aan tools ontwikkeld om dit aspect van de kwaliteit van onderwijs te borgen en te verbeteren. Op al onze scholen zorgen we dat de basiskwaliteit op orde blijft.

Naast basisvaardigheden besteden we veel aandacht aan de sociaal-emotionele vaardigheden van leerlingen. We vinden het belangrijk dat zij zich ontwikkelen tot positieve empathische en veerkrachtige kinderen. Het allerbelangrijkste is dat we leerlingen leren hoe ze een mooi waardevol mens kunnen zijn dat zich staande kan houden in de huidige maatschappij. Daar zou de meeste aandacht in ons onderwijs naar toe moeten gaan. Daarom investeren we in sociaal-emotioneel leren en zorgen we ervoor dat scholen een veilige plek zijn voor leerlingen, ouders en medewerkers. We werken verder aan doorlopende leerlijnen voor het jonge kind, door volop in te zetten op vormen van Integrale Kind Centra.

Om onze leerlingen op veel vlakken vaardig te maken, maken we bewust een selectie uit de maatschappelijke thema's die we in ons onderwijs verweven. Hierbij helpen we elkaar. Scholen kiezen zelf de thema's die het meest belangrijk zijn voor hun populatie. Scholen die aan dezelfde thema's werken, werken hier ook samen aan.

2. Christelijke waarden in een veranderende wereld

PCBO Apeldoorn biedt christelijk basisonderwijs aan voor alle kinderen. En daar maken we werk van. Christelijk onderwijs staat voor ons midden in de wereld. Dat betekent dat we onze leerlingen willen leren hun plek in te nemen in onze samenleving.

Er zijn in de wereld van kinderen veel verschillen: godsdienstige en levensbeschouwelijke, culturele, lichamelijke en nog zo veel meer. Juist vanuit onze christelijke waarden zien we al die verschillen als een rijkdom. We heten alle collega's welkom die willen bijdragen aan deze veelkleurigheid – in de klas en in de samenleving. Zij helpen leerlingen zo hun eigen identiteit te ontwikkelen. De basis hiervoor halen we uit Bijbelverhalen. Al onze scholen houden ruimte om hun eigen kleur in de praktijk te brengen.

De wereld van nu daagt ons uit. Hoe kunnen we in een wereld met zoveel verschillen nog steeds onderwijs geven vanuit ons veelkleurige, christelijke geloof? Want dat vinden we belangrijk. Daarom halen we ook andere tradities en geloven in huis. Dat is voor ons een nieuwe stap. Dat doen we omdat we onze leerlingen dan meer kunnen leren. Over "burgerschapsvaardigheden" en over verscheidenheid in de wereld, maar ook in onze eigen groepen. De wijze waarop scholen uiting geven aan de christelijke geloofsovertuiging, kan van school tot school verschillen. Wel zijn al onze scholen hierover expliciet in hun communicatie en aannamebeleid, waarbij we waarmaken wat we zeggen.

PCBO Apeldoorn gelooft dat de gemaakte keuzes de christelijke kant van ons onderwijs versterken. Hierdoor kunnen we nog beter met elkaar het gesprek aangaan over dit belangrijke onderwerp.

Aannemen van collega's met een andere achtergrond zien we als een verrijking van onze teams. We geloven dat het onderwijs verbetert als scholen werken aan een 'doorlopende levensbeschouwelijke leerlijn' en daarover met elkaar in gesprek blijven. Vanuit deze overtuiging slaan wij de gekozen weg verder in, vol vertrouwen op de kracht van onze christelijke traditie, die zich al 2000 jaren steeds vernieuwt.

3. Onderwijs anders organiseren

Vaak zijn traditioneel georganiseerde scholen kwetsbaar als er geen leerkracht is. Voor een deel is dit besloten in de wijze waarop we het onderwijs georganiseerd hebben.

Met een aanhoudend tekort op de arbeidsmarkt, zullen we moeten nadenken over organisatievormen die ons minder kwetsbaar maken en hiermee (waar mogelijk) de continuïteit van onderwijs waarborgen. We willen dit doen vanuit de visie dat het ook beter wordt. Met onze scholen focussen wij ons op het teambased learning model waarbij aandacht is voor anders organiseren maar ook het werkplezier van leerkrachten. Het kiezen van vormen van teamsamenwerking zien wij als de meest kansrijke vernieuwing voor ons onderwijs. Hierin is niet meer één leerkracht verantwoordelijk voor een groep leerlingen, maar is er een teamverantwoordelijkheid van een groep professionals voor een substantiële groep leerlingen. In deze nieuwe vorm van onderwijs staan samen werken en leren van elkaar met als gevolg verbetering van de onderwijsresultaten voorop.

In deze onderwijsvorm blijft een bevoegde leerkracht verantwoordelijk voor het aanleren van basisvaardigheden. Het is belangrijk om per school te kijken waar en wanneer we het essentieel vinden dat er een bevoegde leerkracht voor de klas staat. Door bijvoorbeeld te variëren met groepsgrootte, groepssamenstellingen en de inzet van leraren en ondersteuners kunnen we meer ruimte creëren voor de vormgeving van ons onderwijs. Inzetten van een expert op andere vlakken kan bijvoorbeeld de druk bij leerkrachten weghalen (bijvoorbeeld wetenschap & techniek, wereldoriëntatie of handvaardigheid). De oplossingen en experimenten die scholen starten, worden geëvalueerd en gedeeld. Omdat de context van onze scholen verschilt en onze scholen verschillen, vragen we onze scholen een aanpak te kiezen die aansluit bij hun populatie, onderwijsconcept en bij hun team. We nemen ook het aantal lessen onder de loep.

Ondertussen blijven we ons inzetten om een topwerkgever te zijn, door elkaar te kennen en te zien en door ruimte en vertrouwen te geven. En ook door goede faciliteiten te bieden, door te blijven inzetten op loopbaanmogelijkheden, duurzame inzetbaarheid en door gebruik te maken van aanwezig talent. Ons uitgangspunt hierbij is om medewerkers te verbinden aan PCBO Apeldoorn en hen samen met alle scholen en het bestuursbureau, een omgeving te bieden waarin ze zich blijvend kunnen ontwikkelen. Ook dagen we hen uit te onderzoeken of ze meer uren kunnen werken en loopbaanstappen kunnen zetten. Tot slot willen we de stappen die de laatste jaren gemaakt zijn om een lerende organisatie te zijn, nadrukkelijk verder uitwerken. We hebben hard gewerkt aan een professionele cultuur, het voeren van een professionele dialoog en samen willen verbeteren. Horizontaal verantwoordt hoort daar ook bij. We zetten dit door en geloven dat dit het werk boeiender maakt en het onderwijs beter.

Steeds vaker stuiten we op de grenzen van wet- en regelgeving. Binnen onze cultuur en ambitie past het dat we eerst goed kijken naar wat nodig is en daarnaar proberen te handelen. We houden oog voor het aantrekkelijk houden van ons vak.

4. Gelijke kansen en zorg en ondersteuningsvragen in school

In ons onderwijs hebben we aandacht voor de ondersteuningsbehoeftes van leerlingen maar hebben we ook een duidelijke grens van wat we kunnen bieden.

Om onze scholen inclusiever te maken, zal de samenwerking met de ketenpartners van bijvoorbeeld de gemeente en jeugdzorg moeten intensiveren. We willen meer en andere expertise in de onderwijssetting toevoegen. Samenwerking tussen reguliere scholen en scholen voor speciaal basisonderwijs (SBO) en Speciaal Onderwijs (SO) is hiertoe belangrijk.

Om nog beter aan de ondersteuningsbehoeftes van leerlingen te kunnen voldoen, is het belangrijk dat leerkrachten meer kennis opdoen en vaardigheden ontwikkelen om hun handelingsrepertoire te vergroten. Overigens geldt dit voor al onze medewerkers. Investeren hierin is essentieel als we een stap willen zetten naar inclusiever onderwijs. De kennis die een leerkracht nodig heeft, kan afhankelijk zijn van zijn of haar klas en die hoeft in sommige gevallen niet bij alle leden van het schoolteam aanwezig te zijn. We zullen daarom PCBO brede kennisdeling stimuleren, gericht op deze ontwikkelingsvraag, zodat medewerkers met vergelijkbare uitdagingen samen kunnen leren gericht op hun specifieke ondersteuningsvraag.

Inclusiever onderwijs heeft alleen een kans van slagen als we realistisch zijn over de draagkracht van scholen. De ontwikkeling hiervan zal stapsgewijs moeten plaatsvinden. We vragen van onze scholen dan ook hun grenzen te bepalen, zodat een individuele zorgbehoefte niet ten koste gaat van andere kinderen of het welbevinden van leerkrachten. Hierbij wordt van scholen gevraagd elk jaar een haalbare stap te zetten. We zijn hierin ambitieus en realistisch. Realistisch omdat we weten dat de voorwaarden (expertise IB/ kwaliteitscoördinator, handelingsrepertoire leerkrachten, voldoende aandacht voor ontwikkeling) op orde moeten zijn, omdat we afhankelijk zijn van de voorwaarden die anderen realiseren en de samenwerking met andere partners (jeugdhulp, speciaal onderwijs, andere besturen voor funderend onderwijs, gemeente). Ambitieus omdat we hier samen aan werken, elkaar ondersteunen, faciliteren en we elkaar willen helpen.

5. Innovatie, ontwikkeling en technologie

Innovatie is een kernwaarde van ons onderwijs. We willen dat onze scholen zich blijven ontwikkelen en inspelen op de veranderende wereld om ons heen.

We zijn alert op de ontwikkelingen die invloed hebben op ons onderwijs, zoals digitalisering en artificial intelligence (AI). We maken samen strategische keuzes over hoe we hierop willen inspelen. Technologische ontwikkelingen zijn van grote invloed op de manier waarop we werken, leren en communiceren. Het is belangrijk om op de hoogte te blijven van de nieuwste trends en innovaties en te kijken hoe we die kunnen toepassen in onze eigen context. PCBO Apeldoorn daagt medewerkers uit in te spelen op technologische ontwikkelingen in het werk.

Ook als schoolbestuur blijven we innoveren. Ontwikkeling van onderwijs is niet vrijblijvend, maar een constante, vanuit het gegeven dat de wereld waarin onze leerlingen opgroeien en volwassen worden continu verandert. We vinden het belangrijk dat we hierbij evidence informed werken. Onze scholen maken aan hun collega's zichtbaar welke stappen zij zetten en delen de lessen die ze hierin leren. We leren hierin van elkaar en door elkaar kritisch te bevragen. Ook onderzoeken we de mogelijkheid om het montessorionderwijs uit te breiden.

Bestuur – Bestuurssecretariaat

Naam	Hoofdfunctie	Nevenfuncties
Kitty ten Napel	Lid College van Bestuur vanaf 1 juni 2023	<ul style="list-style-type: none">• Toezichthoudend bestuurslid Samenwerkingsverband Passend Onderwijs Apeldoorn PO (per 1 augustus 2023)
Bas Nix a.i.	Lid College van Bestuur 1 januari 2024 – 1 mei 2024	Geen
Freek Rebel	Voorzitter College van Bestuur vanaf 22 april 2024	<ul style="list-style-type: none">• Lid Raad van Toezicht De Meerwaarde (ingangsdatum 1 april 2021 bezoldigd)• Bestuurslid New Tech Park (ingangsdatum 2 juli 2024 onbezoldigd)• Directeur DGA bij Revolte Beheer B.V. (ingangsdatum 28 juni 2006 onbezoldigd)

Contactgegevens

Naam: PCBO Apeldoorn
Bestuursnummer: 82526
Adres: Jean Monnetpark 27, 7336 BA Apeldoorn
Telefoonnummer: 055 - 522 44 77
Email: info@pcboapeldoorn.nl
Website: www.pcboapeldoorn.nl

Organisatiestructuur

PCBO Apeldoorn is een stichting met een College van Bestuur (CvB) en een Raad van Toezicht (RvT). PCBO Apeldoorn wil onderwijs bereikbaar maken voor alle kinderen in Apeldoorn en omgeving. Onze scholen zijn daarom het middelpunt van onze organisatie.

Een overzicht van al onze scholen

Onze scholen bevinden zich allemaal in de gemeente Apeldoorn, waarvan de meeste in het stedelijk gebied. Drie van onze scholen bevinden zich in een van de Apeldoornse dorpen.

De (Gemeenschappelijke) Medezeggenschap

Wij vinden het belangrijk dat ouders en medewerkers meepraten en meedenken in onze organisatie. Dat is formeel georganiseerd in de medezeggenschap. Iedere school heeft een Medezeggenschapsraad (MR) en PCBO Apeldoorn heeft een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR).

GMR-leden onderhouden contacten met alle scholen en blijven zo goed in verbinding met hun 'achterban'. Twee keer per jaar gaat (een delegatie van) de GMR in gesprek met (leden van) de Raad van Toezicht. Het College van Bestuur neemt deel aan alle GMR vergaderingen. Voor het jaarverslag van de GMR verwijzen we u naar de website van PCBO Apeldoorn.

Horizontale dialoog en verbonden partijen

Organisatie of groep	Hoofd functie
Samenwerkingsverband passend onderwijs	Met het samenwerkingsverband geven wij beleidsmatig verder vorm en inhoud aan passend onderwijs. Vanuit het samenwerkingsverband krijgen onze scholen hulp van orthopedagogen, psychologen, onderwijsdeskundigen en maatschappelijk werkers bij het beantwoorden van specifieke ondersteuningsvragen van leerlingen.
Kinderopvang-organisaties zoals Partou, Dok13, MAM's Kinderopvang, Bixo, Doomijn en BLOS	Met kinderopvangorganisaties werken onze scholen aan een doorgaande ontwikkelingslijn voor kinderen van 0 tot 4 jaar, voor en na schooltijd.
PO-Raad	PCBO Apeldoorn is lid van de PO-Raad en ons Lid College van Bestuur heeft zitting in de Verenigingscommissie Arbeidsmarkt en Arbeidszaken (VCAA).
Centrum voor Jeugd en Gezin	Er is intensieve afstemming en ketensamenwerking om kinderen met ondersteuningsvragen en hun gezinnen de juiste zorg te bieden.
Kids College Apeldoorn	Kids College ondersteunt ons bij extra aandacht voor studiekeuze en oriëntatie op beroepen voor groepen leerlingen die hier (extra) behoefte aan hebben.
Leerplein055, Veluwe Onderwijsgroep, Onderwijsspecialisten, Christelijk Speciaal Onderwijs	Met deze collega onderwijsinstellingen werken we in Apeldoorn intensief samen om bijvoorbeeld het lerarentekort en onderwijsachterstanden tegen te gaan en passend onderwijs steeds beter vorm te geven voor alle kinderen in Apeldoorn en omgeving.
Pabo's, ROC's	PCBO Apeldoorn heeft met 5 hogescholen en 1 ROC een samenwerkings-overeenkomst gesloten in het kader van Samen Opleiden & professionaliseren (SO&P).
New Tech Park Apeldoorn	De vereniging New Tech Park (NTP) inspireert en faciliteert Apeldoornse talenten, bedrijven en onderwijs om te kiezen zich een leven lang te ontwikkelen in de techniek. PCBO Apeldoorn heeft hiermee een intensieve samenwerking. Onze voorzitter van het College van Bestuur, maakt deel uit van het bestuur van NTP.
Onderwijsregio's	PCBO Apeldoorn participeert in 3 onderwijsregio's, waarbij Onderwijsregio Oost-Nederland met de meeste partnerschappen binnen SO&P en de meeste opleidingsscholen verbonden is. Ons lid College van Bestuur maakt deel uit van het bestuur van deze onderwijsregio.

Klachtenbehandeling

Door open en constructieve communicatie waarin ruimte is voor feedback en opbouwende kritiek, proberen wij klachten te voorkomen. Natuurlijk kan het desondanks zijn dat een leerling, ouder, medewerker of samenwerkingspartner een klacht heeft. In onze klachtenregeling staat hoe je een klacht indient en hoe wij daarmee omgaan.

Elke school heeft een vertrouwenspersoon en ook als stichting hebben wij die. De functie van vertrouwenspersoon voor de stichting hebben wij extern belegd. Onze vertrouwenspersonen werken volgens de richtlijnen van de Landelijke Klachtencommissie. We nemen klachten serieus en proberen tot een oplossing te komen.

Vertrouwenspersoon

Onze vertrouwenspersoon kreeg in 2024 elf meldingen, waarvan er zeven van ouders kwamen en drie van medewerkers. Daarnaast hebben we ook een klacht ontvangen van een omwonende. Deze meldingen waren verspreid over elf verschillende scholen.

Alle betrokkenen kregen rechtstreeks advies van de vertrouwenspersoon. Zes van de zeven meldingen van ouders zijn doorverwezen naar de klachtbemiddelaar van PCBO Apeldoorn. Eén klacht is doorgezet naar de landelijke geschillencommissie. De landelijke geschillencommissie heeft deze klacht ongegrond verklaard.

Meer informatie over de klachtenregeling vindt u op onze website.

Code Goed Bestuur

In de 'Code Goed Bestuur in het primair onderwijs' zijn basisprincipes vastgelegd rond professionaliteit van bestuurders, toezichthouders en managers in het primair onderwijs. PCBO Apeldoorn hanteert en handhaaft de code binnen de Raad van Toezicht en het College van Bestuur.

Wij evalueren ons handelen periodiek aan de hand hiervan, zoals in het verslag van de Raad van Toezicht is beschreven.

2. VERANTWOORDING VAN HET BELEID

2.1 ONDERWIJS & KWALITEIT

PCBO Apeldoorn wil verrijkend en verdiepend onderwijs bieden, waarbij we streven naar een open, veilig leerklimaat, waarin je fouten mag maken, waarin je wordt uitgedaagd om te leren en daarbij verantwoordelijkheid durft te nemen voor jouw eigen leerproces. Dit geldt zowel voor onze leerlingen als voor onze medewerkers.

Eigenaarschap is voor ons een belangrijk element in onze professionele cultuur. In onze visie op onderwijskwaliteit nemen we verantwoordelijkheid en leggen we verantwoording af over ons werk en onze eigen professionele ontwikkeling. Ons handelen spiegelen we dan ook uiteindelijk aan de basis van onze organisatie: onze kernwaarden. Daarop is eenieder binnen PCBO Apeldoorn aanspreekbaar. Onze missie, visie en ons (strategisch) beleid zijn immers gebouwd op deze waarden en zij vormen van daaruit kaders voor ons handelen op school en bovenschools.

We volgen in onze visie op onderwijskwaliteit het pleidooi van de Nederlandse pedagoog en hoogleraar Gert Biesta om in ons onderwijs aan te sluiten op zowel kwalificatiedoelen als socialisatie en persoonlijkheidsvorming.

Systematisch werken aan onderwijskwaliteit is noodzakelijk om ervoor te zorgen dat wij goed, passend onderwijs bieden. Dat betekent dat we beleid, ambities en doelen formuleren, de goede dingen doen en evalueren of de doelen daarmee zijn bereikt. Daarbij leggen we de nadruk op werken vanuit de basis. Die basis van kwaliteit dient allereerst op orde te zijn op elke school. Voorbeelden hiervan zijn: een cyclisch kwaliteitsbeleid, goed werkende ondersteuningsstructuur, een veilig en pedagogisch sterk school-/klassenklimaat, effectief klassenmanagement, goede gedifferentieerde instructie en verwerking.

Zicht op onderwijskwaliteit

Om zicht te houden op die basis - de onderwijskwaliteit van onze scholen - zorgen we voor continue, systematische en cyclische aandacht voor bepalen, bewaken en verbeteren van de kwaliteit van ons onderwijs. We werken met de PDCA-cyclus (plan, do, check, act) van Deming. Op elk niveau willen we deze cyclus terugvinden in ons handelen: in schoolplannen, jaarplannen en ook in individuele handelingsplannen van leerlingen. Vragen die centraal staan in onze analyses en evaluaties: "Wat zie ik?" "Wat vind ik daarvan?" "Welke acties onderneem ik?"

We maken gebruik van diverse instrumenten om zicht te houden op de onderwijskwaliteit:

- Elke school maakt, op basis van het schoolplan, een jaarplan waarin concrete doelen zijn geformuleerd. Het College van Bestuur voert om de zes weken gesprekken met iedere directeur om de voortgang van het jaarplan van de scholen te bespreken. Dit gebeurt aan de hand van een gestandaardiseerd document (schoolkaart) waarin de school zichzelf beoordeelt (in samenspraak met de staf via onder meer de scholenscan) op de thema's onderwijs, personeel, huisvesting en financiën.
- Onze scholen werken cyclisch met behulp van het programma Mijn Schoolplan (MSP). Hierin vertalen ze de doelen uit het schoolplan naar het jaarplan, evalueren deze periodiek en stellen, waar nodig, bij.
- Scholen werken met kwaliteitskaarten (WMK). Dit helpt hen de kwaliteit van hun school te meten aan de hand van vooraf vastgestelde thema's.
- Naar aanleiding van onder andere tussen en eindopbrengsten (via IEP-LVS), vervolgsuccessen, resultaten met betrekking tot onder meer sociale veiligheid en tevredenheidspeilingen stellen onze scholen een schoolrapportage op. Die delen ze met het bestuur. Hierin staan de behaalde resultaten ten opzichte van de geformuleerde ambities en welke acties nodig zijn om de doelstellingen te behalen. De scholen nemen deze acties op in hun jaarplan.
- Jaarlijks wordt een Bestuursrapportage Onderwijskwaliteit opgesteld met daarin ontwikkelingen ten aanzien van onder meer opbrengsten en sociale veiligheid, resultaten die voortkomen uit zelfevaluatie van scholen en tevredenheidsonderzoeken. De bestuursrapportage wordt besproken met onder andere de Raad van Toezicht.
- Eenmaal per vier jaar wordt een waarderende audit uitgevoerd op elke school. Een team van getrainde directeurs, intern begeleiders en leerkrachten bezoekt de school een dag en geeft de school een beeld terug van de waargenomen schoolontwikkeling. Zie verder onder het kopje 'Waarderende audits' op pagina 17.

Het bestuur houdt zicht op onderwijskwaliteit:

- Het bestuur maakt, op basis van het strategisch meerjarenbeleidsplan, een jaarplan waarin concrete doelen zijn geformuleerd. Het jaarplan en de evaluatie daarvan worden besproken in de Onderwijskwaliteitscommissie (OKC) van de Raad van Toezicht.
- Het bestuur werkt cyclisch aan de realisatie van de doelen uit het jaarplan door met directeuren en staf te werken in KSC-teams (vanaf 1 augustus 2024). KCS staat voor Kort Cyclisch Werken. Deze teams bereiden beleidsvoorstellen voor om de onderwijskwaliteit te versterken. Gemaakte afspraken worden vastgelegd in beleidsstukken en eventueel kwaliteitskaarten (in het programma Werken Met Kwaliteit (WMK)). Deze afspraken worden periodiek geëvalueerd.
- Faciliteren en borgen van lerende netwerken (onder andere: jonge kind, BOUWI, rouw, aandachtsfunctionarissen, vertrouwenspersonen, rekenen, intern begeleiders en hoogbegaafdheid) waarin leren van en met elkaar centraal staat.
- Een jaarlijkse set met ontwikkelafspraken die de school aan het College van Bestuur voorlegt in het managementcontractgesprek. Hierin wordt het jaarplan besproken en worden de ambities voor dat schooljaar vastgelegd.
- Gesprekscyclus waarmee het bestuur de ontwikkeling van scholen volgt. Dit gebeurt zowel met persoonlijke gesprekken met de directeur, als via een daartoe ontwikkelde schoolkaart. De schoolkaart wordt regelmatig doorgenomen en betreft de brede ontwikkeling van elke school.
- Naar aanleiding van onder andere tussen en eindopbrengsten (via IEP-LVS), vervolgsuccessen, resultaten met betrekking tot onder meer sociale veiligheid en tevredenheidspeilingen stelt het bestuur een Bestuursrapportage Onderwijskwaliteit op. Die wordt besproken in het Directeurenoverleg (DO) en in de Raad van Toezicht.
- Creëren van een open feedbackcultuur, onder andere door implementatie van persoonlijke en professionele ontwikkeling met de tool Me+U en het leiderschapsprogramma voor directeuren.

Verantwoording

Onze scholen leggen verantwoording af aan het bestuur, de inspectie van het onderwijs en aan hun eigen omgeving (ouders, MR, etc.). Als bestuur leggen we verantwoording af aan de inspectie van het onderwijs, de Raad van Toezicht en onze eigen omgeving (personeel, GMR etc.).

De informatie waarover verantwoording wordt afgelegd is via verschillende manieren toegankelijk:

- In de schoolgids;
- In Vensters PO;
- Op de website van de scholen en van het bestuur;
- In het Schoolondersteuningsprofiel (SOP) van de school;
- In de Bestuursrapportage Onderwijskwaliteit met daarin een integrale verantwoording aan de Raad van Toezicht.

Voortgangsgesprekken

Het College van Bestuur voert om de zes weken gesprekken met directeuren, en twee keer per jaar met teams, aan de hand van een vaststaande cyclus. In het managementcontractgesprek aan de start van het schooljaar bespreken directeur en CvB de doelstellingen voor het komende schooljaar. In de vervolgesprekken wordt gereflecteerd op de voortgang van deze doelstellingen. Zo wordt op open wijze verantwoording afgelegd over de ontwikkeling van de school. In 2024 hebben we deze cyclus bijgesteld op basis van de ervaringen en nieuwe inzichten uit de afgelopen jaren. Deze aanpassingen zijn vooral bedoeld om de objectiviteit van tussentijdse analyses en evaluaties te vergroten en de integraliteit te bevorderen. Dit doen we onder andere door het beeld van de staf expliciet mee te nemen in de kwaliteitsbeoordeling van scholen en bestuur.

Waarderende audits

In 2020 zijn we gestart met waarderende (interne) audits. In 2021 hebben die verder vorm gekregen en in de jaren daarna zijn zij uitgevoerd en doorontwikkeld. Onze audits hebben verschillende doelstellingen. Het voornaamste is dat PCBO Apeldoorn ze gebruikt als belangrijk kwaliteitsinstrument om de stand van zaken van ontwikkelprocessen in de school te meten.

We werken volgens het model, waarin de '4 D's' centraal staan:

- Discovery: Wat is de huidige situatie?
- Dream: Waar wil de school naar toe?
- Design: Hoe moet dat eruitzien? (Plan van aanpak)
- Deliver: Uitvoeren.

Het auditteam be vraagt de school op de onderdelen Discovery, Dream en Design. Op basis van dat onderzoek ontstaat een beeld van de ontwikkelingsfase waarin de school zich bevindt en welke stappen de school kan zetten om zich verder te ontwikkelen.

Met behulp van de auditrapportage kan de school verantwoording afleggen aan het bestuur. Een belangrijk neveneffect van dit kwaliteitsinstrument is leren van en met elkaar; het auditteam fungeert als een lerend netwerk.

In 2024 bezocht het auditteam, volgens de vierjaarlijkse cyclus, verschillende scholen. Daarnaast hebben we geïnvesteerd in de verdere professionalisering van onze auditoren, met begeleiding van een expert in waarderend auditeren. Voor de beleidsperiode 2024-2028 is een nieuwe vierjaarlijkse planning opgesteld, waarin alle scholen opnieuw zijn opgenomen.

Doelen en resultaten

In de eerste twee kwartalen van 2024 heeft PCBO Apeldoorn het strategisch beleidsplan 2019-2023 afgerond. Dit beleidsplan hebben we in afstemming met de Inspectie van Onderwijs en onze Raad van Toezicht een jaar verlengd.

Daarin hebben we aan de onderstaande doelen gewerkt:

- De basiskwaliteit is op alle scholen op orde;
- Scholen hebben zicht op hun onderwijskwaliteit;
- Efficiënte en effectieve inzet van middelen voor passend onderwijs;
- Verdere versterking van de samenwerking tussen scholen en externe (zorg)partners;
- Bevordering van kansengelijkheid door een kansrijke adviesprocedure Voortgezet Onderwijs (VO);
- Ontwikkeling van interne netwerken;
- Scholen ontwikkelen zich tot Integrale Kind Centra (IKC's);
- Doorontwikkeling van de interne auditstructuur.

In de volgende paragraaf doen we verslag over de gedane inspanningen. Daarnaast hebben alle scholen in de eerste twee kwartalen van 2024 op basis van het nieuwe strategisch meerjarenbeleidsplan (SMBP) 2024-2028 van PCBO Apeldoorn een nieuw schoolplan geschreven. De belangrijkste thema's binnen dit het nieuwe SMBP 2024-2028 staan genoemd in hoofdstuk 1.1. In het jaarverslag over 2025 zullen we verantwoording afleggen over de ontwikkelingen op de thema's vanuit het nieuwe SMBP 2024-2028.

Anders organiseren

Door het toenemende lerarentekort moeten we het onderwijs in de toekomst anders organiseren. De themagroep 'Anders organiseren' heeft eerder ontwikkelde scenario's uitgewerkt op basis van praktijken op onze scholen.

Een externe partner heeft de werking van een aantal van deze scenario's (vijf scholen) onderzocht op succesfactoren. Daarnaast heeft, in het voorjaar van 2023, een delegatie van PCBO Apeldoorn samen met Hogeschool Saxion en collega's van besturen uit Twente en Stedendriehoek een studiereis gemaakt naar de Arizona State University (ASU).

Tijdens deze reis zijn scholen bezocht en hebben we met elkaar geleerd op welke manier de Next Education Workforce (NEW) een rol kan spelen in het anders organiseren van het onderwijs op onze scholen.

Het thema 'anders organiseren van onderwijs' is expliciet verankerd in ons nieuwe strategische meerjarenbeleidsplan 2024-2028. Structurele oplossingen zijn gelegen in:

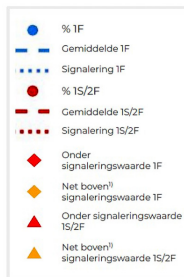
- samenwerken op regionaal niveau;
- onderwijs en arbeidsmarkt zo beïnvloeden dat er meer onderwijsprofessionals worden opgeleid met een hoge kwaliteit, en;
- scholen actief scholen stimuleren om vanuit een teamgerichte visie het onderwijs te organiseren.

Ook in 2024 hebben diverse groepen het - vaak tijdelijk maar helaas soms ook langer - zonder eigen leerkracht moeten stellen. Deze ontwikkeling is een risico voor de kwaliteit van het onderwijs op de betreffende scholen. PCBO Apeldoorn wil er alles aan doen om de gevolgen hiervan zoveel mogelijk te beperken en stimuleert scholen werk te maken van teamgericht organiseren.

Onderwijsresultaten

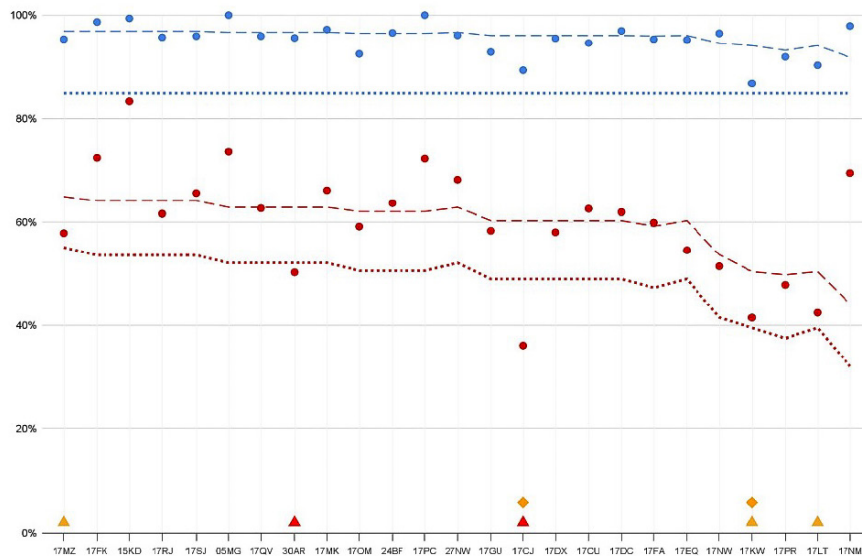
Onze scholen brengen jaarlijks de leeropbrengsten in brede zin in kaart. Die delen zij met kinderen, ouders en andere stakeholders. Lees hierover meer op de scholenwebsites en op Scholenopdekaart.nl.

In dit bestuursverslag rapporteren we alleen over de eindopbrengsten van de jaarlijkse eindtoets, waarvoor onze scholen de IEP-eindtoets gebruiken. Deze eindtoets laat zien op welke niveau de desbetreffende leerling scoort. Dit wordt in kaart gebracht aan de hand van de zogenaamde referentieniveaus. Voor het basisonderwijs geldt het referentieniveau 1F als fundamenteel niveau en 1S als streefniveau voor kinderen die meer aankunnen.

De onderstaande grafiek geeft de gemiddelde resultaten op de IEP-eindtoets over de afgelopen drie jaar weer. Na de behaalde resultaten in 2024 op de IEP-eindtoets scoren alle scholen boven de signaleringswaarde 1F en 92 procent van de scholen scoort boven de signaleringswaarde 1S. 36 Procent van de scholen scoort op of boven het landelijk gemiddelde op 1F en dit geldt voor 48 procent van de scholen op 1S. Alle scholen analyseren hun resultaten en beschrijven in de schoolrapportage welke acties nodig zijn om hun doelen te behalen.

BRIN	Schoolnaam	
1	17MZ	PassePartout
2	17FK	Diamant Kr
3	15KD	SprengUgch
4	17RJ	Korenaar
5	17SJ	Sjofar
6	05MG	Julliana
7	17QV	Wilhelmina
8	30AR	Diamant Ro
9	17MK	Kerschoten
10	17OM	Sjofar-Bea
11	24BF	R-Woudhuis
12	17PC	Diamant Be
13	27NW	R-Osseveld
14	17GU	De Gong
15	17CJ	Ontdekking
16	17DX	De Kring
17	17CU	De Ploeg
18	17DC	Terebint
19	17FA	Willem v.O
20	17EQ	De Fakkel
21	17NW	De Ichtus
22	17KW	Emmaschool
23	17PR	Wegwijzer
24	17LT	Kompas
25	17NM	Margriet

IEP-leerlingvolgsysteem

Alle scholen van PCBO Apeldoorn hebben in 2024 gewerkt met IEP-LVS als onafhankelijk instrument om de ontwikkeling van kinderen en de kwaliteit van lesgeven te monitoren.

Twee keer per jaar zijn alle kinderen in groep 3 t/m 8 hiermee getoetst. De resultaten worden na elke afname grondig geanalyseerd en besproken binnen de eigen teams, met de afdeling onderwijskwaliteit en kinderopvang (OK&K) en met het College van Bestuur. Waar nodig worden afspraken gemaakt over passende interventies.

Inspectie

De inspectie heeft in 2024 geen kwaliteitsonderzoeken gedaan binnen ons bestuur. Ook stonden er geen thema-/stelselonderzoeken gepland. Wel hebben we in 2024 als bestuur kennisgemaakt met onze nieuwe contactinspecteur en hebben we in het jaarlijkse bestuursgesprek met de inspectie stilgestaan bij ons kwaliteitsbeleid en het nieuwe SMBP 2024-2028. Tijdens dit gesprek is aangekondigd dat in het schooljaar 2024-2025 drie scholen binnen ons bestuur door de inspectie bezocht gaan worden. Twee scholen in het kader van de steekproef en één school voor een risico-onderzoek. Deze bezoeken vinden in de eerste helft van 2025 plaats.

PASSEND ONDERWIJS

In het kader van passend onderwijs willen wij een passend curriculum aanbieden aan al onze leerlingen, zodat alle kinderen de kerndoelen kunnen behalen. Dat betekent dat we een aanbod bieden dat voldoet aan de brede ontwikkeling van kinderen. Naast taal, rekenen en (levensbeschouwelijk) burgerschap besteden we aandacht aan onder andere beweging, kunst en cultuur en wereldoriëntatie.

We stemmen ons onderwijsaanbod af op de leerlingenpopulatie. Heeft een school bijvoorbeeld relatief veel kinderen met een NT2-achtergrond op een school, dan bieden we een breed taalaanbod. Bij een grote groep leerlingen met een HB-profiel zorgen we dat het aanbod daarop is aangepast. Door de leerlingenpopulatie goed in beeld te houden, kunnen we ons aanbod waar nodig bijstellen.

In 2024 hebben alle scholen, in het kader van de nieuwe schoolplannen, de leerlingenpopulatie opnieuw uitgebreid geanalyseerd. Zo kan het beleid voor de komende schooljaren beter worden afgestemd op de specifieke kenmerken van de populatie op elke school.

Passend onderwijs voor kinderen met specifieke ondersteuningsbehoeften

Wij proberen kinderen passend onderwijs te bieden, ook als zij iets extra's nodig hebben voor een optimale ontwikkeling. Door op tijd in te spelen op signalen over een mogelijk stagnerende ontwikkeling, kunnen we inzet van extra of specialistische ondersteuning later voorkomen. 'Preventief werken' is dus het sleutelbegrip om zoveel mogelijk kinderen in hun eigen buurt of wijk passend onderwijs te bieden. Lichte ondersteuningsmiddelen worden daarom zoveel mogelijk preventief en waar nodig curatief ingezet.

Onze zorgplichtcoördinator ondersteunt, wanneer nodig, de school in de zoektocht naar een andere reguliere basisschool of een school voor speciaal (basis)onderwijs, als blijkt dat de huidige basisschool onvoldoende tegemoet kan komen aan de onderwijsbehoefte van het desbetreffende kind.

In 2024 heeft de zorgplichtcoördinator wederom een belangrijke rol gespeeld in de plaatsing van gevluchte kinderen uit Oekraïne. Dankzij de goede samenwerking – ook met het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs en de zorgcoördinatoren van de twee andere grote schoolbesturen in Apeldoorn – zitten kinderen snel op een passende plek.

Nationaal Programma Onderwijs

Begin 2021 heeft het toenmalig kabinet het Nationaal Programma Onderwijs (NPO) gepresenteerd. Met dit omvangrijke programma voor herstel en ontwikkeling van het onderwijs, inhalen en compenseren van vertraging, werd in de schooljaren 2021-2022 en 2022-2023 totaal een bedrag van in totaal 8,5 miljard euro beschikbaar gesteld, waarvan 5,8 miljard euro voor het funderend onderwijs.

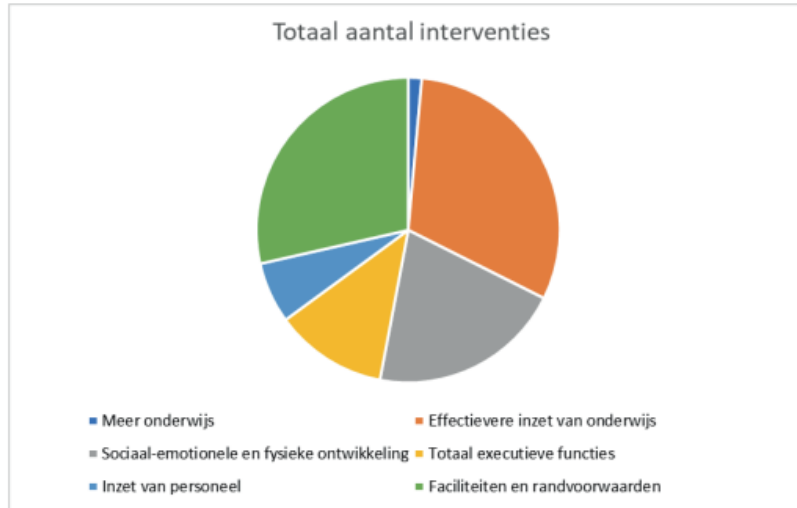
Voor het schooljaar 2021-2022 is het bedrag in het reguliere basisonderwijs 701,16 euro per leerling en voor het schooljaar 2022-2023 500 euro per leerling. Deze bedragen worden nog verhoogd met een aanvulling voor scholen die een achterstandsscore hebben.

Alle schoolteams hebben bij de start van het NPO-programma een schoolscan gemaakt ter inventarisatie van de opgelopen achterstanden. Vervolgens hebben zij op de scholen plannen uitgewerkt voor de besteding van de tijdelijke middelen.

Deze plannen hebben formeel de instemming van de MR op de betreffende school gekregen. Het voert te ver alle interventies op schoolniveau hier te benoemen. Deze zijn te vinden in de NPO-plannen van de afzonderlijke scholen.

De interventies richten zich vooral op verbetering van het onderwijs en leren van kinderen. Dit gebeurt door scholing, professionalisering en verbetering van de faciliteiten, ondersteuning in de klas door onderwijsprofessionals, ondersteuning van de bestuursfuncties en bevordering van socialisatie en een positief pedagogisch klimaat.

Onderstaande grafiek geeft een beeld van de interventies op onze scholen.

De interventies maken individuele begeleiding, om leerlingen opgelopen achterstanden te laten inhalen, beter mogelijk. Op kind en groepsniveau zien we in verschillende scholen positieve effecten op de leerprestaties. Dit is niet op elke school in elke groep het geval. We zien namelijk tegelijkertijd dat het tekort aan leerkrachten het moeilijk maakt de continuïteit van het onderwijs te waarborgen. Juist waar kinderen ons onderwijs het hardst nodig hebben, is de impact van dit tekort het grootst. Daardoor is het effect van de NPO-interventies niet goed te bepalen. Het lerarentekort is immers een intermediairende factor.

Over het algemeen kunnen we wel stellen dat interventies, gericht op het welbevinden van leerlingen, effect hebben. De volgende interventies zijn ingezet:

- Interventies om extra personeel aan te trekken;
- Interventies op faciliteiten en randvoorwaarden. Denk aan versterking van:
 - De professionele cultuur;
 - De afdeling onderwijskwaliteit;
 - De lerende cultuur binnen de organisatie.

In 2024 is 1.088.000 euro besteed vanuit de NPO-middelen, waarvan 763.000 euro aan personeel in loondienst (70 procent), 170.000 euro (16 procent) aan extern personeel en 155.000 aan materiële posten (14 procent).

Niet-bestede NPO-middelen worden aan het einde van het kalenderjaar 2024 gereserveerd in een zogenoemde bestemmingsreserve NPO. Per 31 december 2024 is de hoogte van deze bestemmingsreserve ruim 1,7 miljoen euro.

De NPO-middelen uit deze bestemmingsreserve kunnen tot en met 31 juli 2025 (schooljaar 2024/2025) worden ingezet. Het restant wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve Strategisch Meerjaren Beleidsplan per eind 2025.

Regeling bijzondere bekostiging professionalisering en begeleiding starters en directeuren

Met ingang van schooljaar 2021/2022 is een deel van de prestatieboxmiddelen toegevoegd aan de lumpsumfinanciering. Het andere deel is opgenomen in de bijzondere bekostiging "Professionalisering en begeleiding starters en directeuren". Het grootste deel van deze middelen wordt ingezet op schoolniveau.

Binnen PCBO Apeldoorn verschilt het ontwikkelstadium van scholen, teams en de impliciete eisen van de doelgroepen per school. Voor de inzet van deze middelen is steeds aansluiting gezocht bij het jaarplan van de school en de speerpunten uit de analyse van de opbrengsten. Dit betekent dat, in het algemeen, de nadruk met name ligt op werken aan structurele verbetering vanuit de leerlijnen en differentiatie.

Brugfunctionaris

In Nederland bestaan aanzienlijke sociale, culturele en economische verschillen die leiden tot ongelijke kansen. Dit is ook zichtbaar in het onderwijs. Een sterke verbinding tussen school, thuis en de omgeving is essentieel om deze ongelijkheid aan te pakken. De brugfunctionaris speelt hierin een belangrijke rol. Vanuit de gemeente Apeldoorn en de landelijke overheid wordt via subsidies geïnvesteerd in de inzet van brugfunctionarissen. PCBO heeft voor vijf scholen een landelijke subsidie toegekend gekregen voor de schooljaren 2024-2027. De gemeentelijke middelen worden verdeeld over alle basisscholen in Apeldoorn. Hierbij krijgen scholen met een grotere ondersteuningsbehoefte extra uren toegewezen. Ook de scholen die al landelijke subsidie ontvangen, profiteren van aanvullende gemeentelijke ondersteuning.

Doelstelling van de Brugfunctionaris

De brugfunctionaris draagt bij aan gelijke kansen door:

- Het normaliseren van opvoeden en opgroeien;
- Preventie en vroegsignalering om zwaardere jeugdhulp te voorkomen;
- Ondersteuning van onderwijsprofessionals;
- Versterking van de eigen kracht van leerlingen en ouders, inclusief hun netwerk;
- Deelname aan kernteams voor betere samenwerking.
- De inzet van de brugfunctionaris wordt binnen alle basisscholen van Apeldoorn gecoördineerd door Stichting Stimenz. Door nauwe samenwerking met ouders, onderwijsprofessionals, wijkteams (Samen 055), welzijnswerk en jeugdhulp, draagt de brugfunctionaris bij aan een sterke en ondersteunende leeromgeving voor alle kinderen.

Sociale veiligheid

Vanuit de visie en onze ambities beschrijven we hoe wij kijken naar de ontwikkeling van kinderen. Naast kwalificatiedoelen zijn socialisatiedoelen en persoonsvorming minstens even belangrijk. Onze scholen besteden daarom veel aandacht aan sociale ontwikkeling, het veiligheidsaspect en het welbevinden op school. Dit doen zij door middel van de Kanjertraining, Positive Behavior Support (PBS) of een andere methodiek.

Vanuit de schoolgesprekken en vanuit de monitor Veiligheid (2024) is op te maken dat er bij de meeste scholen geen grote zorgen zijn over de sociale veiligheid op scholen in zijn totaliteit (breed schoolbeeld). Op meerdere scholen zijn er echter wel specifieke groepen waar sociale veiligheid aandacht en interventies vraagt. Scholen kiezen dan op basis van eigen inzicht en expertise voor passende maatregelen. Ook geven meerdere scholen aan dat de heftigheid van negatief gedrag van individuele leerlingen de veiligheidsbeleving van andere kinderen in de klas negatief beïnvloedt. Er is in toenemende mate sprake van handelingsverlegenheid als het gaat om het adequaat omgaan met gedragsproblematiek en ook met het gedrag van ouders. Scholen vinden het soms lastig om op tijd te escaleren als situaties rondom gedrag (leerlingen, maar ook ouders) ingewikkeld worden. Een goed werkend gedragsprotocol is belangrijk om grip te krijgen of houden in deze situaties.

De veiligheidsbeleving binnen scholen komt ook meer onder druk te staan door het huidige lerarentekort. Dit heeft een negatief effect gehad op de continuïteit van het onderwijs. Op de ene school is hiervan meer sprake geweest dan op de andere. Het is hierdoor niet altijd eenvoudig om de afspraken te handhaven, die gemaakt zijn met leerlingen om de sociale veiligheid te versterken.

Om tijdig te signaleren en te interveniëren, worden de sociale veiligheid en de sociaal-emotionele ontwikkeling jaarlijks op schoolniveau gemonitord en geëvalueerd. Op stichtingsniveau worden de resultaten hiervan inzichtelijk gemaakt in de Bestuursrapportage Onderwijskwaliteit. Waar nodig worden interventies ingezet om de resultaten te verbeteren. Het onderwerp sociale veiligheid is tijdens de schoolgesprekken met de afdeling Onderwijskwaliteit & Kinderopvang (OK&K) en de gesprekken met het College van Bestuur een vast onderwerp van gesprek en de verantwoording.

Leren van en met elkaar

Onze lerende cultuur is ook in 2024 onderwerp van aandacht binnen ons bestuur geweest. Werken in netwerken is verder ontwikkeld en het aantal netwerken uitgebreid. Lerende netwerken zijn immers een belangrijk middel om leren binnen en buiten de school duurzaam aan elkaar te verbinden en zo stappen te maken in de ontwikkeling van PCBO Apeldoorn als lerende organisatie.

De lerende netwerken hebben een impuls gekregen door in te zetten op eigenaarschap. Naast netwerken ingedeeld op functie en taak zijn er netwerken waarin een bepaald ontwikkelingsgebied centraal staat. De onderstaande lerende netwerken zijn in 2024 actief:

- HB-netwerk;
- Unitleider-netwerk;
- IB-netwerk;
- Netwerk rekenen;
- Netwerk jonge kind;
- Netwerk ondersteuners (OOP);
- Netwerk rouw;
- Netwerk BOUW!;
- Netwerk vertrouwenspersoon;
- Netwerk aandachtsfunctionaris;
- Netwerk systeemleiderschap (directeuren en College van Bestuur).

Ondersteuning van hoogbegaafde kinderen

In onze basisscholen zetten we in op een zo passend mogelijk onderwijsaanbod in de eigen basisschool. Veel scholen hebben naast het compacte (een ingekorte basisleerlijn voor leerlingen die meer uitdaging nodig hebben) en verrijksaanbod in de groep een eigen interne voorziening. Voor leerlingen voor wie het bovengenoemd aanbod van de basisschool niet voldoende is, is er de bovenschoolse plusvoorziening. Deze voorziening, met meerdere aanpakken, is bedoeld voor de meer en hoogbegaafde leerlingen van de groepen 5 tot en met 8. Leerlingen van deze doelgroep bezoeken één of twee dagdelen de bovenschoolse plusgroepen op locatie Regenboog Osseveld (Apeldoorn Oost) én De Wegwijzer (Apeldoorn-West).

Afgelopen jaar is gewerkt aan de verdere versteviging van de expertise en voorzieningen rondom Meer Begaafd (MB)/Hoog Begaafd (HB) op scholen. De HB-specialisten hebben een belangrijke rol in de verspreiding van deze kennis. De manier waarop zij impact kunnen maken binnen scholen, staat centraal in de lerende netwerken HB.

In het schooljaar 2024-2025 betrekken we de leerkrachten van de 'Plusklas van PCBO Apeldoorn' actiever bij dit netwerk, om zo hun ervaringen en expertise te delen. We hebben het voornemen om in het schooljaar 2025-2026 het aantal klassen in de Plusklas PCBO Apeldoorn verder af te bouwen. Dit is volgens afspraak binnen het PCBO Apeldoorn-beleid; de huidige uitbreiding was tijdelijk. Voorwaarde is dat de voorzieningen op scholen verder zijn verstevigd en kennis binnen scholen is geborgd.

Kansengelijkheid

Om kansengelijkheid te bevorderen is de adviesprocedure PO-VO jaarlijks een onderwerp van gesprek met onze scholen. In 2024 zijn de resultaten rondom de verwijzingen naar het VO, het aantal heroverwegingen en de plek binnen het VO na drie jaar expliciet onderwerp van gesprek geweest in de overleggen met OK&K. Verantwoording over dit onderwerp is inmiddels geborgd in de jaarlijkse schoolrapportages. Het percentage kinderen dat na drie jaar VO nog steeds op het afgegeven advies zit, is de laatste jaren gestegen. In 2023-2024 heeft 52% van de scholen (zijn 13 scholen) de gestelde norm van 75% op de indicator Vervolgsucces (na 3 jaar VO nog op afgeven niveau door PO) behaald. Ter vergelijking, in 2021-2022 was dit 20% (zijn 5 scholen) en in 2020-2021 was dit 24% (zijn 6 scholen) van de scholen. Deze trend is positief te noemen.

Ook zien we dat steeds meer kinderen een advies krijgen dat hoger is dan vmbo-tl. We kunnen voorzichtig spreken van het feit dat scholen steeds kansrijker (hoger) adviseren. Het lijkt erop dat de aandacht voor 'kansrijk-adviseren' zijn effect heeft en dat de gegeven adviezen voldoende aansluiten bij het niveau dat leerlingen in het VO aankunnen.

Kansengelijkheid blijft een belangrijke rol spelen binnen PCBO Apeldoorn en de landelijke politiek. De jaarlijkse evaluatie rondom het beleid Kansrijk-adviseren blijft geagendeerd binnen PCBO Apeldoorn. De aandacht hiervoor kan niet verminderen, want we vinden dat nog meer scholen de norm rondom passend adviseren moet halen. Onze vijf OAB-scholen (onderwijsachterstandsbeleidsscholen) experimenteren met verlengde schooldagen in één of meerdere groepen om de kansengelijkheid te bevorderen.

IKC-ontwikkeling

Onze scholen ontwikkelen zich verder richting [Integrale] Kind Centra ([I]KC). Om ze zicht te geven op waar ze staan en ze te stimuleren zich verder te ontwikkelen is in 2021, ter verdieping van het handboek IKC, de IKC-kaart geïntroduceerd. Op basis hiervan maken scholen de fase waarin ze zich bevinden inzichtelijk. Dit is onderdeel van het managementcontractgesprek met het College van Bestuur. Daar waar verdere ontwikkeling nodig is, worden op IKC/schoolniveau afspraken gemaakt.

In 2022 is de nieuwe adviseur doorgaande leerlijnen gestart op de afdeling Onderwijskwaliteit & Kinderopvang binnen PCBO. Vanuit deze functie is in 2024 het beleid rondom Kinderopvang en [I]KC's verder ontwikkeld en vormgegeven. Ook werken we sinds dit jaar binnen PCBO Apeldoorn intensief samen met vier kernpartners om de ambitie "[I]KC's op zoveel mogelijk van onze scholen" ook echt gestalte te geven.

Onze kernpartners zijn Bixo, MAM'S Kinderopvang, Partou en DOK13. Naast de vier kernpartners zijn er ook andere kinderopvangaanbieders aan onze scholen verbonden (Doomijn en BLOS). Met alle aanbieders onderhouden we nauwe contacten en werken we goed samen.

2.2 PERSONEEL & PROFESSIONALISERING

Doelen en resultaten

PCBO Apeldoorn zet zich al jaren in om een topwerkgever te zijn. Dit doen we door elkaar te kennen en te zien en door ruimte en vertrouwen te geven. Vanuit dit topwerkgeverschap hebben we in 2024 gewerkt aan de volgende zaken:

- De Employee Journey is verder uitgewerkt. Dat betekent dat de reis die een medewerker aflegt vanaf het moment van solliciteren in kaart is gebracht en het bijbehorende werving- en selectieproces nog verder is gedigitaliseerd. De website werkenbijpcboapeldoorn.nl is gelanceerd in 2023, en in 2024 door zowel interne als externe feedback doorontwikkeld tot een nog toegankelijker sollicitatieproces voor kandidaten.

- Ten aanzien van de krapte op de arbeidsmarkt is de focus gericht op toename van het aantal zijinstromers (van twaalf naar vijftien zij-instromers) en de ontwikkeling van onderwijsondersteunend personeel naar leraar. Er is geïnvesteerd in meer begeleiding voor zijinstromers en starters, ook door middel van beeldcoaching.
- Onboarding van nieuwe medewerkers heeft meer vorm gekregen, door middel van attenties, aandacht en een sessie ter introductie van PCBO Apeldoorn.
- Er is beleid ontwikkeld en vastgesteld op het gebied van sabbatical leave, bevordering- en beloning, professionalisering, omtrent vertrouwenspersonen, integriteitscode en de klokkenluidersregeling.
- Er is een ontwikkeling in gang gezet van Intern Begeleider als taak naar Kwaliteitscoördinator als functie.
- Er is beleid gemaakt en vastgesteld ten aanzien van de inzet van zzp'ers, zodat PCBO Apeldoorn goed is voorbereid op de handhaving van de Wet deregulering beoordeling arbeidsrelaties (DBA) vanaf 2025.

In 2024 is op het gebied van de ontwikkeling en professionalisering van medewerkers aan de volgende doelen gewerkt:

- Doorontwikkeling van de professionele cultuur via de methode ME+U;
- Ontwikkeling en professionalisering van directeurs en het intern ontwikkelingsaanbod (leiderschapsdagen);
- De visie op duurzame inzetbaarheid is nader uitgewerkt en heeft geresulteerd in een platform op het intranet met de naam 'Expeditie naar jezelf';
- Het scholingsaanbod voor medewerkers is, naast alle al bestaande scholingen, verbreed door middel van trainingen door interne en externe kennisexperts.

In de volgende paragrafen doen we verslag van onze inspanningen.

Toekomstige ontwikkelingen

Vanuit het strategisch meerjarenbeleidsplan 2024-2028 '*Tijd voor samen*' wordt gekeken naar hoe ons onderwijs anders kan worden georganiseerd. Zo heeft elke school een eerste stap beschreven in zijn jaarplan.

Wij proberen schaarste zoveel mogelijk te beperken door een goede arbeidsmarktstrategie en arbeidsmarktcommunicatie. Bovendien investeren we veel in binden en boeien van onze medewerkers om vertrek en uitval te voorkomen. Ook stimuleren we persoonlijke groei en werken we aan een krachtige organisatiecultuur met de methode Me+U.

In 2024 is er beleid opgesteld naar aanleiding van een aanscherping van de Wet DBA. Waar bij contractering vooraf toetsing plaats vindt door HR of aan de geldende wet en regelgeving en intern beleid wordt voldaan. Daarnaast wordt gekeken in hoeverre de inzet past bij de opdracht. Deze aanscherping van de wet stelt dat er strenger wordt gehandhaafd met ingang van 01-01-2025. Hierop is PCBO Apeldoorn voorbereid. Ook wordt er nog intensiever ingezet op duurzame inzetbaarheid en preventieve maatregelen ter voorkoming van uitval.

ZAKEN IN HET AFGELOPEN JAAR MET PERSONELE BETEKENIS

Doorontwikkeling van onze professionele cultuur

Met inzet van de methode ME+U stimuleren we persoonlijke groei en werken we aan een krachtige organisatiecultuur. Deze methode helpt onze medewerkers inzicht te krijgen in drijfveren, ontwikkelpotentieel, de impact die zij willen realiseren en hoe ze feedback ontvangen en geven.

ME+U helpt ook om binnen PCBO Apeldoorn een meer gemeenschappelijke taal te ontwikkelen, wat het gemakkelijker maakt meer onderlinge verbinding te creëren. Naast de persoonlijke ontwikkeling en het beeld van het individu, kijken we ook naar het team.

We dagen elkaar uit om uit de comfortzone te komen, te leren en te ontwikkelen. We hebben interne cultuurambassadeurs opgeleid die scholen ondersteunen op het gebied van ME+U. Zij begeleiden teamsessies op scholen met ME+U. Nieuwe directeuren en enkele stafleden hebben een training gekregen in ME+U en geleerd hoe zij hier met hun team mee aan de slag kunnen gaan. Zo werken we samen aan onze groei, kracht en ontwikkeling als persoon en als team. In 2024 hebben zeven cultuurambassadeurs vijftien teamsessies begeleid. Daarnaast krijgt elke nieuwe medewerker een test en een individuele terugkoppeling. Wanneer dit één teamlid betreft doet de directeur de terugkoppeling, bij meerdere teamleden wordt dit door de cultuurambassadeur opgepakt. Er vond een minitraining plaats met twaalf deelnemers, waarvan vijf startende directeuren, aangevuld met intern begeleiders en unitleiders.

Ontwikkeling en professionalisering directeuren

Een goede directeur inspireert, motiveert en zet zijn team aan tot hogere prestaties. Daarbij is het de taak van de directeur om anderen te stimuleren tot professionele ontwikkeling en onderlinge samenwerking. En dat allemaal in een steeds complexere omgeving en krachtenveld.

De directeur is de spin in het web als het gaat om het succes van scholen en de leerprestaties van kinderen. We vinden het belangrijk om in de ontwikkeling en professionalisering van deze groep medewerkers te blijven investeren.

Directeuren en intern begeleiders kwamen een aantal keren in kleine groepen bij elkaar om naar aanleiding van thema's, dilemma's of leervragen van en met elkaar te leren.

We blijven hieromtrent op school en bovenschools niveau initiatieven ontwikkelen. Om werken aan de lerende organisatie duurzaam te borgen binnen PCBO Apeldoorn is in 2022 een leiderschapstraject voor onze directeuren gestart. Dit is een leer- en ontwikkeltraject met (staf)directeuren. Het traject is gericht op professionele ontwikkeling, systeemleiderschap, kortcyclisch sturen (KCS) en horizontale verantwoording. Systeemleiderschap en werken in en aan een lerende organisatie zijn hierin belangrijke thema's. Dit sluit aan bij leren in netwerken en clusters van scholen. Zo wordt leren binnen en buiten de school aan elkaar verbonden.

Het traject is in juni 2024 afgesloten en krijgt in een andere vorm een vervolg. Belangrijkste opbrengsten zijn onder andere:

- Een werkwijze die bijdraagt aan planmatig en doelgericht te werken aan de doelen uit het SMBP;
- Een directeurenoverleg dat meer energie en focus geeft en gericht is op leren en ontwikkelen;
- Een groter gevoel van "samen verantwoordelijk zijn" voor het geheel.

Ook in 2025 wordt ingezet op de versterking van leiderschap door middel van een intern programma. Thema's die hierin terugkomen zijn onder meer: professionele cultuur, systeemleiderschap, leiderschap in een veranderende organisatie, zeggenschap en kortcyclisch sturen.

Intern ontwikkelaanbod

PCBO Apeldoorn investeert veel in de ontwikkeling van medewerkers. Het onderwerp maakt standaard deel uit van de gesprekken met collega's. Ontwikkeling kan door opleidingen, de inzet van coaching (diverse vormen), lerende netwerken, collegiale consultatie, etc. Ontwikkelen behelst dus meer dan een opleiding volgen.

Een opleiding of training volgen kan op teamniveau en op individueel niveau. Veel van deze opleidingen en trainingen vallen binnen de ontwikkeling op schoolniveau. Daarnaast is er ook een collectief aanbod voor alle medewerkers. Het scholingsaanbod is verder verbreed met trainingen op het gebied van onder meer werkdruk, de overgang, artificial intelligence, samenwerken in MS Teams, ICT, BHV, rouwverwerking, Kanjertrainingen en passend onderwijs.

Governance

In de periode van januari tot en met mei 2024 is een adviestraject uitgevoerd om de organisatiestructuur van PCBO Apeldoorn te herontwerpen in het licht van het strategische meerjarenbeleidsplan. Het herontwerp had als doel een toekomstbestendige organisatie-inrichting te creëren die flexibel inspeelt op de strategische, personele en financiële uitdagingen in het onderwijs. Bovenal moet het de ingezette koers ondersteunen: verhogen van onderwijskwaliteit en werkgeluk. Dit resulteerde in een kwaliteitsmodel, waarin scholen in clusters samenwerken om synergievoordelen te behalen op het gebied van onderwijskwaliteit en efficiëntie. Dit leidt tot een meer centrale aansturing met ruimte voor maatwerk.

Analoog hieraan is in de periode van juni tot en met november 2024 een adviestraject uitgevoerd om te komen tot een herontwerp van het Bestuursbureau passend bij de strategie en inrichting van de (clusters) van scholen. Beide herontwerpen zullen in 2025 op een kortcyclische wijze worden gedetailleerd en ingericht.

Duurzame inzetbaarheid

Inzetbaarheid en met name duurzame inzetbaarheid wordt een steeds groter thema. Niet alleen landelijk, ook binnen PCBO Apeldoorn. Door diverse veranderingen komt de duurzame inzetbaarheid van medewerkers steeds meer onder druk te staan. Dit komt niet alleen door het werk, maar ook door de veranderende context waarbinnen het werk en het onderwijs dient te worden uitgevoerd.

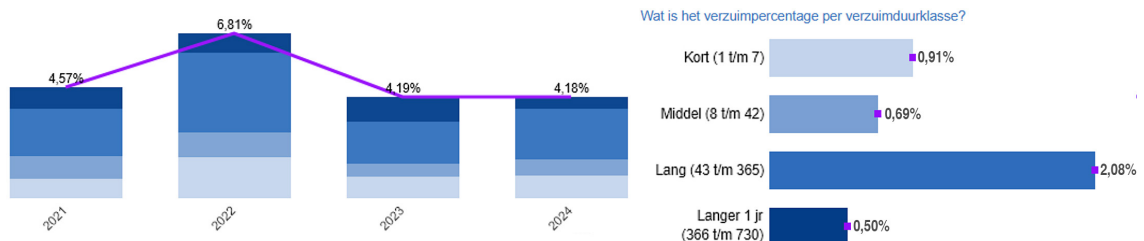
De adviseur Inzetbaarheid en Gezondheid is in 2024 met een aantal thema's van start gegaan. Dit krijgt vorm door een loopbaan-APK, verschillende manieren van coaching, bedrijfsmaatschappelijk werk en het platform 'Expeditie naar jezelf'.

In 2024 zijn 22 medewerkers begeleid door bedrijfsmaatschappelijk werk. Dit was merendeels preventief zonder dat mensen in verzuim zitten. Bedrijfsmaatschappelijk werk is ingezet als maatwerk bij onder andere zorg en rouw, werk-privébalans en werkdruk bij ervaren medewerkers die extra taken moeten opvangen.

Daarnaast is in 2024 het 'Expeditie naar Jezelf' gelanceerd. Dit platform wordt ingezet om de medewerkers fit en vitaal te houden in de hectische wereld waar onderwijs mee te maken heeft. De onderwijssector kent veranderingen en uitdagingen. Het is van belang dat medewerkers gezond, productief en met veel plezier hun huidige én toekomstige werk kunnen uitvoeren.

Verzuim

Onderstaande tabel geeft het gemiddelde verzuimpercentage over de afgelopen jaren aan. Daaronder is een tabel toegevoegd, met daarin het gemiddelde verzuimpercentage over 2024 per verzuimduurklasse (weergegeven in aantal dagen). Het gemiddelde verzuimpercentage bedroeg in 2024 4,18 procent. Het grootste deel hiervan wordt veroorzaakt door langdurig verzuim (2,58 procent). Het merendeel daarvan betreft verzuim op mentaal vlak. Opgemerkt kan worden dat dit een steeds grotere rol gaat spelen bij langdurig verzuim.

Het verzuim is in 2024 nagenoeg gelijk gebleven in vergelijking met 2023. In 2024 is er veel geïnvesteerd ter voorkoming van verzuim door de inzet van preventief verlof, bedrijfsmaatschappelijk werk en workshops over het beheersbaar houden van werkdruk.

In 2024 is actief gestuurd op de mogelijkheden voor arbeidsongeschikten; we kijken naar wat wel kan, in plaats van naar wat niet kan. Dit heeft geleid tot meer aandacht in de re-integratie voor geleidelijk en gedeeltelijk herstel.

De samenwerking met een praktijkondersteuner in combinatie met een bedrijfsarts heeft in de praktijk goed uitgepakt. Die partij heeft echter besloten alle bedrijfsactiviteiten te stoppen, waardoor in 2024 opnieuw naar een geschikte bedrijfsarts moest worden gezocht. Die start met ingang van 1 januari 2025.

Inzet werkdrukmiddelen

Over thema's als werkdrukbeleving en verzuim zijn we regelmatig in gesprek met individuele medewerkers en schoolteams. Uit alle gesprekken die we voeren met medewerkers en het laatste medewerkertevredenheidsonderzoek (MTO, 2023) blijkt dat aandacht voor werkdrukbeleving nodig blijft. Overigens zien we ook verschillen tussen scholen, daarom besteden we veel aandacht aan delen van kennis en ervaringen om te bepalen welke keuzes werkdrukvermindering ten goede komen.

In het werkverdelingsplan, waarmee de medezeggenschapsraad moet instemmen, bepalen schoolteams hoe mensen en middelen het komende schooljaar worden ingezet.

Er wordt goed gekeken naar ieders ureninzet: Kunnen zaken anders? Doen we de goede dingen op de juiste manier? Werkdrukbeleving is dus stevast een gespreksthema, net als een optimale inzet van specifieke werkdrukmiddelen.

Als gespreksleidraad gebruiken schoolteams de toolbox van de PO-Raad. In 2024 werden werkdrukmiddelen gebruikt voor met name de inzet van:

- Onderwijsassistenten en leraarondersteuners;
- Externe inhuur van vakdocenten voor bijvoorbeeld bewegingsonderwijs, muziek en dans;
- Een administratief medewerker.

Voor de inzet van de extra werkdrukmiddelen is de voorgeschreven procedure gevolgd. Met de voorgestelde bestedingsplannen heeft iedere personele geleding medezeggenschapsraad (pmr) van de scholen ingestemd. In het boekjaar 2024 was de inzet van de werkdrukmiddelen als volgt:

Besteed bedrag	Bestedingscategorie in 2024
Personeel	€ 1.473.000
Materieel	€ 12.000
Professionalisering	€ 1.000
Totaal	€ 1.486.000

Terugloop van leerlingen heeft gevolgen voor onze formatie. Tot op heden werd dit opvangen door interne mobiliteit; een van de voordelen van een grotere organisatie met 25 basisscholen en een eigen vervangingspool. Ook in de nabije toekomst worden geen gedwongen ontslagen verwacht.

Het HR-beleid is gericht op voorkoming van arbeidsgeschillen. Ontslagen als gevolg van niet goed functioneren van medewerkers, overbelasting of verschillen van inzicht, proberen we te allen tijde te voorkomen. We gaan proactief in gesprek en bieden tijdig hulp en begeleiding. Budgetten voor outplacement of begeleiding van werk naar werk worden opgenomen in de begroting. De uitkeringen na ontslag worden niet langer volledig gedekt door het Participatiefonds (PF). De kosten die hiermee gemoeid waren bedroegen in 2024 51.000 euro.

Strategisch personeelsbeleid

Het strategisch personeelsbeleid komt voort uit ons strategisch meerjarenbeleid en is afgestemd op de jaarplannen van de scholen. Scholen kunnen binnen de kaders van het strategisch personeelsbeleid eigen accenten leggen, passend bij wat daarvoor specifiek nodig is. De stafafdeling Human Resources (HR) monitort en evalueert het strategisch personeelsbeleid frequent volgens afspraken en doet dat onder meer in dialoog met teamleden, directeuren en het College van Bestuur. Uitkomsten van tevredenheidsonderzoeken en andere relevante managementinformatie worden hierbij betrokken. HR gaat ook regelmatig in gesprek met de commissie personeel van de Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad (GMR).

Banenaafspraak

In 2015 heeft het kabinet samen met het bedrijfsleven afgesproken om in tien jaar tijd trapsgewijs 125.000 banen te creëren voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt. Dit ligt vast in de zogeheten 'Banenaafspraak'. Daarbij is een verdeling gemaakt tussen de publieke sector (25.000 banen) en de vrije sector (100.000 banen). Om dit te bewerkstelligen zijn er diverse wetwijzigingen geweest waaronder de invoering van de Participatiewet en quotumregeling. Daarin is overeengekomen dat 3 procent van de formatie wordt ingevuld door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt.

In een quotumcalculator kan worden berekend hoeveel banen per organisatie moeten worden gerealiseerd in het kader van deze banenaafspraak. Dit betekent voor PCBO Apeldoorn dat er in 2026 zeventien banen moeten zijn gerealiseerd.

De huidige organisatie kent een vrij homogeen personeelsbestand, terwijl de overtuiging bestaat dat zowel leerlingen als professionals juist veel kunnen leren van verschillen. PCBO Apeldoorn heeft daarom ook diversiteit opgenomen als belangrijk thema in het strategisch meerjarenbeleidsplan 2024-2028.

Om goed zicht te krijgen of nieuwe medewerkers voldoen aan de criteria van de Participatiewet is in 2024 een uitvraag toegevoegd aan het indiensttredingsproces. Dit proces wordt in 2025 verder gedigitaliseerd. Daarnaast is in 2024 actief een baan als klassen assistent gecreëerd voor een medewerker met een afstand tot de arbeidsmarkt.

Verklaring omtrent het gedrag

Wij hebben onze accountant geen opdracht gegeven een controle uit te voeren op de tijdige aanwezigheid van VOG maar hebben deze controle over 2024 intern verricht. Hieronder wordt deze verantwoording weergegeven.

Verantwoording over de aanwezigheid van de Verklaring omtrent het gedrag¹

Nieuwe VOG's ² in 2024	VOG aanwezig op datum in diensttreding	VOG te laat aanwezig	VOG niet aanwezig
Nieuwe medewerkers in loondienst	74	-	-
Nieuwe medewerkers niet in loondienst met een VOG verplichting ³	88	-	-

Aantallen tussen 1 en 5 worden weergegeven als <5

Zoals in bovenstaande tabel staat weergegeven was voor alle medewerkers die in 2024 in loondienst zijn gekomen bij PCBO Apeldoorn een geldige VOG aanwezig vóór de start van de werkzaamheden. Voor alle medewerkers niet in loondienst die in 2024 werkzaamheden hebben verricht voor PCBO als ZZP-er of gedetacheerd via een externe organisatie, was tijdig een VOG beschikbaar.

1. Op grond van artikel 4, lid 7 en bijlage 6 van de RIO.

2. De VOG is op het moment van indiensttreding niet ouder dan 6 maanden. De VOG van personen belast met tussenschoolse opvang is niet ouder dan 2 maanden.

3. Voor het primair onderwijs en het (v)so zie artikel 3, lid 1, onder a, artikel 3a, lid 1, onder a, artikel 32, lid 2, onder a, sub 1, lid 6, lid 7 en lid 9, artikel 34a en artikel 45 van de WPO, artikel 3, lid 1, onder a, artikel 3a, lid 1, onder a en artikel 32, lid 2, onder a, sub 1, en lid 9, van de WEC: leerkrachten, personen die onderwijsondersteunende werkzaamheden verrichten, (adjunct-)directeuren en personen belast met de tussenschoolse opvang

2.3 HUISVESTING & FACILITAIRE ZAKEN

Een schoolgebouw is veel meer dan alleen stenen en muren. Het vormt de basis voor de leerervaring van kinderen en is van grote invloed op hun ontwikkeling. Maar het is ook een belangrijke werkomgeving voor onze medewerkers.

We bouwen niet alleen schoolgebouwen, we willen ook een veilige omgeving creëren waarin zowel kinderen als medewerkers kunnen floreren. Hier werken we elke dag hard aan, samen met onze beste partners.

DOELEN EN RESULTATEN

In 2024 is aan de volgende doelen gewerkt:

- Opstarten van de projecten in het Integraal Huisvestingsplan 2024-2039;
- Het uitvoeren van het in 2021 opgemaakte meerjarenonderhoudsplan;
- Nieuwbouwproject PCBO De Sjofar;
- Projecten vanuit eigen investering
- Ventilatie in scholen verbeteren, inclusief planontwikkeling;
- Beheer installatie en uitvoeren van verplichte keuringen
- Groot en klein onderhoud;
- Beheer schoolmeubilair;
- Gebouwbeheersysteem;

In de volgende paragrafen staat hoe we aan deze doelen hebben gewerkt.

Toekomstige ontwikkelingen (Opstellen Integraal Huisvestingsplan 2024-2039)

In december 2023 is het Integraal Huisvestingsplan (IHP) vastgesteld door de gemeente Apeldoorn en de schoolbesturen. Waarbij de kanttekening nog moet worden geplaatst dat de uitvoering en demarcatie nog niet geheel waren uitgewerkt. In 2024 hebben we samen met de Gemeente Apeldoorn en de andere schoolbesturen stappen gezet in de uitwerking van de uitgangspunten en de werkwijze tussen gemeente en schoolbestuur.

Dat hebben we vastgelegd in een uitvoeringsplan en een demarcatielijst met wie waarvoor verantwoordelijk is. Voor zowel gemeente als schoolbestuur geeft dit houvast aan de uitvoer van de projecten.

In het IHP gaat het over projecten die gemeente en schoolbesturen willen uitvoeren om schoolgebouwen geschikt te maken voor de langere termijn. Het IHP is niet opgesteld vanuit 'een stapel stenen', maar vanuit de 'inhoud'. Die wordt bepaald door de van belang zijnde onderwijsthema's te vertalen naar 'ruimtelijke consequenties'. Naast de inhoud is in het IHP ook naar de verwachte (leerling)ontwikkelingen gekeken (groei versus krimp) in relatie tot woningbouw. Met een goed inzicht in de inhoud en de verwachte ontwikkelingen is een beleidsrijk langetermijnperspectief geschetst, waaruit bepaald is welke denkrichtingen voor welke (school)gebouwen aan de orde zijn in een bepaalde periode. Op deze wijze is dit beleidsrijke IHP vormgegeven.

In 2024 hebben we een start gemaakt met het nieuwe werken vanuit de gemeente Apeldoorn. De projecten vanuit het IHP worden volgens het handboek 'Vernieuwing schoolgebouwen' uitgevoerd. Daarin wordt het Apeldoorns projectmatig werken uitgewerkt en zal er volgens deze systematiek per project gekeken worden met een integrale visie vanuit de gemeente,

Zoals gesteld in dit handboek wordt begonnen met een Project Start Up (PSU). Dat is het begin van een project. In 2024 zijn drie projecten (vier scholen) opgestart, te weten; Prinses Juliana, Koningin Wilhelmina school en het fusieproject Ichthus en Prinses Margriet.

In deze PSU zitten diverse geledingen binnen de gemeente aan tafel om het project de kaders en de juiste uitgangspunten mee te geven.

Nadat de initiatief- en de definitiefase vanuit dit handboek gereed zijn, wordt het project pas overgedragen

aan het schoolbestuur. In 2025 starten we vanuit PCBO naar verwachting twee van de drie projecten op; een aanbestedingstraject en vervolgens de ontwerptrajecten.

Meerjarenonderhoudsplan

Vanuit onze verplichting werken we vanuit het meerjarenonderhoudsplan (MJOP) aan groot onderhoud van schoolgebouwen. In 2021 is er een actueel en dynamisch meerjarenonderhoudsplan gemaakt dat ieder jaar wordt geactualiseerd en dat we de komende jaren kunnen gaan uitvoeren. Van alle gebouwen hebben we de staat van het gebouw inclusief de financiële consequenties in beeld en nemen we het (groot)onderhoud op in de meerjarenbegroting.

NIEUWBOUWPROJECTEN

Het Integraal Huisvestingsplan (IHP) – afgestemd door de gemeente Apeldoorn met onderwijsinstellingen – vormt de leidraad voor nieuwbouw voor het Apeldoorns onderwijs. Vanuit de Kadernota 2016-2019 pakten wij in 2023 en 2024 PCBO De Sjofar als nieuwbouwproject op.

Nieuwbouw PCBO De Sjofar

De nieuwbouw van PCBO De Sjofar in De Maten liet lang op zich wachten (project uit IHP 2016/2019), mede doordat de gemeente niet sneller tijdelijke huisvesting beschikbaar kon stellen. PCBO Apeldoorn en Leerplein055 hadden de intentie twee scholen onder één dak te bouwen, maar Leerplein055 moest uiteindelijk besluiten niet verder te gaan met dit project.

Met de gemeente is de ambitie afgesproken om van PCBO De Sjofar een van de duurzaamste scholen van Apeldoorn te maken. Na de sloop van het bestaande gebouw in april 2023 liep de bouw vertraging op door een langdurig vergunningstraject en stijgende bouwkosten. Daarom is gekozen voor een nieuwe aanbesteding, zodat meerdere aannemers een eerlijke kans kregen op de uitvoering. In 2024 is na een traditionele aanbesteding een aannemer geselecteerd. Door te werken met een kansendossier konden we het project beter voorzien van kansen en mogelijkheden. Mede hierdoor hebben we het project financieel haalbaar kunnen maken. In mei konden we starten met de bouw. Het betreft een voorspoedige bouw die door een heel goede en vlotte samenwerking tot stand is gekomen. De oplevering van het nieuwe gebouw wordt in maart 2025 verwacht. Daarna moet het schoolplein nog wel worden aangelegd en het gebouw ingericht. De nieuwe school wordt bij de start van het schooljaar 2025-2026 in gebruik genomen.

EIGEN INVESTERINGEN PROJECTEN

PCBO De Korenaar

Vanuit de beschikbare Subsidie Uitvoering Ventilatie In Scholen (SUVIS) zou de ventilatie in het gebouw van PCBO De Korenaar worden aangepast. Vanuit het MJOP waren gelden in de komende jaren gereserveerd. Die zijn naar voren gehaald om bij PCBO De Korenaar een interne optimalisatie te realiseren: onderhoud combineren met de ventilatie-aanpassingen. Dit is ook vanuit de behoefte vanuit de school bekeken.

Samen met de architect is gekeken hoe we met zo min mogelijk middelen de school op onderwijskundig vlak toch konden optimaliseren. Dat is mede door het constant financieel bijstellen van de plannen gelukt. Hierdoor is er eind 2023 een start gemaakt met de uitvoering. De aanpassingen zijn in 2024 geheel gerealiseerd. De school heeft nu een prachtig nieuw gebouw, waar zo'n 370 kinderen Ontwikkelingsgericht Onderwijs (OGO) krijgen, en een prachtig nieuw plein.

PCBO De Diamant Het Kristal

Vanuit de behoefte om het gebouw anders in te delen, is gekeken naar een optimalisatie van de ruimtes voor Het Kristal. Met de (wisselende) directie zijn meerdere versies bedacht om het onderwijs in dit gebouw beter vorm te geven. Om dit te kunnen bekostigen is gekeken of groei van de school haalbaar is. Vanuit de wijk is groei ook gewenst, want de scholen in de wijk Zuidbroek zitten namelijk vol.

Door het gebouw te optimaliseren, kunnen we meer kinderen onderwijs bieden en het onderwijs beter vormgeven.

Hierbij spelen meerdere factoren mee, waaronder;

- Financiële haalbaarheid;
- Tijdelijke huisvesting;
- Eigenaarschap gebouw.

We hebben daarom in 2024 meerdere ontwerpen gemaakt om de haalbaarheid van dit project te onderzoeken. Op basis van een businesscase moet in eerste kwartaal van 2025 helder zijn of het project akkoord goedgekeurd en uitgevoerd kan worden. Bij akkoord is de verwachting dat de uitvoering in de zomer van 2025 start.

PCBO De Diamant Beemte

Voor de school PCBO De Diamant Beemte is net zoals bij PCBO De Korenaar gekeken vanuit de uitvoering van de SUVIS. PCBO De Diamant Beemte kreeg voor elk lokaal een subsidie om de ventilatie te verbeteren en vanuit het MJOP bleek een interne optimalisatie mogelijk. Hoewel het gebouw nog niet in het nieuwe vastgestelde IHP is opgenomen, krijgt het nu toch een mooie levensduurverlenging.

Het hele gebouw is in 2024 in twee fases gerenoveerd. Het gebouw heeft een mooie optimalisatie gekregen door de renovatie. De school heeft de mogelijkheid om kinderen uit de wijk Zuidbroek een onderwijsplek te bieden.

Klein onderhoud: meldingen gedigitaliseerd

Jaarlijks begroot PCBO Apeldoorn ongeveer 125.000 euro voor klein onderhoud op onze scholen. Denk aan de reparatie van lekkages of defecte verlichting. Scholen melden dit soort zaken digitaal in het portal Insite. Doordat we met alle leveranciers en aannemers afspraken hebben gemaakt over opvolging en een intentieverklaring hebben gesloten, kunnen we zeggen dat de continuïteit van al deze meldingen gewaarborgd is. De kosten worden wel steeds hoger, omdat grootschalige investeringen uitblijven en daardoor meer klein onderhoud wordt gevraagd.

Aandacht voor een beter binnenklimaat

Het binnenklimaat op scholen is al jaren niet op orde en dat kreeg in 2020 door corona nog meer aandacht. De toenmalige minister Slob van Onderwijs Cultuur & Wetenschap (OCW) heeft het Landelijke Coördinatieteam Ventilatie op Scholen (LCVS) gevraagd om voor 1 oktober 2020 inzichtelijk te maken of schoolgebouwen wel of niet aan de minimumeisen voor luchtverversing voldoen. LCVS heeft alle scholen – van oude tot nieuwe gebouwen – langs dezelfde meetlat gelegd en getoetst aan de hand van het Bouwbesluit, aanvullende richtlijnen en RIVM-eisen voor ventilatie. Er zijn minimale grenswaarden bepaald voor schoolgebouwen.

Om waar nodig de luchtkwaliteit en ventilatie te verbeteren, kunnen scholen gebruikmaken van een rijkssubsidierегeling. Het ministerie van OCW draagt 30 procent bij in de kosten, de overige 70 procent komt voor rekening van het schoolbestuur en de gemeente. Daarvoor worden nadere afspraken gemaakt. De focus ligt in het onderzoek op de luchtkwaliteit in leslokalen, maar wij kijken als PCBO Apeldoorn liever naar het gehele binnenklimaat van scholen. Dat nemen we ook mee in alle onderhouds en bouwplannen.

In 2021 hebben we veel onderzoek kunnen doen naar mogelijke oplossingen. Op een aantal scholen konden we op korte termijn de ventilatie toch op een minimaal niveau krijgen met snelle en 'simpele' aanpassingen: extra ramen, ramen die verder open kunnen, roosters plaatsen en roosters extra schoonmaken.

Voor de grotere aanpassingen, waarvoor ook de SUVIS is aangevraagd, is meer onderzoek nodig. Wij proberen verder te kijken dan alleen ventilatie; we proberen zowel warmte, koeling, ventilatie, ledverlichting en duurzaamheid (eventueel gasloos) bij elkaar te brengen. Hierbij hebben we de prioriteit gesteld bij die scholen die geen nieuwbouw of renovatie krijgen in de komende twaalf jaar. Voor de scholen die dat wel krijgen, is de subsidie niet aangevraagd. Naast goed onderzoek is uiteraard de bekostiging van deze aanpassingen onderwerp van gesprek met de gemeente en alle andere schoolbesturen.

Wij hoopten in 2022 de eerste vijf scholen met de SUVIS (PCBO De Diamant Beemte, PCBO De Regenboog Woudhuis, PCBO Prinses Beatrix - Sjofar, PCBO De Fakkel en PCBO Koningin Emmaschool) te kunnen oppakken. Na goed onderzoek en de uitgebreide uitwerking van onze toekomstvisie op dit onderwerp, konden we in 2022 vier projecten voor uitvoering van deze installatietechnische werkzaamheden aanbesteden. Helaas zonder resultaat, aangezien alle uitgenodigde installatiebedrijven om uiteenlopende redenen niet konden inschrijven. We merken dat de tekorten van personeel, middelen en materialen installateurs terughoudend maken.

In 2023 hebben wij per school plannen gemaakt voor de besteding van de ventilatiesubsidie. Na de mislukte inschrijving op de vorige aanbesteding konden we met een partij de uitvoering bespreken. Hierdoor hebben we in 2023 al wel een start gemaakt met de projecten PCBO De Fakkel, PCBO De Diamant Beemte en PCBO De Korenaar.

De projecten Regenboog Woudhuis, Willem van Oranje, De Emmaschool en De Terebint zijn allemaal in 2024 uitgevoerd. Dat wil zeggen dat we alle SUVIS-projecten voor de deadline hebben gerealiseerd.

Bij deze aanpassingen zijn veelal direct de lokalen voorzien van nieuwe uitstraling. Dat wil zeggen een nieuw plafond, verlichting, vloer en schilderwerk. Zodat de lokalen die we gingen voorzien van nieuwe ventilatie voor de komende jaren weer fris zijn.

Doordat we alle projecten hebben afgerond in 2024 hebben we hiermee een afronding gerealiseerd van de SUVIS-projecten.

DUURZAAMHEID & MAATSCHAPPELIJK VERANTWOORD ONDERNEMEN

Schoolpleinen 'vergroenen'

Dankzij subsidie van de gemeente zijn we in 2024 verdergegaan met schoolpleinen 'vergroenen'.

In de afgelopen jaren hebben we al vele schoolpleinen mogen aanpakken.

In 2024 waren dat de pleinen van de volgende scholen:

- PCBO De Gong
- PCBO De Wegwijzer
- PCBO De Emmaschool
- PCBO De Diamant Beemte

Kinderen, ouders en buurtbewoners zijn betrokken geweest bij het ontwerp van de pleinen.

Voor 2025 staat enkel PCBO Daltonschool Ichthus nog op de planning.

Van het moment dat er een subsidie is gekomen voor de vergroening van schoolpleinen hebben we vanaf dat moment tot en met 2024 twintig schoolpleinen (inclusief nieuwbouw) aangepakt en vergroend. Dankzij de subsidie van de gemeente en de inzet van alle participanten konden we dit realiseren. Een mooi resultaat waarin kinderen zich kunnen ontwikkelen op een mooi en uitdagend plein.

De keerzijde van deze aanpassingen is dat het onderhoud van deze schoolpleinen een andere aanpak vergt dan voorheen. Dat gaan we in 2025 in een aanbesteding voor groenonderhoud verder oppakken.

Gebouwbeheer

Er is veel informatie bekend over onze schoolgebouwen, maar de toegang tot deze informatie is nog niet geheel gestructureerd. Omdat we dit beter toegankelijk willen hebben, zet PCBO Apeldoorn een portaal op waarin alle informatie over de schoolgebouwen is verzameld. Daarin willen we zowel relevante informatie uit het verleden (bouwtekeningen, revisies en dergelijke) als de toekomstige informatie (keuringen, contracten en ruimtelijke indelingen) verwerken.

Dit portaal is in 2023 geheel gevuld en in 2024 gefinetuned. Ook is hierin het MJOP meegenomen, dat nu dynamisch is en geheel kan worden bijgewerkt. In 2025 zullen we hier verder sturing aan geven, zodat het MJOP up-to-date is, op basis van de actuele status van de gebouwen.

Permanent (samen)werken aan veilige, schone scholen

Via de Risico-Inventarisatie en Evaluatie (RI&E) monitoren we de veiligheid in en rond onze schoolgebouwen. Van brandveiligheid tot speeltoestellen: we brengen mogelijke risico's in kaart en daarna volgen zo nodig verbeteringen. We doen al veel preventief aan veiligheid en gezondheid, te weten:

- Keuren en inspecteren CV (centrale verwarmings)toestellen;
- Warmteterugwinunits controleren;
- WTW(warmteterugwininstallaties)filters vervangen;
- NEN-keuringen (Nederlandse Norm) voor zowel elektra als installaties;
- Brandmeldinstallatie controleren;
- Noodverlichting controleren;
- Straatkolken reinigen;
- Daken keuren;
- De speeltoestellen buiten keuren;
- De speelzalen binnen keuren;
- De aanwezige ladders en elektrisch gereedschap keuren;
- Speelzand verschoneren.

Ook zijn we in staat om de toegang tot de schoolgebouwen op vrijwel alle locaties op afstand te beheren.

2.4 FINANCIËEL BELEID

DOELEN EN RESULTATEN

Het financieel beleid voor PCBO Apeldoorn is gericht op een stabiele financiële situatie, zodat de continuïteit van goed onderwijs gewaarborgd blijft en er ruimte is voor innovatie en de realisatie van de strategische doelen. Financiële middelen worden op een verantwoorde wijze ingezet en beheerd om geïdentificeerde risico's te dekken en aan de betalingsverplichtingen te kunnen blijven voldoen. Belangrijke graadmeters hiervoor zijn de liquiditeitsratio, solvabiliteitsratio, het weerstandsvermogen en de indicator voor mogelijk bovenmatig vermogen.

Vanaf schooljaar 2024-2025 is het nieuwe strategisch meerjarenbeleidsplan (SMBP) 2024-2028 '*Tijd voor samen*' van kracht. In dit plan staat als strategische doelstelling opgenomen: "We borgen de gezonde financiële positie van PCBO Apeldoorn en richten procedures in om in controle te zijn en te blijven." Dit strategische doel is uitgewerkt in vijf strategische initiatieven:

1. Het bestuur kijkt vooruit in relatie tot ontwikkelingen en organisatiedoelstellingen waarbij de volgende onderdelen een continue plaats moeten hebben in de jaarcyclus: kostenbeheersing, budgettering en forecasting, cashflowmanagement, risicomanagement, compliance en regelgeving.
2. Het bestuur richt de interne controle goed in om ervoor te zorgen dat er mechanismen zijn om fraude en fouten te minimaliseren en om betrouwbare en nauwkeurige financiële informatie te waarborgen.

3. Het bestuur draagt er zorg voor dat financiën een standaard onderdeel is in de periodieke gesprekkencyclus met directeuren en evalueert periodiek in hoeverre binnen de beschikbare budgetten wordt geopereerd op school-, staf- en PCBO-niveau.
4. Het bestuur stelt tijd en middelen beschikbaar om integrale stuurinformatie verder door te ontwikkelen en te automatiseren en investeren in technologische en digitale oplossingen voor bijvoorbeeld integrale managementinformatie (bijvoorbeeld een integraal dashboard).
5. Het bestuur verbetert de periodieke managementrapportages, waarbij de nadruk wordt gelegd op bijzonderheden (risico's en kansen), afwijkingen en prognose, vanuit een integrale blik naar de organisatie.

Deze vijf initiatieven worden de komende vier jaren nader uitgewerkt en geïmplementeerd.

OPSTELLEN MEERJARENBEGROTING

De meerjarenbegroting, zoals die jaarlijks wordt opgesteld als onderdeel van de begrotingscyclus, geeft richting aan het financieel beleid. Vanuit het strategisch beleidsplan kijken we wat nodig is om onze ambities op het gebied van onderwijskwaliteit, HRM, schoolgebouwen en ICT te realiseren. Dit doen we vanuit een brede dialoog in onze organisatie.

In 2024 is voor het eerst een meerjarenbegroting op schoolniveau opgesteld door de scholen zelf. Deze meerjarenbegroting betrof de kalenderjaren 2025, 2026 en 2027. Hiermee wordt op verschillende niveaus binnen PCBO Apeldoorn vooruitgekeken, waardoor sneller inzicht kan worden verkregen in toekomstige situaties en waar nodig tijdig kan worden bijgestuurd. De begroting op stichtingsniveau bestaat uit de geconsolideerde meerjarenbegrotingen van de scholen het bestuursbureau.

Uit de speerpunten vanuit het nieuwe SMBP volgen doelstellingen waar actiepunten aan gekoppeld zijn. Deze actiepunten zijn in de komende vier jaren gepland. Ze zijn onderdeel van de school- en jaarplannen van de scholen en van het bestuursbureau.

Wanneer voor de realisatie van de actiepunten specifieke (incidentele) financiële middelen nodig zijn, is dit door de school of het bestuursbureau verwerkt in zijn (meerjaren)begroting.

In meerjarig perspectief is voor de realisatie van het nieuwe SMBP 2024-2028 ruimte gecreëerd in de gevormde bestemmingsreserve "Strategisch Meerjarenbeleid" in de jaarrekening 2024.

TOEKOMSTIGE ONTWIKKELINGEN

Binnen PCBO Apeldoorn worden de actualiteiten continu gevolgd en wordt rekening gehouden met de financiële impact op basis van de huidige, bekende regelgeving.

Belangrijke ontwikkelingen die van invloed zijn op onze meerjarige bedrijfsvoering en financieel beleid zijn:

1. Indexatie: prijsstijgingen en schaarste van producten, diensten en materialen zijn momenteel actueel maar fluctueren periodiek. Intern worden wijzigingen in prijzen en contracten nauwlettend gevolgd en bespreekbaar gemaakt. Binnen de overheid is onvoldoende urgentie voor compensatie van zeer grote prijsstijgingen zoals bij bouw, schoonmaak en energie.
2. Daarnaast is in het hoofdlijnenakkoord opgenomen dat, indien ombuigingen aan de uitgavenkant in de praktijk niet gerealiseerd worden op overheidsniveau, hier vervangende dekking voor gevonden zal worden in het (deels) niet indexeren van uitgaven voor de stijging van de lonen en prijzen.
3. Politieke onzekerheid: er ligt een bezuinigingsopdracht op rijksniveau en de landelijke speerpunten voor de komende jaren zijn verschoven naar Defensie, Immigratie en Klimaat. Het is onzeker welke consequenties dit heeft voor de structurele bekostiging van het primair onderwijs.
4. Herinrichting basisbekostiging: de basisbekostiging wordt opnieuw ingericht in de komende jaren. De termijn waarop en de financiële effecten hiervan zijn grotendeels onduidelijk.

5. Dit vormt voor PCBO Apeldoorn een serieus (financieel) risico.
6. Als gevolg van de vele tijdelijke middelen, zoals NPO en subsidie basisvaardigheden, wordt de indruk gewekt dat er ogenschijnlijk sprake is van een bovenmatige omvang aan financiële middelen. Deze discrepantie met de feitelijke betaalbaarheid, kijkend vanuit de structurele middelen, wordt steeds groter. Dit betekent dat een goede analyse en communicatie essentieel zijn bij het nemen van belangrijke financiële beslissingen.
7. Arbeidsmarktkrapte: toenemende krapte op de arbeidsmarkt vraagt om meer inspanningen op het terrein van goed werkgeverschap en werving en selectie. Dat leidt tot hogere kosten.
8. Achterstandsscores: momenteel vindt een herijking van de achterstandsscores voor de onderwijsachterstandenbekostiging (OAB-bekostiging) plaats. Deze herijking kan van invloed zijn op de te ontvangen OAB-bekostiging. Vanaf 2025 (bekostiging 2026) wordt de OAB-bekostiging gebaseerd op de herijkte achterstandsscores. Welke financiële effecten dit met zich meebrengt is momenteel niet inzichtelijk.
9. Onderwijsregio's: onderwijsregio's richten zich op de samenwerking tussen schoolbesturen, lerarenopleidingen en de beroepsgroep om te zorgen voor voldoende en (blijvend) goed opgeleid onderwijspersoneel. Ze zetten zich in op het werven, matchen, opleiden, begeleiden en professionaliseren van onderwijspersoneel. PCBO is vanaf 2025 aangesloten bij twee onderwijsregio's.

Investeringsbeleid

Het investeringsbeleid vormt een onderdeel van het inkoopbeleid in procedurele zin en van de begroting in financiële zin. In de begrotingsvoorstellen vanuit de budgethouders worden investeringen opgenomen, die door het College van Bestuur, als onderdeel van de begroting, worden vastgesteld. Daarnaast worden investeringen gedaan in aanpassingen van de schoolgebouwen en installaties. Die zijn (grotendeels) belegd in het meerjarenonderhoudsplan.

PCBO Apeldoorn werkt sinds 2024 vanuit een meerjareninvesteringsbegroting. In grote lijnen zijn hier de volgende investeringen in opgenomen:

- Investerings vanuit het meerjarenonderhoudsplan, die zijn gericht op de veiligheid en de instandhouding van schoolgebouwen;
- Investerings in meubilair;
- Investerings in ICT-middelen, die enerzijds zijn gebaseerd op vervangingsduur en anderzijds op de digitale geletterdheid als onderdeel van het onderwijs;
- Overige investeringen (zoals koffieautomaten).

Treasury

PCBO Apeldoorn beschikt over een treasurystatuut voor haar publieke en private middelen. Dit statuut is in 2020 geactualiseerd en vastgesteld, conform de voorschriften in de 'Regeling beleggen, lenen, en derivaten OCW 2016' en de op deze regeling gepubliceerde wijziging van 2018. In dit statuut wordt uitgelegd wat het treasurybeleid van PCBO Apeldoorn inhoudt en wie welke verantwoordelijkheden en bevoegdheden heeft op dit beleidsterrein.

Het treasurybeleid is ondergeschikt en dienend aan de primaire doelstelling van PCBO Apeldoorn, namelijk het geven van onderwijs. Hiervan afgeleid is de doelstelling van het financieel beleid: het borgen van de financiële continuïteit van de organisatie.

Daarbij worden de volgende treasurydoelstellingen onderscheiden:

- a. Zorg dragen voor de tijdige beschikbaarheid van de benodigde geldmiddelen tegen acceptabele condities;
- b. Minimaliseren van de kosten van financiering;
- c. Realiseren van kosteneffectief betalingsverkeer;
- d. Optimaliseren van het rendement van de overtollige liquide middelen binnen de kaders van het treasurystaat;
- e. Beschermen van de stichting tegen de financiële risico's die aan de financiële posities, geldstromen en de bedrijfsvoering zijn verbonden.

PCBO Apeldoorn brengt haar financiële middelen onder bij het 'schatkistbankieren' bij het ministerie van Financiën. Dit 'schatkistbankieren' is bedoeld voor instellingen die een wettelijke of publieke taak uitvoeren en hiervoor gelden van het Rijk ontvangen. Het houdt in dat zij de publieke gelden aanhouden bij het ministerie van Financiën. Publiek geld verlaat de schatkist niet eerder dan noodzakelijk voor de uitvoering van die publieke taak. Onderwijsinstellingen zijn niet verplicht deel te nemen aan schatkistbankieren, maar mogen dit vrijwillig doen.

Allocatie van middelen

In het allocatiebeleid van PCBO Apeldoorn is vastgelegd hoe de middelen, die het bevoegd gezag van het ministerie van OCW ontvangt, over de scholen en bovenschools worden verdeeld. Elk jaar wordt het allocatiebeleid herzien op actualiteiten en ontwikkelingen binnen de organisatie. Het allocatiebeleid is onderdeel van de kadernota.

Het allocatiebeleid is gebaseerd op vijf uitgangspunten:

1. Transparantie; het moet voor iedereen binnen PCBO Apeldoorn duidelijk zijn hoe de opbouw, toedeling en besteding van middelen plaatsvindt;
2. Eenvoud; de spelregels voor de toedeling en besteding van de middelen zijn eenvoudig en daardoor voor de betrokkenen goed uit te voeren en te volgen;
3. Realisme; de allocatie van middelen sluit aan op de toedeling van taken;
4. Solidariteit; risico's die op schoolniveau niet beïnvloedbaar zijn worden zoveel mogelijk op bovenschools niveau gedragen;
5. Prikkels; het allocatiemodel stimuleert tot ondernemend gedrag en biedt zo weinig mogelijk ruimte voor calculerend gedrag.

Solidariteit en collectiviteit spelen binnen het allocatiemodel een belangrijke rol; er wordt een beroep gedaan op het gevoel van gezamenlijke verantwoordelijkheid.

De lasten van solidariteit en collectiviteit worden bovenschools gedragen, ofwel het bestuur dekt de kosten geheel ofwel de desbetreffende school krijgt hiervoor voldoende financiële ruimte via een extra toeslag. Het betreft dan vaak lasten waar de individuele scholen weinig invloed op kunnen uitoefenen.

De scholen dragen een deel van de rijksvergoeding af aan de bovenschoolse organisatie voor de financiering van solidariteit en collectiviteit. Hierbij geldt: hoe meer vanuit gezamenlijk vastgesteld beleid tot de solidariteit en collectiviteit wordt gerekend, des te hoger de bijdrage per school wordt.

Binnen de bovenschoolse organisatie werken bestuurders, staf en lijnfunctionarissen aan het centrale beleid. De kosten voor dit centrale beleid (administratie, beheer en bestuur) omvatten zowel hun loonkosten als uitgaven voor professionalisering, accountantskosten, juridische ondersteuning en contributies aan brancheorganisaties. Deze lasten worden ook gefinancierd vanuit een afdracht van de scholen aan de bovenschoolse organisatie.

Elke school draagt bij aan deze dekking, naar rato van de omvang van het totaal van de volgende rijksvergoedingen:

- Lumpsum basisbekostiging (exclusief werkdrukmiddelen);
- Bekostiging professionalisering en begeleiding van starters en directeuren.

Het allocatiebeleid 2024 lag in lijn met allocatiebeleid 2023.

Onderwijsachterstandenmiddelen

Voor de aanpak van onderwijsachterstanden worden extra middelen vanuit de Rijksoverheid ontvangen. De onderwijsachterstandsmiddelen (OAB-middelen) worden bepaald aan de hand van een berekening door het CBS en is gebaseerd op de volgende parameters:

- Het opleidingsniveau van de ouders;
- Het land van herkomst van de ouders;
- De verblijfsduur van ouders in Nederland;
- Al dan niet gebruikmaken van schuldsanering door ouders.

Deze gegevens vallen onder de privacywetgeving en het CBS maakt daarom niet bekend hoe het tot een achterstandsscore komt. Op basis van het aantal leerlingen per 1 oktober verstrekt het CBS medio het kalenderjaar een overzicht per BRINnummer van deze achterstandsscore en de bijbehorende financiële middelen.

Conform het hiervoor beschreven allocatiebeleid worden de onderwijsachterstandsmiddelen direct toegekend aan de scholen waarop deze betrekking hebben. Voor 2024 was dit voor de betreffende acht scholen een totaalbedrag van 1.036.000 euro.

De OAB-middelen worden in algemene zin ingezet binnen het ondersteuningsprofiel van de betrokken school en aansluitend op de speerpunten uit het schoolontwikkelplan. De beschikbare OAB-middelen zijn in het kalenderjaar 2024 volledig op de scholen ingezet.

We zetten in op (inrichting van) de leeromgeving, specifieke deskundigheid van leerkrachten en de ontwikkeling van specifieke programma's en leerlijnen. Dit doen we zoveel mogelijk op een manier dat meer kinderen er baat bij hebben. Structurele verbeteringen krijgen voorrang op ad hoc/incidentele oplossingen.

Planning-en-controlcyclus

De planning-en-controlcyclus betreft het opstellen en vaststellen van doelstellingen en monitoren op de realisatie daarvan. Het is een belangrijk sturingsmechanisme.

Medio 2024 is het nieuwe SMBP 2024-2028 van start gegaan. Een van de speerpunten hierin is "het borgen van de gezonde financiële positie van PCBO Apeldoorn en het inrichten van procedures om in control te zijn en te blijven." Dit speerpunt is uitgewerkt in vijf doelstellingen die de komende vier jaren uitgewerkt gaan worden. Voor 2024 en 2025 staan de volgende drie doelstellingen op de agenda:

1. Het bestuur kijkt vooruit in relatie tot ontwikkelingen en organisatiedoelstellingen waarbij de volgende onderdelen een continue plaats moeten hebben in de jaarcyclus: kostenbeheersing, budgettering en forecasting, cashflowmanagement, risicomanagement, compliance en regelgeving.
> *De uitwerking van deze doelstelling is deels beschreven onder punt 3. De genoemde onderdelen hebben al een vaste plek in de huidige planning-en-controlcyclus en dat willen we in de komende jaren niet veranderen.*
2. Het bestuur stelt tijd en middelen beschikbaar voor de verdere ontwikkeling en automatisering van integrale stuurinformatie en voorinvesteren in technologische en digitale oplossingen zoals een integraal dashboard].
> *In 2024 is integrale management- en stuurinformatie ontwikkeld in de vorm van een schoolkaart. Hierin zijn alle inspectiepunten opgenomen, aangevuld met Kritische Prestatie Indicatoren met betrekking tot huisvesting, financiën, communicatie en ICT. Deze schoolkaart wordt minimaal twee keer per jaar besproken tussen schooldirecteur en College van Bestuur. Vanaf schooljaar 2024/2025 is PCBO Apeldoorn hiermee gestart. Medio 2025 wordt deze schoolkaart geëvalueerd. Vervolgens kan die verder worden aangescherpt en kan worden onderzocht welke mogelijkheden er zijn om deze management- en stuurinformatie te automatiseren.*

3. Het bestuur verbetert de periodieke managementrapportages, waarbij vanuit een integrale blik naar de organisatie de nadruk meer wordt gelegd op bijzonderheden (risico's en kansen), afwijkingen en prognose.
- > *Met de huidige managementinformatie die per kwartaal beschikbaar wordt gesteld, kan zowel door het CvB (bij)gestuurd worden en door de RvT zijn toezicht houdende taak worden uitgevoerd. De organisatie is in control. In 2025 zal daarom een voorstel worden gemaakt om de huidige periodieke managementinformatie meer specifiek te maken op bijzonderheden en afwijkingen. Hierdoor zal de managementinformatie in totaliteit mogelijk worden ingekort en wordt meer focus aangebracht op punten waar (extra) aandacht voor moet zijn.*

Met het uitwerken van dit speerpunt in de komende jaren willen we de huidige management- en stuurinformatie verder verbeteren, aanscherpen en meer focus aanbrengen.

De huidige planning-en-controlcyclus bestaat uit de volgende elementen:

1. Strategisch meerjarenbeleidsplan 2024-2028;
2. De kadernota met een uitwerking van de meerjarenstrategie in strategische prioriteiten en het (financieel) begrotingskader voor het komende jaar;
3. Jaarplannen per school en bovenschools;
4. Meerjarenbegroting waarbij de eerste jaarschijf de jaarbegroting betreft;
5. Tussentijdse monitoring en verantwoording op basis van:
 - a. Periodieke rapportages en gesprekken tussen schooldirecteuren en College van Bestuur (Managementcontractgesprekken waarin begroting en jaarplan worden besproken en de schoolkaart met integrale management- en stuurinformatie);
 - b. Kwartaalrapportages op stichtingsniveau voor College van Bestuur en Raad van Toezicht;
6. Externe verantwoording in het bestuursverslag en de jaarrekening.

Alle budgethouders hebben continu toegang tot een online dashboard met daarin de actuele gegevens over de uitputting van het budget en gegevens over formatie en verzuim.

Informatiebeveiliging en privacy

In het afgelopen jaar heeft PCBO Apeldoorn aanzienlijke vooruitgang geboekt in de implementatie en naleving van de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG). De organisatie bevindt zich nu op een hoog volwassenheidsniveau en voldoet grotendeels aan de wettelijk gewenste privacyvolwassenheidsniveaus.

Op het gebied van privacybeleid en governance zijn grote stappen gezet. De AVG-jaarplanning biedt een helder overzicht van toekomstige actualisaties en controles. Toch is er nog ruimte voor verbetering in de samenhang tussen de jaarplanning en het versiebeheer van beleidsdocumenten.

De registers van verwerkingsactiviteiten zijn herzien en aangepast. Dat zorgt voor een nauwkeurige weergave van de huidige situatie. Een register voor relaties ontbreekt echter nog en zal in de volgende controle worden opgenomen.

Er is in 2024 een Bewustwordingsplan in 2024 opgesteld. De verschillende onderwerpen zijn via acht AVG-gerelateerde berichten verspreid via de interne nieuwsbrief. Nieuwe medewerkers worden betrokken door privacy en AVG op te nemen in het inwerkprogramma.

Daarnaast heeft PCBO Apeldoorn ook vooruitgang geboekt op andere AVG-onderwerpen zoals informatieplicht, verwerkersovereenkomsten, bewaartermijnen, rechten van betrokkenen, datalekken, autorisaties en DPIA's.

In 2025 zal de focus liggen op verdere bewustwording en training, evenals verbetering van de documentatie en processen rondom privacy. Nieuwe privacy-verklaringen voor leerlingen en medewerkers worden beschikbaar gesteld op het nieuwe intranet.

PCBO Apeldoorn blijft zich inzetten voor de bescherming van persoonsgegevens en streeft naar continue verbetering op dit gebied.

Het overzicht hieronder laat zien welke privacyvolwassenheidsniveaus aan PCBO Apeldoorn zijn toegekend. Ook de privacyvolwassenheidsniveaus uit een eerder uitgevoerde AVG-steekproef staat erin.

CONTINUÏTEITSPARAGRAAF

Intern risicobeheersingssysteem

In 2022 heeft een herijking van een eerder uitgevoerde risicoscan plaatsgevonden. Hierdoor is zicht verkregen op de huidige belangrijkste financiële risico's, de [aanwezige] beheersmaatregelen, de werking hiervan en de nettorisico's waarvoor de vorming van een buffervermogen noodzakelijk is.

Om de geïdentificeerde risico's te kunnen beheersen, wordt gesteund op het intern risicobeheersingssysteem. Een belangrijk element hierin is de planningscontrolcyclus die elk jaar wordt doorlopen. Deze cyclus zorgt voor een goede sturing en beheersing, tussentijdse verantwoording en waar nodig de mogelijkheid om doelen en/of de inzet van financiële middelen bij te stellen.

De wereld binnen en om PCBO Apeldoorn heen is continu in beweging en in ontwikkeling. Daardoor is het in kaart houden van mogelijke risico's en hierop acteren een continu proces. In de kwartaalrapportages wordt in een aparte paragraaf standaard gerapporteerd over de actuele risico's en hoe PCBO Apeldoorn hiermee omgaat.

Medio 2025 laat PCBO Apeldoorn een nieuwe integrale risicoscan uitvoeren met een afvaardiging van diverse gremia en medewerkers binnen de organisatie om blinde vlekken en valkuilen waar mogelijk voor te zijn en tijdig maatregelen te treffen.

BELANGRIJKSTE RISICO'S EN ONZEKERHEDEN

Uit de voornoemde risicoscan zijn de volgende acht risico's gedefinieerd, met daarbij aangegeven welke beheersmaatregelen zijn getroffen:

1. Onvoorzienbare en onbeheersbare leerlingenfluctuatie

Beheersmaatregelen (anders dan in de planning-en-controlcyclus opgenomen) bij een plotselinge, onvoorzienbare en onbeheersbare fluctuatie (stijging of daling) van leerlingaantallen, veroorzaakt door bijvoorbeeld onbetrouwbare prognoses of incidenten waardoor slechte publiciteit ontstaat:

- Permanente aandacht voor veiligheid, zoals de aanwezigheid van een vertrouwenspersoon en een klachtenregeling;
- Tevredenheidsmetingen onder ouders en leerlingen;
- Moderne en professionele pr.

2. Financiële gevolgen van de beëindiging van een arbeidsrelatie ter voorkoming van een geschil of om een bestaand geschil op te lossen

Beheersmaatregelen anders dan in planning-en-controlcyclus opgenomen:

- Gesprekscyclus op orde;
- Dossievorming op orde;
- Ontwikkeld en geformaliseerd personeelsbeleid;
- Samenhang tussen organisatie en personeelsbeleid;
- Periodiek tevredenheidsonderzoek onder personeelsleden;
- Exitgesprekken voeren met vertrekkende medewerkers.

3. Instabiliteit bekostiging

Het gaat hierbij om verandering in systematiek van de bekostiging en/of de daarbij gehanteerde parameters of wegvallen van bekostiging voor een specifieke leerlingenpopulatie.

Beheersmaatregelen bij instabiliteit van de bekostiging, bijvoorbeeld bij een verandering in de systematiek, de daarbij gehanteerde parameters of het wegvallen van de bekostiging voor een specifieke leerlingenpopulatie:

- Kennis van wet en regelgeving over bekostiging duidelijk belegd;
- Segmentatie van de subsidies en de daaraan verbonden lasten;
- Flexibiliteit van personele en materiële lasten.

4. Onvolledige indexatie van bekostiging

Onvolledige indexatie kan zich voordoen als de bekostiging niet of onvoldoende meegroeit met cao afspraken, werkgeverslasten, lasten die voortvloeien uit nieuwe regelgeving (luchtkwaliteit/arbo) of inflatie en die niet (volledig) worden gecompenseerd.

- Beheersmaatregelen:
- Kennis van wet en regelgeving duidelijk belegd;
- Flexibiliteit van personele en materiële lasten.

5. Hoger dan begrote lasten voor (vervanging van) ziekteverzuim (bij budget vastgesteld op 5,5 procent)

PCBO Apeldoorn is eigenrisicodragers voor de kosten van het ziekteverzuim. Het risico van ziekteverzuim is niet herverzekerd. De WGA-uitstroom is sinds medio 2023 wel herverzekerd, waardoor PCBO Apeldoorn meer regie krijgt op de dossiers bij langdurig verzuim.

Beheersmaatregelen anders dan opgenomen in de planning-en-controlcyclus:

- Het ziekteverzuim is goed in beeld;
- Periodieke uitvoering van Risico-Inventarisatie & Evaluatie (RI&E);
- Periodiek tevredenheidsonderzoek onder personeelsleden;
- De thema's werkdruk en welbevinden komen jaarlijks terug in de voortgangsgesprekken;
- Inzet van beleid voor duurzame inzetbaarheid;
- Er wordt actief (preventief) verzuimbeleid gevoerd;
- Periodieke evaluatie van de arbodienst/arts.

6. Arbeidsmarktschaarste, hoger dan begrote lasten door het moeilijk kunnen vervullen van vacatureruimte

Beheersmaatregelen anders dan in planning-en-control opgenomen:

- Een ingericht intern mobiliteitscentrum (flexpool);
- Permanente wervingscampagne, online vacatures;
- Binden van lio's aan de organisatie en aantrekken van zijinstromers;
- Samenwerking met de lerarenopleidingen en ROC Aventus;
- Werven van onderwijsassistenten;

Continue aandacht voor een goede pr en profilering; hoe kan PCBO Apeldoorn een goede werkgever zijn? De relatie tussen de arbeidsmarktkrapte en de kwaliteit in het onderwijs heeft continu aandacht binnen PCBO Apeldoorn.

7. Restrisiko's

Naast de hiervoor beschreven risico's bestaan restrisiko's. Die zijn niet hoog genoeg voor een individueel risicopercentage, maar rechtvaardigen cumulatief wel een buffer. Restrisiko's kunnen zich zowel aan de baten als aan de lastenkant openbaren. Het gaat hierbij om een onvoorziene en onbeheersbare daling van baten of een onvoorziene en onbeheersbare stijging van lasten. Voorbeelden zijn AVG en cyberrisiko's, fiscale risico's en niet juiste toepassing van regelgeving voor Europees aanbesteden.

- • Beheersmaatregelen anders dan in planning-en-controlcyclus opgenomen: Noodzaak van Europees aanbesteden verankeren in de inkoopprocedures en -beleid;
- Uitvoeren van een periodieke 'fiscale APK';
- AVG en privacybeleid en –processen op orde en bewustwording bij medewerkers versterken.

8. Uitvoeringsrisico in de bedrijfsvoering

Naast de hiervoor beschreven specifieke risico's, die voldoen aan de criteria van onvoorzien en onbeheersbaarheid, bestaan de volgende risico's in de bedrijfsvoering:

- Verkeerde aannames in de begroting;
- Niet tijdig anticiperen op wijzigingen in de inkomsten;
- Weglekken van geld door fraude/fouten etc.;
- Niet of te laat bijsturen bij begrotingsoverschrijdingen;
- Niet tijdig realiseren van (eventueel) geplande bezuinigingsdoelstellingen;
- Ontbreken van tijdige, volledige en betrouwbare stuurinformatie.

Beheersmaatregelen:

- De AO/IB (Administratieve Organisatie/Interne Beheersing) is voor de meest kritische processen in opzet op orde;
- De planning-en-controlcyclus op orde waardoor adequate stuurinformatie beschikbaar is.

3. VERANTWOORDING VAN DE FINANCIËN

3.1 ONTWIKKELINGEN IN MEERJARIG PERSPECTIEF

Leerlingen (teldatum 1 februari)

	Vorig jaar 2023	Verslagjaar 2024	2025	2026	2027
Aantal leerlingen	5.414	5.376	5.395	5.398	5.398

Bij de totstandkoming van de prognoses van de leerlingaantallen is door de directeuren de te verwachten in- en uitstroom opgegeven, met de demografische gegevens vanuit de gemeente als basis. Daarbij is rekening gehouden met de gemiddelde instroom van leerlingen in de afgelopen drie jaren, lokale ontwikkelingen in het voedingsgebied en zijinstroom.

De verwachte uitstroom is gebaseerd op het aantal leerlingen in de bovenbouw en de ervaringscijfers van zijuitstroom. Gezien de demografische ontwikkelingen en op basis van de kennis van de directeuren van het voedingsgebied, zien we in 2024 een lichte daling van het aantal leerlingen op stichtingsniveau. In de komende jaren wordt een lichte stijging verwacht. We zien een divers beeld tussen de scholen onderling, waarbij afstemming van de formatiebehoefte per school noodzakelijk is.

Sinds de oprichting hanteert de school Het Rooster twee onderwijsconcepten: programmagericht onderwijs (PGO) en ervaringsgericht onderwijs (EGO). De school heeft in termen van kwaliteit wisselende resultaten laten zien. Beiden concepten vragen veel van de schoolorganisatie en daarom is het ingewikkeld om duurzaam en gestructureerd aan deze onderwijskwaliteit te werken. Daarbij komt dat er de afgelopen jaren te veel kinderen zijn toegelaten zonder dat hiervoor oplossingen mogelijk zijn vanuit het gemeentebestuur. Door vanaf 1 augustus 2025 alleen EGO aan te bieden, kunnen we met één team werken vanuit één onderwijsvisie. We brengen in kaart wat dit voor elke PGO-leerling betekent en zullen deze leerlingen begeleiden naar EGO. EGO en PGO zijn in de loop der jaren naar elkaar toegegroeid. Zo werkt EGO nu al met nagenoeg dezelfde methoden als PGO. Binnen EGO willen we deze methoden blijven behouden. Daarom is in de ogen van PCBO Apeldoorn een overstap van PGO naar EGO minder groot dan wellicht verwacht. Dit besluit is begin 2025 genomen, het effect van dit besluit is nog onzeker en niet verwerkt in de cijfers zoals in bovenstaande tabel staan weergegeven.

FTE (gemiddelde per kalenderjaar)

Aantal FTE	Vorig jaar 2023	Verslagjaar 2024	2025	2026	2027
Bestuur/management *	26,4	26,8	26	26	26
Personeel primair proces/ docerend personeel **	297,8	291,7	297	285	284
Ondersteunend onderwijzend personeel ***	54,0	53,1	47,0	43,0	41,0
Medewerkers bestuursbureau	17,8	16,6	19	19	19
Totaal	396,0	388,2	389,0	373,0	370,0

Onder deze categorie vallen de volgende functies:

* College van Bestuur en schooldirectie;

** Leerkrachten

*** Onderwijsassistenten en leraarsondersteuners en administratief personeel op scholen

Het aantal fte (fulltime equivalent) is gebaseerd op het gemiddelde aantal fte in dienst in het betreffende kalenderjaar.

Het aantal fte bestuur/management lag in 2024 0,4 fte hoger dan in 2023. In 2023 waren een aantal directiefuncties ad interim vervuld, in 2024 zijn meer directiefuncties ingevuld met vast personeel. Kijken we naar 2025 en verder, dan zien we een verlaging van het aantal fte op bestuur/management. Dit komt doordat op een aantal scholen de directie-uren bovengemiddeld zijn en het is de bedoeling om hier vanaf 2025, mede vanuit de governance, meer één lijn in te krijgen.

Het aantal fte personeel primair onderwijs en ondersteunend onderwijzend personeel is licht gedaald in 2024 ten opzichte van 2023. Dit komt met name door een daling van het aantal leerlingen wat doorwerkt in de bekostiging. Deze daling zet naar verwachting door in de komende jaren. Dit is het gevolg van de afbouw van de bekostiging van professionaliseren van starters en directeuren, NPO-middelen en de subsidies basisvaardigheden en 'vrijroosteren' leraren.

Het aantal medewerkers op bestuursbureau ligt in 2024 lager dan in 2023. Dit komt door externe invulling van de functies hr-manager en hr-adviseur in 2024. In de eerste helft van 2025 worden deze functies volledig intern ingevuld.

3.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN EN BALANS

Over 2024 sluit PCBO Apeldoorn af met een negatief exploitatiesaldo van € 650.000. Na onttrekking van € 1.088.000 uit de bestemmingsreserve NPO ontstaat een positief saldo van € 438.000 waarvan € 428.000 betrekking heeft op stichting PCBO (publiek deel) en € 10.000 op het private deel. De toelichting op de exploitatie 2024 ten opzichte van de begroting 2024 en de realisatie 2023 wordt verderop in dit hoofdstuk beschreven. Het volledige publieke exploitatiesaldo over 2024 van € 428.000, zal worden toegevoegd aan de nieuwe bestemmingsreserve "strategisch meerjarenbeleidsplan."

Staat van baten en lasten (x € 1.000)	Realisatie vorig jaar 2023	Begroting verslag- jaar 2024	Realisatie verslag- jaar 2024	2025	2026	2027	Verskil verslag- jaar t.o.v. begro- ting	Verskil verslag- jaar t.o.v. vorig jaar
BATEN								
Rijksbijdragen	42.534	40.284	41.902	43.214	42.564	42.303	1.618	-632
Overige overheidsbijdragen en subsidies	-	-	-	350	350	351	-	-
Overige baten	1.317	1.035	1.548	1.584	1.506	1.477	513	232
TOTAAL BATEN	43.851	41.319	43.450	45.148	44.420	44.131	2.131	-400
LASTEN								
Personeelslasten	36.097	36.555	37.265	38.781	37.075	36.665	710	1.169
Afschrijvingen	834	951	878	1.222	1.305	1.355	-73	44
Huisvestingslasten	3.199	3.167	3.060	3.162	3.223	3.223	-107	-139
Overige lasten	3.377	3.240	3.410	3.294	3.185	3.149	170	33
TOTAAL LASTEN	43.507	43.913	44.613	46.459	44.788	44.392	700	1.107
SALDO								
Som baten en lasten	345	-2.594	-1.163	-1.311	-369	-262	1.431	-1.424
Saldo financiële baten en lasten	431	350	513	275	260	240	163	82
TOTAAL RESULTAAT VOLGENS JAARREKENING	776	-2.244	-650	-1.036	-109	-22	1.594	-1.342
Onttrekking bestemmingsreserve NPO	-	1.962	1.088	892	42	22	-874	1.088
TOTAAL RESULTAAT Incl. onttrekking NPO	776	-282	438	-144	-67	-	720	-338

Staat van baten en lasten

De realisatie over 2024 laat aan zowel de baten als de lastenkant forse verschillen zien ten opzichte van de begroting 2024 en een groot verschil ten opzichte van de realisatie over het boekjaar 2023. Dit is vooral het gevolg van de nieuw afgesloten cao die in oktober 2024 is ingegaan en de doorloop in kalenderjaar 2024 van de cao 2023/2024 die per 1 juli 2023 van kracht werd.

De bekostiging voor NPO is per 31 juli 2023 gestopt, niet ingezette NPO-middelen per eind 2023 zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO. De bestedingen op NPO zijn in 2024 uitgekomen op € 1.088.000. Deze besteding wordt volledig gecompenseerd vanuit de bestemmingsreserve NPO.

Vanuit de plannen die voor het NPO op schoolniveau zijn gemaakt, loopt de besteding van deze middelen door tot en met juli 2025 (de oorspronkelijke termijn van 1 juli 2023 met daaraan gekoppeld de verlenging met twee jaar, zoals in 2022 door de minister is besloten).

Onderstaande tabel laat een specificatie zien van de reguliere exploitatie en de exploitatie van NPO over het verslagjaar 2024.

Bedragen in € 1.000	Realisatie 2024			Begroting 2024			Verschil realisatie t.o.v. begroting 2024		
	REGULIER	NPO	TOTAAL	REGULIER	NPO	TOTAAL	REGULIER	NPO	TOTAAL
Rijksbijdragen	41.902	-	41.902	40.284	-	40.284	1.618	-	1.618
Gemeentelijke bijdragen	-		-	-	-	-	-	-	-
Overige baten	1.548		1.548	1.035		1.035	513		513
Totaal baten	43.450	-	43.450	41.319	-	41.319	2.131	-	2.131
Personeelslasten	36.340	926	37.265	35.608	947	36.555	731	-20	710
Afschrijvingen	820	58	878	893	58	951	-73	-	-73
Huisvestingslasten	3.060	-	3.060	3.167	-	3.167	-107	-	-107
Overige instellingslasten	3.305	104	3.410	2.283	957	3.240	1.022	-853	170
Totaal lasten	43.525	1.088	44.613	41.951	1.962	43.913	1.574	-873	700
Som baten en lasten	-75	-1.088	-1.163	-632	-1.962	-2.594	557	874	1.431
Financiële baten en lasten	513	-	513	350	-	350	163	-	163
Totaal resultaat	438	-1.088	-650	-282	-1.962	-2.244	720	874	1.594

De tabel laat zien dat de realisatie van het totaal uitkomt op € -650.000. In het exploitatieresultaat 2024 van € 650.000 negatief is een bedrag van € 1.088.000 opgenomen aan NPO-kosten welke volledig worden onttrokken aan de bestemmingsreserve NPO. Daarnaast zit in het gepresenteerde exploitatieresultaat 2024 een positief exploitatieresultaat van het private deel van € 10.000. Dan resteert een positief publiek exploitatieresultaat van € 428.000 welke wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve strategisch meerjaren beleidsplan.

Verklaring van de belangrijkste verschillen tussen het regulier resultaat 2024 en begroting 2024

In de begroting van het jaar 2024 is het resultaat begroot op € 282.000. Om de juiste vergelijking van het reguliere resultaat en de begroting te kunnen maken, dient het NPO-resultaat te worden gecorrigeerd. Hieruit komt naar voren dat het gerealiseerde reguliere resultaat uitkomt op € 438.000, wat hoger is dan in de begroting is voorzien. De specificatie van dit bedrag is als volgt:

Totaalresultaat 2024	€	-650.000
-/- Exploitatieresultaat NPO	€	-1.088.000
Regulier resultaat zonder NPO	€	438.000

Hierna wordt ingegaan op de belangrijkste verschillen tussen het reguliere resultaat 2024 en de reguliere begroting 2024 zoals in bovenstaande tabel weergegeven.

Baten:

1. **Bekostiging hoger dan begroot € 1.618.000, bestaande uit:**

- Meer ontvangen bekostiging als gevolg van indexering over 2024 (bijstelling 5,37 procent) ad € 782.000;
- Meer overdracht van ondersteuningsmiddelen uit het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs dan begroot. Het betreft een hogere vergoeding voor lichte ondersteuning in 2024. Er was € 40 begroot per leerling, en de realisatie is € 92 per leerling.
Totaal € 636.000;
- Overige diverse incidentele bekostiging zoals met name de subsidies zijinstroom, basisvaardigheden en vrijroosteren leraren ad € 200.000. Hier staan ook kosten tegenover.

Wijziging bekostigingssystematiek

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs vereenvoudigd. Bij de overgang naar dit nieuwe systeem ontvingen schoolbesturen in het schooljaar 2022-2023 echter circa 93 procent van de gebruikelijke bekostiging, wat voor ons schoolbestuur neerkomt op een financieel tekort van €1.754.000. Dit bedrag is niet als vordering op de balans per 31 december 2023 opgenomen.

Ondanks het standpunt van de minister dat dit slechts een boekhoudkundige correctie betreft, heeft de wijziging aanzienlijke gevolgen voor het onderwijsproces en het financiële weerstandsvermogen van scholen.

Ons schoolbestuur heeft daarom, samen met 222 andere schoolbesturen, bezwaar aangetekend tegen de opgelegde bekostiging. Dit bezwaar werd in november 2022 ongegrond verklaard, waarna gezamenlijk beroep werd ingesteld bij de rechtbank Midden-Nederland.

Op 21 juni 2024 gaf de rechtbank de schoolbesturen gelijk en oordeelde dat de staatssecretaris het bekostigingstekort moet aanvullen. De staatssecretaris is hiertegen in hoger beroep gegaan. De beroepsprocedure loopt nog, met een zitting gepland in het najaar van 2025.

2. De gemeentelijke bijdragen zijn in 2024 bij de overige baten verantwoord (detachering). Het personeel voor de Intensieve taalklassen (ITK) en de Eerste opvang klas (EOK) zijn deels vanuit PCBO gedetacheerd bij Wereldschool de Vlinder welke onder het bestuur Leerplein 055 valt. Tegenover deze opbrengsten staat eenzelfde bedrag aan kosten wat onder de loonkosten is verantwoord. Om een goede vergelijking van de cijfers te kunnen maken zijn de vergelijkende cijfers uit de begroting 2024 en de realisatie 2023 ook gepresenteerd onder de "overige baten".
3. De overige baten liggen € 513.000 hoger dan de begroting. Dit heeft vooral te maken met de inkomsten voor detachering van personeel voor de intensieve taalklas (ITK) en eerste opvangklas (EOK) welke hoger zijn uitgekomen in verband met meer kinderen dan begroot op Wereldschool de Vlinder. In voorgaande jaren werden deze opbrengsten verantwoord onder "gemeentelijke bijdragen". Nu komt de bekostiging voor de ITK- en EOK-leerlingen rechtstreeks ten gunste van Wereldschool de Vlinder, die onder Leerplein 055 valt. Naast dat het hier een verschuiving in de presentatie van cijfers betreft, is in 2024 voor ruim € 300.000 meer aan formatie gedetacheerd dan in 2023. Tevens liggen de overige baten hoger dan begroot door een hogere exploitatievergoeding schoolgebouwen en een hogere bijdrage bestuurskosten.

Lasten:

1. De personeelslasten zijn in 2024 € 710.000 hoger dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door:
 - De kosten van de nieuwe cao-po die in 2024 is afgesloten. De daaruit voortkomende kosten zijn te herleiden tot een totaalbedrag van € 835.000, bestaande uit de volgende componenten:
 - Structurele loonsverhoging van 4,9 procent in de cao vanaf 1 september 2024. Deze kosten zijn gedekt vanuit de indexaties van de Rijksbegroting;
 - Hogere inzet van 14 fte's, met name voortkomend uit inzet subsidies NPO en basisvaardigheden;
 - Lagere pensioenpremie en sociale lasten dan begroot;
 - Meer vervanging op zwangerschap (zie ook hogere uitkering UWV).
 - Meer kosten voor extern personeel ad € 463.000 door de inzet van interim directie, externe intern begeleiders en externe functionarissen op het bestuursbureau, als gevolg van vacatures en ziektevervanging. De inzet van externen geeft een verschuiving van loonkosten naar inhuur extern personeel;
 - Hogere dotaties aan de voorzieningen voor onder andere ww-kosten en langdurig zieken voor in totaal € 73.000;
 - De overige personeelslasten liggen lager dan begroot. Dit wordt met name veroorzaakt door minder kosten voor ontslag(trajecten), opleiding (out of pocket kosten) en arbodienstverlening ad € 310.000;
 - De uitkeringen UWV liggen hoger dan begroot, ad € 250.000. Deze uitkeringen worden voorzichtig begroot en de compensatie van het UWV dekt de vervanging van formatie.
2. De afschrijvingskosten zijn lager dan begroot. Dit komt omdat de renovatieprojecten Korenaar en Beemte later zijn voltooid dan begroot en de verbouwing bij het Kristal is uitgesteld. De bijbehorende afschrijvingslasten zijn daardoor later geactiveerd dan in de begroting was voorzien.
3. De totale kosten voor huisvesting liggen in lijn met de begroting. Er zijn per afzonderlijke post enkele verschillen. De kosten voor onderhoud liggen € 116.000 lager dan begroot. Dit wordt voornamelijk veroorzaakt door een verschuiving van de exploitatiekosten groot onderhoud naar investeringen (en afschrijvingskosten) op groot onderhoud. Tevens liggen de kosten voor energie lager dan begroot, ad € 160.000 door onder andere een niet begrote compensatievergoeding vanuit DVEP en lagere energietarieven. Daarnaast stijgen de kosten voor overige huisvestingslasten. Oorzaak is onder andere de kosten die te maken hebben gehad met de renovatie van Beemte en Korenaar die niet geactiveerd kunnen worden, ad € 45.000. Dit zijn bijvoorbeeld verhuiskosten, signing en niet begrote kosten voor monitoring installaties ad € 55.000. De kosten voor tuinonderhoud stegen met € 70.000 door een aanpassing in het onderhoudscontract in verband met meer groene schoolpleinen, indexatie van de contractbedragen en doordat één termijn, welke ten laste is gebracht van boekjaar 2024, betrekking had op 2023. Daarnaast zijn de tijdelijke huisvestingskosten aan de Burgersveld te Apeldoorn voor de Sjofar ad € 83.000 ten laste van de post huisvestingslasten gebracht.
4. De overige lasten zijn in 2024 € 170.000 hoger uitgekomen dan begroot. De hogere kosten betreffen onder andere licentiekosten ad € 100.000. Dit wordt veroorzaakt door een verschuiving van leermethodes naar digitale licenties. Ook stegen de projectkosten vanuit de subsidies NPO en Basisvaardigheden met € 100.000. Dit bedrag bestaat uit inhuur deskundigheid onderwijs, nascholing en materialen. Daarnaast zijn er minder kosten gemaakt voor leermiddelen, ad € 30.000.
5. De financiële baten over 2024 liggen € 160.000 hoger dan de begroting. Het saldo op de rekeningcourant welke wordt aangehouden bij het ministerie van Financiën (schatkistbankieren) lag hoger dan begroot. Dit werd onder andere veroorzaakt door investeringen in 2024 die later dan vooraf begroot zijn uitgevoerd. Daardoor is een hoger saldo liquide middelen aangehouden dan begroot en ook het gemiddelde rentepercentage over 2024 lag hoger dan begroot.

Verklaring belangrijkste verschillen in resultaat 2024 en 2023

De belangrijkste verschillen tussen het exploitatieresultaat van 2024 ten opzichte van 2023 worden hieronder beschreven.

Baten:

1. Afname van de rijksbijdragen OCW met € 632.202, bestaande uit:

	Bedrag
Vergoeding voor lumpsum	€ 1.099.784
Bekostiging NPO	€ -2.272.965
Fusiegelden	€ 6.087
Onderwijsachterstandenbeleid	€ 78.686
Subsidies vrijroosteren en basisvaardigheden	€ 467.752
Ondersteuningsmiddelen samenwerkingsverband passend onderwijs	€ 198.119
Bijzondere bekostiging professionalisering begeleiding starters en directeuren	€ 11.268
Vrijval Subsidie Extra handen in de klas	€ -277.628
Overige subsidies	€ 56.695
Totaal toename rijksbijdragen OCW	€ -632.202

De toename van de lumpsum is te verklaren door de loon- en prijsbijstelling in augustus 2024. De bekostiging van de NPO is in 2023 beëindigd. Het resterende bedrag NPO kan nog tot juli 2025 worden besteed vanuit de in voorgaande jaren gevormde bestemmingsreserve NPO.

De bekostiging voor onderwijsachterstandenbeleid is gestegen als gevolg van met name de loon- en prijsbijstelling en doordat in 2024 zeven scholen voor deze bekostiging in aanmerking kwamen, in 2023 zes scholen.

De overige subsidies met een grotere afwijking ten opzichte 2023 zijn hieronder op hoofdlijnen toegelicht:

- De subsidie vrijroosteren leraren is vanaf augustus 2023 gestart en zit in 2024 een volledig jaar in de opbrengsten. Deze subsidie loopt tot en met juli 2025;
- De subsidie basisvaardigheden is vanaf augustus 2023 voor vijf scholen toegekend. In 2024 is deze subsidie een heel jaar ingezet en daarbij hebben vanaf augustus 2024 nog eens elf scholen de subsidie basisvaardigheden toegekend gekregen.
- Ondersteuningsmiddelen Samenwerkingsverband Passend Onderwijs zijn gestegen als gevolg van meer beschikkingen €0+ en een eenmalige subsidie maatwerk inclusie van € 130.000.
- De vrijval van subsidie extra handen in de klas betreft een balanspost van een niet volledig bestede subsidie uit voorgaande jaren die in 2023 is vrijgevallen ten gunste van het resultaat. Per 1 januari 2025 stond deze balanspost op € 0,-
- De overige subsidies liggen hoger, omdat we voor meer zijinstromers een subsidie hebben aangevraagd ten opzichte van 2023.

Lasten:

1. De personeelslasten zijn in 2024 met in totaal € 1.169.000 toegenomen ten opzichte van 2023. De toename is te verklaren door:
 - a. Nieuwe cao-po 2024 ad € 1.340.000;
 - b. Verlaging pensioenpremie en sociale lasten ad € 143.000 als gevolg lager premie pensioenen en premie WGA;
 - c. Lagere uitkeringen vanuit UWV voor zwangerschaps- en ouderschapsverlof, € 55.000;
 - d. Hogere overige personele lasten, € 18.000.

Het saldo aan voorzieningen ligt in 2024 € 11.500 hoger. Dit komt onder andere door stijging van de voorziening voor langdurig zieken en de voorziening voor WW-kosten en een afname van de voorziening uitstroomkosten NPO.

De kosten voor 'personeel niet in loondienst' zijn in vergelijking met 2023 licht gedaald door minder inzet van NPO-middelen en overige externe inhuur van personeel. De overige personeelskosten zijn gestegen ten opzichte van voorgaand boekjaar, als gevolg van de WGApremie; PCBO Apeldoorn is eigen risicodragerschap voor de WGA per juli 2023. Die heeft zij verzekerd bij ASR. Deze premiekosten staan verantwoord onder de overige personeelskosten.

2. De afschrijvingskosten zijn in 2024 toegenomen, ad € 44.000. Dit betreft onder meer afschrijvingen op duurzaamheidsinvesteringen van projecten die medio 2023 zijn opgeleverd en investeringen vanuit het meerjarenonderhoudsplan en renovatie Beemte en Korenaar.
3. De huisvestingslasten zijn in 2024 afgenomen met € 138.000. Oorzaken zijn minder kosten onderhoud schoolgebouwen in verband met een verschuiving naar activeren en afschrijven en hogere kosten schoonmaak en tuinonderhoud als gevolg van indexering. Daarnaast zijn de tijdelijke huisvestingslasten van Sjofar aan de Burgersveld over 2024 ten laste van deze post gebracht.
4. De overige lasten zijn in vergelijking met het jaar 2023 met € 32.000 toegenomen. Hiervan komt een deel door meer bestedingen vanuit de subsidies NPO en basisvaardigheden.
5. De financiële baten zijn in 2024 toegenomen met € 160.000. Het saldo op de rekeningcourant die wordt aangehouden bij het ministerie van Financiën [schatkistbankieren] was hoger dan begroot. Dit wordt onder andere veroorzaakt door investeringen in 2024 die later dan begroot zijn uitgevoerd. Daarnaast ligt het gemiddelde rente percentage in 2024 hoger dan in 2023.

De belangrijkste ontwikkelingen in de meerjarenbegroting

De cijfers van de meerjarenbegroting zijn gelijk aan de vastgestelde meerjarenbegroting 2025-2029.

- De begrotingsjaren 2025 en 2026 worden afgesloten met een begrotingssaldo van respectievelijk € -143.000 en € -67.000. Deze negatieve begrotingssaldo's worden gedekt vanuit het Eigen Vermogen.
- Voor de begroting 2027 gaan wij uit van een evenwicht exploitatiesaldo. In de volgende jaren is een klein positief exploitatieresultaat begroot.

De belangrijke ontwikkelingen in de meerjarenbegroting zijn:

- De begroting is in basis gebaseerd op de leerlingaantallen en het bedrag per leerling dat de overheid toekent.
- De NPO-middelen zijn in 2025 nog te besteden tot en met 31 juli 2025. Voor 2025 zijn de uitgaven geraamd op € 640.000. Deze inzet op NPO wordt gedekt uit de bestemmingsreserve NPO. Het deel van de NPO-reserve dat na 31 juli 2025 nog niet is ingezet wordt toegevoegd aan de nog te vormen bestemmingsreserve voor de uitvoering van het SMBP 2024-2028.

- Bekostiging: er blijft behoefte aan een meer gestructureerde vorm van bekostiging door de overheid (minder ad hoc subsidies) zodat scholen daar beter hun beleid op kunnen maken. In de meerjarenbegroting is aanvullende bekostiging meegenomen op basis van regelingen die op dit moment gelden, zoals bekostiging voor nieuwkomers en zijinstroom.
- De bekostiging voor professionalisering en begeleiding van starters en directeuren wordt vanaf 2025 gehalveerd, omdat een deel van deze bekostiging wordt ingezet ten behoeve van de Onderwijsregio's. Uitgangspunt in de meerjarenbegroting is dat deze bekostiging per 2026 volledig is overgegaan naar de Onderwijsregio's. In de begroting is verwerkt dat € 65,- per leerling vanuit deze Onderwijsregio's terugvloeit naar de onderwijsbesturen.
- Indexatie: uitgangspunt in de meerjarenbegroting is dat indexatie wordt gecompenseerd vanuit de bekostiging. Inmiddels is bekend dat dit niet altijd het geval is, zoals de negatieve materiële indexatie in 2023 terwijl de prijzen van diensten en producten fors waren gestegen, en daarmee loopt PCBO een financieel risico dat niet gedekt is in deze meerjarenbegroting.

Balans in meerjarig perspectief

De balans voor de periode 2025 t/m 2027 is gebaseerd op de meerjarenbegroting en wordt hieronder weergegeven. De verschillen ten opzichte van vorig jaar worden in deze paragraaf op hoofdlijnen nader toegelicht.

	Realisatie vorig jaar 2023	Realisatie verslagjaar 2024	2025	2026	2027
ACTIVA					
VASTE ACITVA					
Immateriële vaste activa					
Materiële vaste activa	5.658.324	7.718.760	8.518.000	8.605.000	8.720.000
Financiële vaste activa					
Totaal vaste activa	5.658.324	7.718.760	8.518.000	8.605.000	8.720.000
VLOTTENDE ACTIVA					
Vorraden					
Vorderingen	662.279	792.954	500.000	500.000	500.000
Kortlopende effecten					
Liquide middelen	13.032.208	13.597.273	8.356.000	6.566.000	6.283.000
Totaal vlottende activa	13.694.487	14.390.227	8.856.000	7.066.000	6.783.000
TOTAAL ACTIVA	19.352.811	22.108.987	17.374.000	15.671.000	15.503.000
PASSIVA					
EIGEN VERMOGEN					
Algemene reserve	7.041.778	7.041.778	6.372.000	6.263.000	6.242.000
Bestemmingsreserves	5.565.211	4.915.296	2.808.000	2.766.000	2.744.000
Overige reserves en fondsen					
Totaal eigen vermogen	12.606.989	11.957.074	9.180.000	9.029.000	8.986.000
VOORZIENINGEN	948.107	1.031.354	917.000	842.000	817.000
LANGLOPENDE SCHULDEN	-	-	-	-	-
KORTLOPENDE SCHULDEN	5.797.715	9.120.559	7.277.000	5.800.000	5.700.000
TOTAAL PASSIVA	19.352.811	22.108.987	17.374.000	15.671.000	15.503.000

De belangrijkste mutaties in de balansposten in 2024 ten opzichte van 2023

De materiele vaste activa is gestegen met ruim 2 miljoen. Dit wordt veroorzaakt door:

- Investerings in onze basisschool De Korenaar
- Investerings in onze basisschool PCBO De Diamant Beemte
- Investerings meubilair
- Duurzaamheidsinvestering nieuwbouw De Sjofar

De post overige vorderingen is gestegen. Oorzaak is, in tegenstelling tot 2023, meer ontvangsten met betrekking tot nieuwbouw waar nog geen volledige uitgaven tegenover staan voor € 1,2 mln. Deze post en overige posten, denk aan schoolplein-subsidies en SUVIS, zijn verantwoord onder de kortlopende schulden.

De liquide middelen zijn in 2024 toegenomen. Dit komt vooral door voorschotten die zijn ontvangen voor nieuwbouw schoolgebouw PCBO De Sjofar, vooruitbetaalde subsidie basisvaardigheden en renteopbrengsten. Tevens zijn er minder investeringen voor bijvoorbeeld SUVIS gedaan dan begroot. Voor de scholen waar de subsidie SUVIS wel is ingezet, vindt de afrekening in 2025 plaats. Daarna kunnen deze investeringen geactiveerd worden. De werkzaamheden zullen in 2025 verder worden gecontinueerd.

In de balans per 31 december 2024 daalden de bestemmingsreserves ten opzichte van 2023 met € 650.000 miljoen. Deze daling komt nagenoeg volledig door een onttrekking uit de bestemmingsreserve NPO en een toevoeging aan de bestemmingsreserve strategisch meerjarenbeleidsplan.

Het totaal van het saldo voorzieningen over 2024 blijft ongeveer gelijk aan het saldo over 2023. In de onderliggende posten zijn wel wat mutaties. De voorziening langdurig zieken neemt met € 50.000 toe als gevolg van meer fte langdurig ziek, de voorziening WW-kosten stijgt als gevolg van meer WW-gerechtigden [per augustus 2023 is PCBO zelf verantwoordelijk voor ongeveer 50 procent van de WW-kosten]. De voorziening uitstroombelastingen NPO is gedaald, hieronder staan alleen de medewerkers opgenomen die op een tijdelijk dienstverband op NPO staan. Dit zegt dus niets over de totale inzet op NPO.

De kortlopende schulden laten ten opzichte van 2023 een stijging zien van ruim € 3 miljoen.

Deze stijging kan als volgt worden verklaard:

- Crediteuren: het totale verschil van € 960.000 betreft nog openstaande facturen huur kinderopvang en school Osseveld over 2024 van de gemeente Apeldoorn, aantal facturen voor schoonmaak die per afsluiting van het boekjaar 2024 nog niet waren geaccordeerd en een openstaande factuur van de aannemer voor de nieuwbouw De Sjofar;
- Belastingen en premies sociale verzekeringen: het verschil van € 160.000 is met name ontstaan door nog te betalen loonheffing. Dit ligt eind 2024 hoger dan in 2023 door de CAO-verhoging;
- Overige kortlopende schulden, bestaande uit vooruit ontvangen bedragen voor de nieuwbouw van De Sjofar en bijdrage SUVIS voor in totaal € 1.700.000 van de gemeente Apeldoorn en nog ruim € 300.000 aan betaalde crediteuren in 2025 welke betrekking hebben op boekjaar 2024;
- Overlopende passiva heeft met name betrekking op vooruit ontvangen subsidies zoals basisvaardigheden en vrijroosteren leraren.

De belangrijkste toekomstige ontwikkelingen in de meerjarenbalans

De meerjarenbalans laat de komende jaren vanaf 2026 een gelijkblijvend beeld zien en de boekwaarde van de materiële vaste activa laat een stijgende lijn zien. Dit komt door uitvoering van investeringen in renovatie (groot onderhoud), duurzaamheidsinvesteringen en bouwkundige aanpassingen in schoolgebouwen. Deze investeringen worden uit eigen middelen gefinancierd en leiden tot een afname van de liquide middelen in de komende jaren. Ook de besteding van de NPO-gelden uit de bestemmingsreserve hebben hier invloed op.

In de jaren 2025 en 2026 neemt het eigen vermogen af door enerzijds de geraamde begrotingstekorten en de inzet van de NPO-gelden (afname van de bestemmingsreserve) anderzijds zien we de huisvestingskosten stijgen als gevolg van kostenstijgingen en meer investeringen in onderhoud. Vanaf 2027 wordt, minimaal, een € 0-begroting verwacht waarbij de algemene reserve constant blijft of gaat groeien.

We verwachten dat de uitgaven vanuit de voorzieningen voor jubileumuitkeringen, langdurig zieken en WW- uitkeringen de komende jaren gelijk zullen blijven. De voorziening uitstroombelastingen NPO ad € 120.000 zal na 2025 langzaam afnemen omdat de besteding van NPO-middelen per 31 juli 2025 stopt. In deze voorziening zijn met name de kosten opgenomen als gevolg van werkloosheid van personeel dat tijdelijk is benoemd op NPO.

De kortlopende schulden in 2025 stijgen met name als gevolg van vooruitbetalingen vanuit de subsidie basisvaardigheden voor elf scholen. Deze subsidie is naar verwachting medio 2026 volledig besteed.

De belangrijkste toekomstige investeringen en ontwikkelingen in kasstromen en financiering

De stijging van activa in 2025 wordt nagenoeg volledig veroorzaakt door de uitvoering van het reguliere onderhoud en bouwkundige aanpassingen, renovatie en duurzaamheidsinvesteringen. Deze investeringen worden uit eigen middelen gefinancierd.

Voor de jaren 2026 en 2027 worden vooral investeringen verwacht voor renovatie.

De uitgaven voor groot onderhoud worden sinds het boekjaar 2019 op de balans geactiveerd en daarover wordt afgeschreven. Ook in de toekomst wordt deze methodiek van activeren en afschrijven voor de verwerking van groot onderhoud schoolgebouwen gecontinueerd.

3.3 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Vordering ministerie van OCW

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetwijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100 procent aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek ongeveer 93 procent voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de posector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met ongeveer 7 procent gekort op hun bekostiging. Dit komt voor PCBO Apeldoorn neer op ruim € 1,7 miljoen. Dit bedrag is – evenals vorig jaar – niet als vordering op de balans per 31 december 2023 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts “een boekhoud technische correctie is aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging”. De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties. Ook binnen PCBO Apeldoorn moeten beleidskeuzes worden gemaakt om haar weerstandsvermogen op middellange termijn op peil te houden.

PCBO Apeldoorn heeft met 221 andere schoolorganisaties, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen naar aanleiding van de beslissing op bezwaar van de minister waren het volgens PCBO Apeldoorn waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom heeft PCBO Apeldoorn gezamenlijk met 221 andere schoolorganisaties beroep bij de rechtbank Midden-Nederland ingesteld tegen de beslissing op bezwaar van de minister.

De rechtbank heeft op 21 juni 2024 het beroep van 222 schoolorganisaties gegrond verklaard. Zij zijn onderwijsbekostiging misgelopen in de overgangperiode [augustus – december 2022] voorafgaand aan de vereenvoudiging van de bekostiging in het primair onderwijs. De rechtbank gaf de schoolbesturen gelijk en oordeelde dat de staatssecretaris het tekort moet aanvullen. De staatssecretaris is tegen die uitspraak in hoger beroep gegaan. Op het moment van schrijven loopt de hoger beroepsprocedure nog. De zitting staat gepland voor het najaar van 2025.

Voorzichtigheidshalve is het bedrag van de korting niet als vordering op de balans per 31 december 2022 opgenomen.

3.4 FINANCIËLE POSITIE

De inspectie van het onderwijs heeft in 2020 een nieuwe set kengetallen voor risico-indicatoren ter detectie van het risico voor financiële continuïteit gepubliceerd. De signaleringswaarde bij liquiditeit is afhankelijk van de omvang van een schoolbestuur, PCBO Apeldoorn valt onder de categorie 'grootste besturen', door het totaal aan baten van meer dan € 25 miljoen.

Naast de kengetallen en signaleringswaarden voor het toezicht op de financiële continuïteit, heeft de Inspectie van het Onderwijs ook een signaleringswaarde ontwikkeld voor toezicht op publiek eigen vermogen. Deze geeft een indicatie hoeveel eigen vermogen een onderwijsinstelling redelijkerwijs maximaal nodig heeft voor een gezonde bedrijfsvoering.

In onderstaande tabel staan de kengetallen voor PCBO Apeldoorn van vorig jaar, het verslagjaar 2024 en de toekomstige jaren conform de meerjarenbegroting 2025-2029 weergegeven.

Kengetal	Realisatie vorig jaar 2023	Realisatie verslag jaar 2024	Begroting 2025	Begroting 2026	Begroting 2027	Signalering
Solvabiliteit 2	0,7	0,6	0,6	0,6	0,6	Ondergrens: < 0,3
Weerstands vermogen	28,5%	27,2%	20,2%	20,2%	20,2%	Ondergrens: < 5%
Liquiditeit	2,4	1,6	1,2	1,2	1,2	Ondergrens: <0,5
Rentabiliteit	1,8%	-1,5%	-2,3%	-0,2%	0,0%	Afhankelijk van reservepositie schoolbestuur
Indicatie reserve positie (per einde verslagjaar)	8,7%	0,0%	-2,2%	-5,0%	-6,3%	Bovengrens: > 0

In zijn algemeenheid kan worden geconcludeerd dat de financiële positie van PCBO Apeldoorn goed is. Bijna alle ratio's liggen boven de signaleringswaarde van de Inspectie. Alleen de indicatie reservepositie ligt onder de signaleringsgrens, hieronder worden alle kengetallen nader toegelicht.

Solvabiliteit 2

De solvabiliteit daalt in 2024 als gevolg van de inzet van de in 2021, 2022 en 2023 ontvangen NPO-middelen. Vanaf 2024 blijft de solvabiliteit stabiel. De solvabiliteit blijft ruim boven de ondergrens van 0,3.

Weerstandsvermogen (financieringsfunctie)

Het weerstandsvermogen (eigen vermogen/totale baten) daalt vanaf 2024 en in de daaropvolgende jaren doordat verhoudingsgewijs de totale baten hoger liggen dan het eigen vermogen. Dit effect is vooral toe te schrijven aan de onttrekking van de bestemmingsreserve NPO en subsidie basisvaardigheden. Voor de NPO geldt dat de baten volledig in de jaren 2021 tot en met 2023 zijn verantwoord, niet ingezette NPO-middelen zijn in een in een bestemmingsreserve opgenomen voor besteding vanaf 2024. De ontvangsten van de subsidie basisvaardigheden zijn ook grotendeels voorafgaand aan de uitgaven.

Liquiditeit

De liquiditeitspositie laat een afname zien in de jaren tot en met 2027 als gevolg van de besteding van de NPO-middelen, maar ook de negatieve begrotingssaldo's en de extra geplande investeringen in gebouwonderhoud en duurzaamheid van schoolgebouwen in de komende jaren.

Rentabiliteit

De rentabiliteit voor de reguliere exploitatie (exclusief NPO-uitgaven) loopt de komende jaren terug tot 0,0, overeenkomstig de uitkomsten van de meerjarenbegroting (toegroeien naar begrotingsevenwicht).

Indicatie reservepositie publiek eigen vermogen

De reservepositie is berekend conform de door de inspectie van het onderwijs in 2020 geformuleerde uitgangspunten voor "het detecteren van mogelijk bovenmatig publiek eigen vermogen." Bij de gehanteerde methode wordt rekening gehouden met de hoeveelheid te financieren materiële vaste activa op de balans en een risicobuffer. Bij de materiële vaste activa verdisconteert de formule speciaal de gebouwen als besturen die in eigendom hebben. Bij de risicobuffer is nadrukkelijk rekening gehouden met de omvang van de onderwijsinstellingen en het daarop gebaseerde percentage van de totale baten.

De tabel laat zien dat er eind 2024 geen sprake meer zou zijn van bovenmatig eigen vermogen. De terugloop is ook hier weer te verklaren door het tijdelijk effect van de ontvangen NPO-bekostiging en besteding ervan in de jaren 2021 tot en met 2025. Daarnaast nemen de cumulatieve investeringen (en daarmee de afschrijvingskosten) vanuit onderhoud steeds verder toe. Dit houdt verband met de keuze om vanaf 2019 onderhoud te activeren en af te schrijven. Het punt waarop de maximale investeringslast is bereikt, zal naar verwachting in de periode 2031 tot 2036 liggen.

Bij de bepaling van de indicatie reservepositie is geen rekening gehouden met het private eigen vermogen van ruim € 2,7 miljoen. Ten aanzien van de interpretatie van dit kengetal past de volgende kanttekening:

Voor de uitvoering van het wettelijk toezicht hanteert de inspectie kengetallen om daarmee risico's omtrent de bedrijfsvoering van besturen te signaleren. Het kengetal 'reservepositie publiek eigen vermogen' is aanvullend ontwikkeld om daarmee de eventuele bovenmatigheid van de reservepositie te detecteren en vervolgens hierover met besturen het gesprek aan te gaan, want de reservepositie is afhankelijk van specifieke risicofactoren per bestuur.

4. VERSLAG INTERN TOEZICHT

4.1 SAMENSTELLING INTERN TOEZICHT

Naam	Functie	Nevenfuncties betaald/onbetaald	Zittingstermijn
Dhr. R.E. van der Pot	CFO HPI-Group BV	<ul style="list-style-type: none"> Lid Raad van Toezicht PCBO Apeldoorn (bezoldigd) Voorzitter auditcommissie PCBO Apeldoorn 	2e zittings- termijn oktober 2024
Mw. Drs. M.J. Stam	Directeur Dienst Bestuurszaken en Informatie-management en Secretaris College van Bestuur Saxion	<ul style="list-style-type: none"> Lid Raad van Toezicht PCBO Apeldoorn (bezoldigd) Lid onderwijscommissie PCBO Apeldoorn Voorzitter remuneratiecommissie PCBO Apeldoorn 	2e zittings- termijn oktober 2024
Dhr. G. Boeve	Interimmanager en adviseur, als associé verbonden aan WagenaarHoes	<ul style="list-style-type: none"> Voorzitter Raad van Toezicht PCBO Apeldoorn (bezoldigd), tevens lid remuneratiecommissie (bezoldigd) Voorzitter van Horus, Nederlandse Branchevereniging voor Wettelijk Vertegenwoordigers Voorzitter Raad van Toezicht Jeugdbescherming Overijssel, tevens lid remuneratiecommissie 	1e zittings- termijn, herkiesbaar maart 2027
Mevr. P. Satter	Lid College van Bestuur Christelijke Onderwijs Groep Valleï & Gelderland Midden	<ul style="list-style-type: none"> Lid Raad van Toezicht PCBO Apeldoorn (per 28 november 2023 – bezoldigd) Lid Auditcommissie PCBO (per 28 november 2023) Lid toezichthoudend bestuur en voorzitter auditcommissie SWV De Verbinding Arnhem (vanaf 1-9-2024) - onbezoldigd Voorzitter stichting Present Deventer (tot 1-11-2024) - onbezoldigd Voorzitter stichting Impact Deventer - onbezoldigd 	1e zittings- termijn, herkiesbaar november 2027
Dhr. T.J. van der Leij	Rectorbestuurder Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs voor Culemborg en omgeving (KWC)	<ul style="list-style-type: none"> Lid Raad van Toezicht PCBO Apeldoorn (per 1 maart 2023 - bezoldigd) Lid commissie maatschappelijke agenda van Verus (onbezoldigd) Lid van het bestuur van het Samenwerkingsverband Rivierenland (SWV) (onbezoldigd) Lid van de stuurgroep Opleidingsschool Rivierenland (OSR) (onbezoldigd) Lid van het bestuur van de stichting HUB Rivierenland (een samenwerkingsplatform van gemeente Culemborg, bedrijfsleven en onderwijs) (onbezoldigd) Lid van de stuurgroep Wetenschapsoriëntatie Nederland (WON - onbezoldigd) Lid CVK Zeist, waaronder duurzaamheidscommissie (tot februari 2024 - onbezoldigd) 	1e zittings- termijn, herkiesbaar maart 2027

4.2 HOE HET TOEZICHT IS VORMGEGEVEN

Toezicht en samenwerking in beweging

Toezichthouden is meer dan alleen het bewaken van cijfers en processen. Het gaat om de vraag hoe PCBO Apeldoorn bijdraagt aan het onderwijs en de brede ontwikkeling van kinderen in onze samenleving. Gelijke kansen voor alle leerlingen is daarbij een kernwaarde, maar onze bezoeken aan de scholen laten zien dat dit niet vanzelfsprekend is. Sommige kinderen komen zonder ontbijt of lunch naar school, anderen groeien op in een zorgwekkende thuissituatie. Dit motiveert ons des te meer om bij te dragen aan een schoolomgeving waar ieder kind zich gezien en gesteund voelt.

Als Raad van Toezicht (RvT) hebben we in 2024 toegezien op en advies gegeven over de thema's die bijdragen aan de kwaliteit en continuïteit van het onderwijs binnen PCBO Apeldoorn. Een belangrijk aandachtspunt is de samenwerking met de andere grote schoolbesturen in Apeldoorn: de Veluwe Onderwijs Groep en Leerplein055. Deze samenwerking is essentieel om te zorgen voor scholen van een optimale omvang, maar vooral om ervoor te zorgen dat alle kinderen in Apeldoorn toegang hebben tot goed onderwijs. Daarnaast was onderwijskwaliteit een belangrijk gespreksonderwerp, waarbij we extra aandacht hebben besteed aan specifieke scholen die extra ondersteuning nodig hadden. Dit past bij onze brede verantwoordelijkheid om toezicht te houden op de borging van gelijke kansen en optimale leeromstandigheden voor alle leerlingen. Governance was eveneens een terugkerend thema: we hebben goede gesprekken gevoerd met het College van Bestuur over de verdere ontwikkeling van de organisatie en het borgen van een stevige bestuurlijke en managementstructuur.

Bestuurswissel en een sterk team

Binnen het College van Bestuur heeft een belangrijke verandering plaatsgevonden. Met de komst van Kitty ten Napel in 2023 en Freek Rebel zien we een team dat goed op elkaar is ingespeeld en complementair aan elkaar is. Zij bouwen voort op de ingezette koers en brengen ieder hun eigen expertise mee, waarmee ze bijdragen aan de verdere ontwikkeling van PCBO Apeldoorn. We hebben vertrouwen in hun leiderschap en kijken uit naar de samenwerking in de komende periode. Vanuit onze werkgeversrol voeren we hierover ook regelmatig het gesprek met hen, ter ondersteuning en verdere ontwikkeling van het college in hun belangrijke taak.

Schoolbezoeken en verbinding

De schoolbezoeken zijn waardevolle momenten in ons werk als toezichthouder. Al pratend, rondlopend en -kijkend krijgen we een beeld hoe onze scholen erbij staan, wat er goed gaat en waaraan hard gewerkt wordt. In 2024 bezochten we Willem van Oranje, De Diamant - Het Kristal, Montessorischool Passe Partout, Terebint, De Wegwijzer en de Emmaschool. Daarnaast brachten we een bezoek aan het bestuursbureau waarbij de medewerkers ons inzicht gaven in hun verantwoordelijkheden en opdrachten. Deze bezoeken geven ons een goed beeld van wat er speelt binnen PCBO Apeldoorn en hoe we als toezichthouder kunnen bijdragen.

De GMR was ook in 2024 een belangrijke interne gesprekspartner.

Daarnaast hebben we ons ingezet om de verbinding met externe stakeholders te versterken, onder andere door deel te nemen aan de ontbijtsessie voor externe relaties van PCBO.

Financiën en organisatieontwikkeling

We hebben toezicht gehouden op de meerjarenbegroting, de huisvestingsplannen en de nieuwe organisatiestructuur en deze met het College van Bestuur besproken. Daarnaast is op de grens van 2024 en 2025 een nieuwe accountant geselecteerd. De samenwerking moet nog vorm krijgen, maar we zien uit naar een constructieve samenwerking in het belang van een transparante en solide financiële huishouding.

Zelfevaluatie en versterking van het toezicht

Reflectie op ons eigen functioneren stond dit jaar hoog op de agenda. Tijdens onze zelfevaluatie hebben we stilgestaan bij de manier waarop we als Raad van Toezicht onze rol invullen en welke verbeterpunten er zijn om ons toezicht verder te versterken. Naast de zelfevaluatie hebben leden van de raad zich ook ontwikkeld door het volgen van leergangen en trainingen.

Samenstelling Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van PCBO Apeldoorn wordt gevormd door Monique Stam, Pauline Satter, René van der Pot, Thijs-Jan van der Leij en Gert Boeve. In 2024 zijn Monique en René voor een periode van vier jaar herbenoemd. Hiermee borgen we de continuïteit van de Raad van Toezicht na een periode van wisselingen.

De voltallige Raad van Toezicht heeft in 2024 zes keer vergaderd. Op 19 november 2024 heeft er een zelfevaluatie-bijeenkomst plaatsgevonden onder externe begeleiding. Hierbij was voor een gedeelte van het programma ook het College van Bestuur uitgenodigd. Ook zijn de commissies van de Raad van Toezicht, te weten Auditcommissie, Onderwijskwaliteitscommissie en Remuneratiecommissie, gedurende het verslagjaar uiteraard ook een aantal keren bijeengekomen.

Dank aan alle betrokkenen

Tot slot wil ik namens de Raad van Toezicht het College van Bestuur en alle medewerkers danken voor hun inzet en betrokkenheid. Hun toewijding aan het onderwijs en het welzijn van de leerlingen is essentieel voor het succes van PCBO Apeldoorn. Samen blijven we werken aan toekomstbestendig en kwalitatief hoogwaardig onderwijs!

Dhr. G. Boeve
voorzitter Raad van Toezicht

5. JAARREKENING 2024

5.1 BALANS PER 31 DECEMBER 2024 (NA RESULTAATBESTEMMING)

	31-dec-24		31-dec-23	
	€	€	€	€
ACTIVA				
VASTE ACITVA				
Materiële vaste activa				
Gebouwen en terreinen	1.203.608		1.208.678	
Renovatie	2.094.807		864.998	
investeringen duurzaamheid	683.397		777.371	
Activa in uitvoering	648.719			
Inventaris en apparatuur	3.088.229		2.807.277	
Totaal materiële vaste activa		7.718.760		5.658.324
Financiële vaste activa				
Effecten		-		-
Totaal vaste activa		7.718.760		5.658.324
VLOTTENDE ACTIVA				
Vorderingen				
Ministerie van OCW	-		-	
Overige vorderingen	792.954		662.279	
Totaal		792.954		662.279
Liquide middelen		13.597.273		13.032.208
Totaal vlottende activa		14.390.227		13.694.487
TOTAAL ACTIVA		22.108.987		19.352.811

	31-dec-24		31-dec-23	
	€	€	€	€
PASSIVA				
Eigen vermogen				
Algemene reserve	7.041.778		7.041.778	
Bestemmingsreserve strategisch meerjaren beleidsplan	427.770		-	
Bestemmingsreserve privaat	2.706.486		2.696.047	
Bestemmingsreserve npo	1.781.040		2.869.164	
Totaal eigen vermogen		11.957.074		12.606.989
Vorzieningen				
Jubileumuitkeringen	454.040		454.046	
Langdurig zieken	312.918		264.009	
Voorziening ww kosten	144.073		54.705	
Uitstroomkosten NPO	120.323		175.347	
Totaal voorzieningen		1.031.354		948.107
Kortlopende schulden				
Crediteuren	1.754.252		793.478	
Belastingen en premies sociale verzekeringen	1.798.905		1.631.722	
Schulden terzake van pensioenen	435.125		444.840	
Overige kortlopende schulden	2.624.721		773.776	
Vakantiegelden en toelagen personeel	1.200.028		1.251.671	
Overlopende passiva	1.307.528		902.228	
Totaal kortlopende schulden		9.120.559		5.797.715
TOTAAL PASSIVA		22.108.987		19.352.811

Het exploitatieresultaat 2024 van € 649.915 negatief is als volgt verwerkt in de balans:

- * Het positieve exploitatieresultaat uit het private deel is toegevoegd aan de bestemmingsreserve privaat ad € 10.439,-
- * De kosten, ad € 1.088.214, die in 2024 zijn gemaakt voor de uitvoering van de activiteiten in het kader van de NPO, zijn onttrokken aan de bestemmingsreserve NPO
- * Het positieve publieke exploitatieresultaat van € 427.770, na onttrekking van een deel van de bestemmingsreserve NPO, wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve strategisch meerjaren beleidsplan.

In 2024 hebben wij in tegenstelling tot 2023 de Activa in uitvoering apart vermeld. In 2023 stonden deze investeringen ad € 107k vermeld onder inventaris en apparatuur. Het bedrag van € 648k bestaat uit de investering in duurzaamheid in nieuwbouw Sjofar en Suvis (aanpassing ventilatie in scholen) voor de scholen Beemte en Korenaar.

5.2 STAAT VAN BATEN EN LASTEN OVER 2024

	Begroting		
	2024	2024	2023
	€	€	€
BATEN			
Rijksbijdragen	41.901.933	40.284.000	42.534.135
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	-	-	-
Overige baten	1.548.450	1.035.000	1.316.917
Totaal baten	43.450.383	41.319.000	43.851.052
LASTEN			
Personeelslasten	37.265.450	36.555.000	36.096.542
Afschrijvingen	878.062	951.000	833.647
Huisvestingslasten	3.060.388	3.167.000	3.199.124
Overige lasten	3.409.532	3.240.000	3.376.931
Totaal lasten	44.613.432	43.913.000	43.506.244
SALDO BATEN EN LASTEN	-1.163.048	-2.594.000	344.808
Financiële baten en lasten	513.133	350.000	431.540
Nettoresultaat	-649.915	-2.244.000	776.348

Het exploitatieresultaat 2024 van € 649.915 negatief is als volgt opgebouwd:

- * In het exploitatieresultaat 2024 van € 649.915 negatief is een bedrag van €1.088.124 opgenomen aan NPO-kosten welke volledig worden onttrokken aan de bestemmingsreserve NPO
- * Daarnaast zit in het exploitatieresultaat 2024 een positief exploitatieresultaat van het private deel ad € 10.439
- * Dan resteert een positief publiek exploitatieresultaat van € 427.770 welke wordt toegevoegd aan de bestemmingsreserve strategisch meerjaren beleidsplan.

5.3 KASSTROOMOVERZICHT 2024

		2024		2023
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Resultaat (saldo baten en lasten)		-1.163.048		344.808
Aanpassingen voor:				
- afschrijvingen	878.062		833.647	
- mutaties voorzieningen	83.247		84.667	
		961.309		918.314
Veranderingen in vlottende middelen:				
- vorderingen	-130.675		-410.780	
- schulden	3.322.844		-882.253	
		3.192.169		-1.293.032

Kasstroom uit bedrijfsoperaties		2.990.430		-29.910
Ontvangen interest	513.133		431.540	
Waardeveranderingen en opbrengsten financiële				
Vaste activa en effecten	-		-	
Betaalde interest	-		-	
Buitengewoon resultaat	-		-	
		513.133		431.540
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		3.503.563		401.630

Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investerings in materiële vaste activa	-2.953.309		-958.939	
Desinvesteringen materiële vaste activa	14.811		-	
Overige investeringen in financiële vaste activa	-		-	
Totale kasstroom uit investeringsactiviteiten		-2.938.498		-958.939

Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Nieuw opgenomen leningen	-		-	
Aflossing langlopende schulden	-		-	
Totaal kasstroom uit financieringsactiviteiten		-		-

Mutatie liquide middelen		565.065		-557.309
Stand liquide middelen per 31 december 2023		13.032.208		13.589.518
Stand liquide middelen per 31 december 2024		13.597.273		13.032.208
Mutatie liquide middelen		565.065		-557.310

5.4 GRONDSLAGEN VOOR DE JAARREKENING

Stichting PCBO Apeldoorn is statutair gevestigd te Apeldoorn en is in het handelsregister van de Kamer van Koophandel en ingeschreven onder nummer 40103035.

Algemeen

De grondslagen voor de inrichting van de jaarrekening zijn gebaseerd op de Regeling Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Deze regeling geldt voor alle door het Rijk bekostigde onderwijsinstellingen. Als uitgangspunt gelden de inrichtingsvereisten van titel 9 boek 2 van het Burgerlijk Wetboek en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving. Specifiek is de Richtlijn 660 Onderwijsinstellingen van toepassing.

De waardering van activa en passiva en de bepaling van het resultaat vinden plaats op basis van historische kosten. Tenzij bij de desbetreffende grondslag voor de specifieke balanspost anders wordt vermeld, worden de activa en passiva gewaardeerd volgens het kostprijsmodel.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop ze betrekking hebben. Winsten worden slechts genomen voor zover zij op balansdatum zijn gerealiseerd. Verplichtingen en mogelijke verliezen die hun oorsprong vinden voor het einde van het verslagjaar, worden in acht genomen indien zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Als verbonden partij worden aangemerkt alle rechtspersonen waarover overheersende zeggenschap, gezamenlijke zeggenschap of invloed van betekenis kan worden uitgeoefend. Ook rechtspersonen die overwegende zeggenschap kunnen uitoefenen worden aangemerkt als verbonden partij. Ook de statutaire leden van het College van Bestuur, andere sleutelfunctionarissen in het management van de instelling en nauwe verwanten zijn verbonden partijen.

Transacties met verbonden partijen worden toegelicht voor zover deze niet onder normale marktvoorwaarden zijn aangegaan. Hiervan wordt toegelicht de aard en de omvang van de transactie en andere informatie die nodig is voor het verschaffen van het inzicht.

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen en indien van toepassing met bijzondere waardeverminderingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de geschatte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van in gebruikname.

Gebouwen en terreinen

Schoolgebouwen, waarvan het juridisch eigendom berust bij de Stichting en het economisch eigendom bij de gemeente, zijn niet in de balans opgenomen. De overige gebouwen worden afgeschreven op basis van 2,5% van de aanschafwaarde. Eigen investeringen in schoolgebouwen die zijn geïnvesteerd uit private middelen, worden afgeschreven op basis van een afschrijvingspercentage van 10%. Uitgaven voor planmatig groot onderhoud/renovatie worden op de balans geactiveerd en afgeschreven. Uitgaven tot € 5.000 worden niet geactiveerd. De aldus aangemerkte bedrijfsmiddelen worden afgeschreven op basis van een afschrijvingspercentage van 5% tot 16,6%. Alle overige uitgaven voor onderhoud worden ten laste gebracht van het resultaat op het moment dat deze zich voordoen.

Inventaris en apparatuur

De inventaris en apparatuur van het bureau van de Stichting worden afgeschreven op basis van een afschrijvingspercentage van 10% tot 33,3% van de aanschafwaarde. Bedrijfsmiddelen met een aanschafwaarde tot € 1.500 worden niet geactiveerd.

Schoolmeubilair wordt afgeschreven op basis van een afschrijvingspercentage van 5% tot 12,5% van de aanschafwaarde.

De ICT-apparatuur wordt afgeschreven op basis van een afschrijvingspercentage van 12,5% tot 33,3% van de aanschafwaarde.

De ICT-infrastructuur wordt afgeschreven op basis van een afschrijvingspercentage van 12,5% tot 33,3% van de aanschafwaarde.

Bedrijfsmiddelen schoolmeubilair, ICT-apparatuur en ICT-infrastructuur met een aanschafwaarde tot € 1.500 worden niet geactiveerd.

Diverse activa worden afgeschreven op basis van een afschrijvingspercentage van 20% van de aanschafwaarde.

De waarde van leermethodes en meerjarig methodisch lesmateriaal zijn niet in de balans opgenomen. De uitgaven worden rechtstreeks ten laste van de staat van baten en lasten gebracht.

Financiële vaste activa

Voor de bepaling van de waarde wordt per balansdatum de methode van individuele waardering toegepast.

Vlottende activa

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde, onder aftrek van een eventuele noodzakelijk geachte voorziening voor risico van oninbaarheid

Liquide middelen

De liquide middelen zijn gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen

Het eigen vermogen wordt onderscheiden in publiek en privaat eigen vermogen. Tot het publiek eigen vermogen behoren de algemene reserve en de bestemmingsreserves publiek. Het privaat eigen vermogen bestaat uit de bestemmingsreserves privaat.

Algemene reserve

De algemene reserve is gevormd door de overschotten van de staat van baten en lasten. Jaarlijks wordt het exploitatieresultaat, verminderd met de toevoegingen aan bestemmingsreserves en vermeerderd met onttrekkingen aan bestemmingsreserves, toegevoegd, c.q. onttrokken.

Bestemmingsreserves privaat

De bestemmingsreserves privaat zijn gevormd uit privaatrechtelijke middelen en activiteiten. Het exploitatiesaldo uit privaatrechtelijke activiteiten dat per boekjaar afzonderlijk wordt bepaald, wordt aan de bestemmingsreserves toegevoegd c.q. onttrokken, tenzij op basis van een bestuursbesluit anders is besloten.

Overige bestemmingsreserves

De bestemmingsreserve strategisch meerjaren beleidsplan is gevormd uit positieve exploitatiesaldi 2024.

De bestemmingsreserve NPO is gevormd uit de nog niet ingezette NPO-middelen uit de boekjaren 2021 tot en met 2023.

Voorzieningen

Pensioenen

PCBO Apeldoorn heeft voor haar werknemers de pensioenregeling ondergebracht bij het pensioenfonds ABP (de pensioenuitvoerder). Hiervoor in aanmerking komende werknemers hebben op de pensioengerechtigde leeftijd recht op een pensioen welke afhankelijk is van leeftijd, salaris en dienstjaren. PCBO Apeldoorn heeft geen verplichting tot het voldoen van aanvullende bijdragen in geval van een tekort bij ABP, anders dan het effect van hogere toekomstige premies. In de staat van baten en lasten is een pensioenlast opgenomen die gelijk is aan de in het boekjaar verschuldigde premie, rekening houdend met achterstand in premiebetaling. In de balans zijn de verschuldigde premies tot en met het einde van het boekjaar verantwoord.

Eind 2023 was de dekkinggraad van het ABP 110,5%. De dekkinggraad op 31 december 2024 is 111,9%. De beleidsdekkinggraad van de overheid eist een dekking van 104,2%. Hiermee voldoet de beleidsdekkinggraad aan de minimale eisen.

Jubilea

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving is een voorziening opgenomen voor verplichtingen uit hoofde van toekomstige uitkeringen bij ambtsjubilea van personeelsleden. De voorziening is opgenomen tegen de contante waarde van de toekomstige uitbetalingen en is afhankelijk van de ingeschatte blijfkans, gemiddelde salarisstijging en disconteringsvoet. De werkelijke jubilea-uitkeringen worden ten laste van deze voorziening gebracht.

Langdurig Zieken

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving is dit jaar een voorziening opgenomen voor op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die op balansdatum naar verwachting blijvend of geheel niet in staat zijn om werkzaamheden te verrichten door ziekte of arbeidsongeschiktheid.

WW kosten

Op basis van Richtlijn 271 van de Raad voor de Jaarverslaggeving is er een voorziening opgenomen voor op balansdatum bestaande verplichting van de werkloosheidskosten die schoolbesturen zelf moeten dragen. De voorziening is opgenomen tegen de nominale waarde van de toekomstige uitbetalingen.

Uitstroombaten NPO

Hiervoor is een voorziening opgenomen voor op balansdatum bestaande verplichting voor eventuele toekomstige werkloosheidskosten

Kortlopende schulden

Kortlopende schulden

Dit betreffen schulden met een op balansdatum resterende looptijd van ten hoogste één jaar. Kortlopende schulden worden bij eerste verwerking opgenomen tegen de reële waarde en vervolgens gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs. De reële waarde en geamortiseerde kostprijs zijn gelijk aan de nominale waarde van de schuld.

Overlopende passiva

De overlopende passiva betreffen de vooruit ontvangen bedragen die aan de opvolgende periode worden toegerekend, en/of nog te betalen bedragen, voor zover deze niet onder de overige kortlopende schulden zijn opgenomen.

Baten en lasten

De baten en lasten worden toegerekend aan het desbetreffende verslagjaar waarop deze betrekking hebben. Het verslagjaar is gelijk aan het kalenderjaar.

Rijksbijdragen

De ontvangen (normatieve) rijksbijdrage en de niet-geoormerkte OCW-subsidies (vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule) worden in het jaar waarop de toekenningen betrekking hebben volledig verwerkt als bate in de staat van baten en lasten. Ingeval er van de ontvangen vrij besteedbare doelsubsidies zonder verrekeningsclausule een deel is afgezonderd waarvan de besteding is vastgelegd in een concreet bestedingsplan, wordt dat deel opgenomen onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies met een vrij besteedbaar overschot (doelsubsidies waarbij het overschot geen verrekeningsclausule heeft) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord naar rato van de voortgang van de gesubsidieerde activiteiten. Het deel van de subsidies waar nog geen activiteiten voor zijn verricht per balansdatum worden verantwoord onder de overlopende passiva.

Geoormerkte OCW-subsidies (doelsubsidies met verrekening clausule) worden ten gunste van de staat van baten en lasten verantwoord in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de overlopende passiva zolang de bestedingstermijn nog niet is verlopen. Niet bestede middelen worden verantwoord onder de kortlopende schulden zodra de bestedingstermijn is verlopen op balansdatum.

Overige exploitatiesubsidies

Overige exploitatiesubsidies worden ten gunste van de staat van baten en lasten gebracht in het jaar ten laste waarvan de gesubsidieerde lasten komen/waarvan de opbrengsten zijn gedeerd/waarvan het exploitatietekort zich heeft voorgedaan.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Bepaling van het nettoresultaat

De staat van baten en lasten is samengevoegd tot het niveau bevoegd gezag, en omvat derhalve zowel de exploitatieresultaten van alle onder de stichting ressorterende scholen alsmede de stichtingsbaten en -lasten (privaatrechtelijke activiteiten).

Het nettoresultaat is in het eigen vermogen in de balans verwerkt op basis van (het voorstel voor) de bestemming van het nettoresultaat.

Kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

5.5 TOELICHTING OP DE BALANS

MATERIËLE VASTE ACTIVA				
	Gebouwen en terreinen	Inventaris en Apparatuur	Activa in uitvoering	Totaal
	€	€	€	€
Stand per 1 januari 2024				
Aanschafprijs	3.863.004	6.724.426	107.496	10.694.926
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	1.011.955	4.024.646	-	5.036.601
Boekwaarde	2.851.049	2.699.780	107.496	5.658.325
Mutaties in de boekwaarde				
Investeringen	1.407.859	1.004.227	541.223	2.953.309
Desinvesteringen aanschafwaarde	103	247.025	-	247.128
Desinvesteringen afschrijvingen	-	232.316	-	232.316
Afschrijvingen	270.230	607.832	-	878.062
Saldo mutaties	1.137.526	381.686	541.223	2.060.435
Stand per 31 december 2024				
Aanschafprijs	5.270.760	7.481.628	648.719	13.401.107
Cumulatieve afschrijvingen en waardeverminderingen	1.282.185	4.400.162	-	5.682.347
Boekwaarde 31 december 2024	3.988.575	3.081.466	648.719	7.718.760

De afschrijvingspercentages zijn als volgt:

- Gebouw Jean Monnetpark 2,5%
- Eigen investering schoolgebouw PCBO De Diamant Het Rooster 10%
- Renovatie 5% - 16,6%
- Duurzaamheid 10%
- Inventaris kantoor 10% - 20%
- Schoolmeubilair 5% - 12,5%
- ICT-apparatuur 12,5% - 20%
- ICT-infrastructuur 12,5% - 33,3%
- Diverse activa 20%

Vanaf het boekjaar 2019 zijn de kosten van renovatie en groot onderhoud aan schoolgebouwen en terreinen op de balans geactiveerd en wordt hierop afgeschreven. In voorgaande boekjaren zijn deze kosten deels verwerkt in de staat van baten en lasten.

De boekwaarde van de vaste activa gebouwen en terreinen is met ruim € 1 miljoen gestegen ten opzichte van 2023 door onder andere interne verbouwing IKC Gong, renovatie van de schoolgebouwen De Korenaar en De Beemte en grootonderhoud conform meerjaren onderhoudsplan.

De boekwaarde van de vaste activa inventaris en apparatuur is met bijna € 400.000 gestegen ten opzichte van 2023. Er is in 2024 onder andere geïnvesteerd in laptops, meubilair en digitale borden.

De waarde voor de onroerende zaakbelasting van het kantoorgebouw Jean Monnetpark 27 bedraagt € 502.000 (peildatum 1 januari 2024). De verzekerde waarde voor de gebouwenverzekering bedraagt € 2.102.000 (peildatum 1 januari 2025).

VLOTTENDE ACTIVA

Vorderingen

De verwachte resterende looptijd van de kortlopende vorderingen is korter dan 12 maanden.

De specificatie van de vorderingen is als volgt:

	31 dec. 2024	31 dec. 2023
	€	€
Ministerie van OCW		
Rijksvergoeding personeel	-	-
Overige subsidies	-	-
Totaal Ministerie OCW	-	-
Overige vorderingen		
Personeel		
salariskosten intensieve taalklassen	196.965	216.212
Overige		
Rekening-courant PCKO	-	-
Overige vorderingen	595.989	446.067
Totaal overige vorderingen	792.954	662.279
Totaal vorderingen	792.954	662.279

De totale vorderingen in 2024 liggen hoger dan voorgaand boekjaar. Dit wordt met name veroorzaakt door de geldstroom vanuit de gemeente Apeldoorn naar PCBO Apeldoorn die niet gelijk loopt met de bouwkosten. In 2024 hadden we een schuld aan de gemeente in verband met nieuwbouwproject de Sjofar en in 2023 hadden we vordering op de gemeente voor omdat dit nieuwbouwproject later van start is gegaan dan gepland.

LIQUIDE MIDDELEN

De specificatie van de liquide middelen is als volgt:

	31 dec. 2024	31 dec. 2023
	€	€
Kasmiddelen	69	162
Totaal kasmiddelen	69	162
Tegoeden op bank- en girorekeningen		
Bankrekeningen scholen	110.447	151.602
Min.fin schatkist	13.483.347	12.877.134
Totaal tegoeden op bank- en girorekeningen	13.593.794	13.028.736
Deposito's en spaartegoeden		
Spaartegoeden direct opvraagbaar	3.410	3.310
Totaal deposito's en spaartegoeden	3.410	3.310
Totaal liquide middelen	13.597.273	13.032.208

5.6 PASSIVA

EIGEN VERMOGEN				
Het eigen vermogen muteerde in het verslagjaar als volgt:				
	Stand per		Overige	Stand per
	31-12-2023	Resultaat	mutaties	31-12-2024
	€	€	€	€
Algemene reserve	7.041.778		-	7.041.778
Bestemmingsreserve Strategisch Meerjaren Beleidsplan (SMBP)		427.770		427.770
Bestemmingsreserve privaat	2.696.047	10.439	-	2.706.486
Bestemmingsreserve NPO	2.869.164	-1.088.124	-	1.781.040
Totaal eigen vermogen	12.606.989	-649.915	-	11.957.074

Het exploitatiesaldo over het jaar 2024 ad € -649.915 is, na de onttrekking van € 1.088.124 uit de bestemmingsreserve NPO en de toevoeging van € 10.439 aan de bestemmingsreserve privaat, per saldo € 427.770 overeenkomstig het besluit van het College van Bestuur aan een nieuw gevormde bestemmingsreserve voor het Strategische Meerjaren Beleidsplan.

De dotatie aan de algemene bestemmingsreserve privaat ad € 10.439 is gelijk aan het exploitatiesaldo dat is berekend volgens de afzonderlijke staat van baten en lasten van de Stichting (privaatrechtelijke activiteiten) die is opgenomen in de bijlage behorende bij deze jaarrekening.

De onttrekking aan de bestemmingsreserve NPO van € 1.088.124 betreft de in het boekjaar 2024 gemaakte kosten voor NPO. In voorgaande jaren zijn de ontvangen NPO-middelen waar in het betreffende boekjaar geen kosten tegenover stonden toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO.

VOORZIENINGEN	
Jubilea	
De opgenomen voorziening betreft de toekomstige kosten van jubilea aan het personeel (25 en 40-jarig ambtsjubileum) ingevolge de CAO.	
De voorziening is berekend per medewerker op de contante waarde tegen een disconteringsvoet van 2,5% en de geschatte blijfkans.	
De voorziening muteert in het verslagjaar als volgt:	
	31 dec. 2024
	€
Stand per 1 januari 2024	454.046
Onttrekkingen	-32.912
Dotaties	32.906
Stand per 31 december 2024	454.040
De stand van de voorziening is naar looptijd:	
Kortlopend (< 1 jaar)	40.657
Langlopend (> 1 jaar)	413.383
Stand per 31 december 2024	454.040

Langdurig zieken	
De voorziening muteert in het verslagjaar als volgt:	
31 dec. 2024	
€	
Stand per 1 januari 2024	264.009
Onttrekkingen	-93.515
Dotaties	142.424
Stand per 31 december 2024	312.918
De stand van de voorziening is naar looptijd:	
Kortlopend (< 1 jaar)	264.056
Langlopend (> 1 jaar)	48.862
Stand per 31 december 2024	312.918

Voorziening uitstroomkosten NPO	
De voorziening muteert in het verslagjaar als volgt:	
31 dec. 2024	
€	
Stand per 1 januari 2024	175.347
Onttrekkingen	-132.609
Dotaties	77.585
Stand per 31 december 2024	120.323
De stand van de voorziening is naar looptijd:	
Kortlopend (< 1 jaar)	120.323
Langlopend (> 1 jaar)	
Stand per 31 december 2024	120.323

Totaal voorzieningen per 31 december 2024	887.281
Het totaal van de voorzieningen is naar looptijd:	
Kortlopend (< 1 jaar)	425.036
Langlopend (> 1 jaar)	462.245
Totaal voorzieningen per 31 december 2024	887.281

Voorziening ww kosten	
De voorziening muteert in het verslagjaar als volgt:	
31 dec. 2024	
€	
Stand per 1 januari 2024	54.705
Onttrekkingen	-49.693
Dotaties	139.061
Stand per 31 december 2024	144.073
De stand van de voorziening is naar looptijd:	
Kortlopend (< 1 jaar)	48.560
Langlopend (> 1 jaar)	95.513
Stand per 31 december 2024	144.073

Totaal voorzieningen per 31 december 2024	1.031.354
Het totaal van de voorzieningen is naar looptijd:	
Kortlopend (< 1 jaar)	473.596
Langlopend (> 1 jaar)	557.758
Totaal voorzieningen per 31 december 2024	1.031.354

KORTLOPENDE SCHULDEN		
De kortlopende schulden worden naar verwachting in het boekjaar 2024 afgewikkeld. De specificatie van de kortlopende schulden is als volgt:		
	31 dec. 2024	31 dec. 2023
	€	€
Crediteuren		
Nog te betalen exploitatiefacturen en huisvestingskosten schoolgebouwen	1.754.252	793.478
Totaal crediteuren	1.754.252	793.478

Het saldo crediteuren ligt aan het einde van boekjaar 2024 aanzienlijk hoger dan in 2023 door met name facturen die in laat in de maand december zijn ontvangen aangaande nieuwbouw en huur welke begin 2025 zijn betaald.

	31 dec. 2024	31 dec. 2023
	€	€
Belastingen en premies sociale verzekeringen		
Loonbelasting/premie volksverzekeringen	1.751.754	1.574.375
Overige premies	47.151	57.347
Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen	1.798.905	1.631.722

	31 dec. 2024	31 dec. 2023
	€	€
Schulden terzake van pensioenen		
ABP, pensioenpremies	435.125	444.840
Totaal schulden terzake van pensioenen	435.125	444.840

	€	€
Overige kortlopende schulden		
Gemeente Apeldoorn		
- vergoedingen voor huisvestingsvoorzieningen	1.698.899	-
- gebruiksvergoedingen schoolgebouwen		-
Netto salarissen	-	14.370
Bijdrage onderwijsachterstanden	148.000	207.408
Rekening-courant Gong	111.211	188.135
Overige	666.611	363.863
Totaal overige kortlopende schulden	2.624.721	773.776

Het saldo overige kortlopende schulden ligt in 2024 hoger. In 2024 hadden wij integenstelling tot 2023 een schuld bij de gemeente Apeldoorn i.v.m. vooruitontvangen bedragen voor de nieuwbouw Sjofar waar nog geen uitgaven tegenover staan.

Vakantiegelden en toelagen personeel		
vakantiegelden personeel	1.200.028	1.154.206
aanspraken bindingstoelagen	-	97.464
Totaal vakantiegelden en toelagen personeel	1.200.028	1.251.670

OVERLOPENDE PASSIVA		
	31 dec. 2024	31 dec. 2023
	€	€
Vooruit ontvangen subsidies OCW niet geoormerkt:		
Subsidie doorstroomprogramma's po/vo	126.404	113.666
Subsidie rap flank	-	11.250
Subsidie pilot peutergroepen	627	65.080
Subsidie basisvaardigheden	710.282	209.599
Subsidie vrij roosteren leraren	76.504	-
Subsidie zij-instroom	81.646	90.806
Subsidie Ontwikkelkracht	34.980	-
Subsidie impuls open leer materiaal	45.000	-
Overige overlopende passiva:		
accountants- en administratiekosten	-	22.700
Swv passend onderwijs	75.672	298.140
overige kosten	156.413	90.987
Totaal overlopende passiva	1.307.528	902.228
Totaal kortlopende schulden	9.120.559	5.797.714

De overlopende passiva zijn ten opzichte van 2023 gestegen met € 400.000. Het verschil wordt voornamelijk veroorzaakt door vooruit ontvangen subsidies waar nog geen uitgaven tegenover staan. Het verschil in Swv passend onderwijs wordt veroorzaakt door de incidentele middelen maatwerk inclusie die in 2023 waren ontvangen en lagere vooraf ontvangen bedragen voor extra ondersteuning.

5.7 VERBONDEN PARTIJEN EN MODEL G VERANTWOORDING SUBSIDIES

G1 Subsidies waarbij het eventueel niet aangewende deel van de subsidie, mits de activiteiten volledig zijn uitgevoerd, kan worden besteed aan andere activiteiten waarvoor bekostiging wordt verstrekt.

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
	kenmerk	Datum	Status *
Regeling lerarenbeurs voor scholing, schooljaar 2023-2024	1349672-1	22-08-2023	ja
Regeling lerarenbeurs voor scholing, schooljaar 2023-2024	1349700-1	22-08-2023	ja
Regeling lerarenbeurs voor scholing, schooljaar 2023-2024	1349722-1	22-08-2023	ja
Regeling lerarenbeurs voor scholing, schooljaar 2023-2024	1349709-1	22-08-2023	ja
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2022	1253443-1	20-05-2022	ja
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2022	1282038-1	20-10-2022	ja
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2022	1282013-1	20-10-2022	ja
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2022	1282037-1	20-10-2022	ja
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2022	1322194-1	21-03-2023	onderhanden
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2023	1322216-1	21-03-2023	onderhanden
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2023	1350840-1	22-08-2023	onderhanden
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2023	1350818-1	22-08-2023	onderhanden
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2023	1355967-1	22-10-2023	onderhanden
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2023	1356016-1	22-10-2023	onderhanden
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2023	1355989-1	22-10-2023	onderhanden
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2024	1418930-1	01-08-2024	onderhanden
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2024	1418989-1	01-08-2024	onderhanden
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2024	1418982-1	01-08-2024	onderhanden
Regeling subsidie zij-instroom, jaar 2024	1418935-1	01-08-2024	onderhanden
Subsidierегeling innovatie bewegingsonderwijs, jaar 2022-2023	IIB220124	17-11-2022	ja
Subsidierегeling doorstroomprogramma's po-vo voor gelijke kansen, jaar 2022-2023	DPOVO22176	08-08-2022	onderhanden
Subsidierегeling doorstroomprogramma's po-vo voor gelijke kansen, jaar 2023-2024	DPOVO23283	03-08-2023	onderhanden
Subsidie regeling Vrijroosteren leraren fase IV 2023-2024	VRL23053	28-06-2023	onderhanden
Subsidie Impuls Open Leermateriaal	IOL230015	13-02-2024	onderhanden
Subsidie Ontwikkelkracht 2024-2025	OWK240103	05-06-2024	onderhanden

Omschrijving	Toewijzing		De activiteiten zijn ultimo verslagjaar conform de subsidiebeschikking geheel uitgevoerd en afgerond
Subsidie Brugfunctionaris 2024-2027	BRF-241771	07-05-2024	onderhanden
Subsidie Brugfunctionaris 2024-2027	BRF-241774	07-05-2024	onderhanden
Subsidie Brugfunctionaris 2024-2027	BRF-241775	07-05-2024	onderhanden
Subsidie Brugfunctionaris 2024-2027	BRF-241776	07-05-2024	onderhanden
Subsidie Brugfunctionaris 2024-2027	BRF-241777	07-05-2024	onderhanden

Subsidie Basisvaardigheden 2023-2025	VBV23-PO-3908	31-05-2023	onderhanden
Subsidie Basisvaardigheden 2023-2025	VBV23-PO-2593	31-05-2023	onderhanden
Subsidie Basisvaardigheden 2023-2025	VBV23-PO-1770	31-05-2023	onderhanden
Subsidie Basisvaardigheden 2023-2025	VBV23-PO-3763	31-05-2023	onderhanden
Subsidie Basisvaardigheden 2023-2025	VBV23-PO-3988	31-05-2023	onderhanden
Subsidie Basisvaardigheden 2024-2026	VBV24-PO-0322	18-06-2024	onderhanden
Subsidie Basisvaardigheden 2024-2026	VBV24-PO-3737	18-06-2024	onderhanden
Subsidie Basisvaardigheden 2024-2026	VBV24-PO-3093	18-06-2024	onderhanden
Subsidie Basisvaardigheden 2024-2026	VBV24-PO-1494	18-06-2024	onderhanden
Subsidie Basisvaardigheden 2024-2026	VBV24-PO-1613	18-06-2024	onderhanden
Subsidie Basisvaardigheden 2024-2026	VBV24-PO-0614	18-06-2024	onderhanden
Subsidie Basisvaardigheden 2024-2026	VBV24-PO-3097	18-06-2024	onderhanden
Subsidie Basisvaardigheden 2024-2026	VBV24-PO-1454	18-06-2024	onderhanden

*

onderhanden = de subsidie loopt nog conform de subsidieverplichtingen

ja = de subsidie is afgerond conform subsidieverplichtingen

nee = de subsidie is afgerond in strijd met de subsidieverplichtingen

G2A Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, aflopend per ultimo verslagjaar

Geen

G2A Subsidies die uitsluitend mogen worden aangewend voor het doel waarvoor de subsidie is verstrekt, doorlopend tot in een volgend verslagjaar

Geen

5.8 NIET IN DE BALANS OPGENOMEN RECHTEN EN VERPLICHTINGEN

Vordering ministerie van OCW

Per 1 januari 2023 is de bekostiging van het primair onderwijs na wetwijziging vereenvoudigd. Daarmee is de bekostigingssystematiek gewijzigd.

Bij de overgang van de oude naar de nieuwe bekostigingssystematiek zijn schoolbesturen door de regelgeving en besluitvorming van de minister met een groot materieel probleem geconfronteerd. Waar de schoolbesturen in een (school)jaar normaal gesproken 100% aan bekostiging ontvangen, is dat in de overgang naar de nieuwe bekostigingssystematiek circa 93% voor het schooljaar 2022/23. Schoolbesturen in de PO-sector werden daardoor in de periode augustus tot en met december 2022 door de minister met circa 7% gekort op hun bekostiging. Dit komt voor PCBO Apeldoorn neer op € 1.754.000. Dit bedrag is, evenals vorig jaar, niet als vordering op de balans per 31 december 2024 opgenomen.

De minister stelt zich op het standpunt dat dit materieel grote probleem voor het schoolbestuur slechts “een boekhoud-technische correctie [is] aangezien de totale bekostiging van het Rijk naar scholen niet wijzigt door de vereenvoudiging”. De overgang van een oude naar een nieuwe bekostigingssystematiek is echter niet louter een papieren exercitie; de keuzes die daarbij worden gemaakt hebben werkelijk een negatief effect op het onderwijsproces. De keuze van de minister om de schoolbesturen in 2022 fors minder bekostiging toe te kennen heeft reële consequenties. Ook binnen PCBO Apeldoorn moeten beleidskeuzes worden gemaakt om haar weerstandsvermogen op middellange termijn op peil te houden.

PCBO Apeldoorn heeft met 221 andere schoolorganisaties, juridisch begeleid door advocatenkantoor Stibbe en gecoördineerd vanuit de PO-Raad, gezamenlijk bezwaar gemaakt tegen de beschikkingen voor de laatste vijf maanden van 2022. Dit bezwaar is op 30 november 2022 door de minister ongegrond verklaard. De financiële belangen en de relevante juridische vragen naar aanleiding van de beslissing op bezwaar van de minister waren het volgens PCBO Apeldoorn waard om de kwestie aan een onafhankelijke partij, zijnde de bestuursrechter, voor te leggen. Daarom heeft PCBO Apeldoorn gezamenlijk met 221 andere schoolorganisaties beroep bij de rechtbank Midden-Nederland ingesteld tegen de beslissing op bezwaar van de minister.

De rechtbank heeft op 21 juni 2024 het beroep van 221 schoolorganisaties gegrond verklaard. Zij zijn onderwijsbekostiging misgelopen in de overgangperiode (augustus – december 2022) voorafgaand aan de vereenvoudiging van de bekostiging in het primair onderwijs. De rechtbank gaf de schoolbesturen gelijk en oordeelde dat de staatssecretaris het tekort moet aanvullen. De staatssecretaris is tegen die uitspraak in hoger beroep gegaan. Op het moment van schrijven loopt de hoger beroepsprocedure nog. De zitting staat gepland voor het najaar van 2025. Voorzichtigheidshalve is het bedrag van de korting niet als vordering op de balans per 31 december 2024 opgenomen.

Verplichtingen BAPO-verlof

Bij besluit van de minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap d.d. 22 september 2010 is in de Regeling jaarverslaggeving Onderwijs (RJO) vastgelegd dat het niet is toegestaan een voorziening voor verplichtingen ingevolge de regeling Bevordering Arbeidsparticipatie Ouderen (BAPO) te vormen. Overeenkomstig dit besluit zijn de lasten van het BAPO-verlof in aanmerking genomen in de periode waarover deze lasten zijn verschuldigd en dienovereenkomstig in de staat van baten en lasten verwerkt onder de personeelslasten.

Operational leaseovereenkomsten

Ten aanzien van digitale afdruksystemen voor de scholen en het bestuursbureau van de Stichting is na een gehouden Europese aanbestedingsprocedure een meerjarige Operational leaseovereenkomst afgesloten. De ingangsdatum van de overeenkomst is 1 september 2024 met een vaste looptijd van 5 jaar. De financiële verplichting van de overeenkomst is € 50.000 per jaar.

5.9 TOELICHTING OP DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

Algemene toelichting

De staat van baten en lasten is samengevoegd tot het niveau bevoegd gezag en omvat derhalve zowel de exploitatieresultaten van alle onder de stichting ressorterende scholen alsmede de privaatrechtelijke activiteiten (stichtingsbaten en –lasten).

De afzonderlijke posten worden als volgt toegelicht:

BATEN			
Rijksbijdragen			
	Begroting		
	2024	2024	2023
	€	€	€
(Normatieve) rijksbijdrage OCW	39.886.141	39.104.000	40.963.280
Overige subsidies OCW	1.026.981	828.000	497.218
Doorbetalingen Rijksbijdragen	988.811	352.000	1.073.637
Totaal Rijksbijdragen OCW	41.901.933	40.284.000	42.534.135

De (normatieve) rijksbijdrage OCW bestaat uit de volgende vergoedingen voor personeel en materiële instandhouding:

	Begroting		
	2024	2024	2023
	€	€	€
Vergoedingen voor personele kosten	38.159.706	37.511.000	37.059.922
Bekostiging NPO	-	-	2.272.965
Samenvoeging (fusiegelden)	119.359	107.000	113.272
Onderwijsachterstandenbeleid	1.036.440	970.000	957.754
Bijzondere bekostiging begeleiding starters	570.636	516.000	559.368
Totaal (normatieve) rijksbijdrage OCW	39.886.141	39.104.000	40.963.280

De specificatie van de overige subsidies OCW luidt als volgt:			
	Begroting		
	2024	2024	2023
	€	€	€
Niet geoormerkt			
Subsidie voor studieverlof (lerarenbeurs)	46.229	-	55.490
Subsidie zij-instroom	212.107	239.000	137.694
Eerste opvang asielzoekerskinderen en vreemdelingen	66.113	21.000	69.254
Overige subsidies	702.532	568.000	234.780
Totaal overige subsidies OCW	1.026.981	828.000	497.218

Doorbetalingen rijksbijdragen			
	Begroting		
	2024	2024	2023
	€	€	€
Vergoeding Samenwerkingsverband passend onderwijs	971.003	332.000	772.884
Zorgmiddelen leerlingen cluster 1 en 2	17.808	20.000	23.125
Extra handen in de klas	-	-	277.628
Totaal doorbetalingen rijksbijdragen	988.811	352.000	1.073.637

Overige baten			
	Begroting		
	2024	2024	2023
	€	€	€
Overige:			
Overige vergoedingen	1.548.450	1.035.000	750.819
Totaal overige baten	1.548.450	1.035.000	750.819

(Normatieve) rijksbijdrage OCW

De totaalsom van de (normatieve) rijksbijdragen is in 2024 afgenomen ten opzichte van 2023 met 2,62% tot € 39,8 miljoen.

De forse afname van de lumpsum is te verklaren doordat in 2024 geen sprake is van opbrengsten vanuit NPO. Niet ingezette NPO-opbrengsten uit voorgaande jaren zijn toegevoegd aan de bestemmingsreserve NPO. Daarnaast is een geringe stijging van de normatieve Rijksbijdrage OCW te zien omdat sprake is geweest van een forse leerlingdaling op 1 februari 2023 ten opzichte van 2022 wat financieel doorwerkt in de bekostiging van 2024.

Overige subsidies OCW

De overige subsidies OCW zijn met bijna € 530.000 toegenomen. Deze toename is verkaren door meer subsidie opbrengsten in 2024 zoals de subsidies vrijroosteren leraren en basisvaardigheden.

De subsidie voor studieverlof (lerarenbeurs) betreft het aan het boekjaar toe te rekenen gedeelte van de voor de schooljaren 2022-2023 en 2023-2024 ontvangen subsidiegelden. Overeenkomstig de subsidievoorwaarden is de subsidie besteed ten behoeve van vervanging van leraren tijdens studieverlof.

In 2024 is ten behoeve van enkele zij-instromers opnieuw gebruik gemaakt van subsidieregelingen.

De bekostiging voor eerste opvang van asielzoekerskinderen en overige vreemdelingen is een aanvulling voor op de bekostiging waarbij de startdatum van de subsidie per leerling op de 1e schooldag ingaat per 1 juli 2024 in plaats van de 1e verblijfsdag in Nederland.

Onder de overige subsidies vallen de opbrengsten van onder andere de subsidies pilot peuterprojecten van de gemeente Apeldoorn, subsidies basisvaardigheden en vrijroosteren leraren voor zover hier ook kosten tegenover staan. Het niet ingezette deel van deze subsidies is op de balans opgenomen onder de vooruit ontvangen subsidies (overlopende passiva).

Doorbetalingen rijksbijdragen

De doorbetalingen rijksbijdragen waren in 2024 lager als gevolg van een in 2023 vrijval van een niet ingezet subsidiedeel van Extra handen in de klas ad € 277.628. Tevens zijn er wel hogere overdrachten uit het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs.

De overdrachten van middelen vanuit het Samenwerkingsverband Passend Onderwijs bestaan uit middelen voor lichte ondersteuning op basis van een bedrag per leerling, extra ondersteuningsmiddelen voor zorgleerlingen die vanuit de scholen als individuele arrangementen worden aangevraagd en overige middelen voor projecten.

In 2024 zijn de overdrachten voor extra ondersteuning met € 88.000 toegenomen. De overdrachten voor lichte ondersteuning zijn met ingang voor het jaar 2024 € 92 per leerling. Tevens is er in 2024 een bedrag van € 144.000 ontvangen voor stimulering van onderwijs Maatwerk inclusie voor het jonge kind.

De baten zijn verantwoord conform de beschikkingen die het samenwerkingsverband heeft afgegeven. De middelen voor lichte ondersteuning en extra ondersteuning zijn volledig op schoolniveau besteed.

De zorgmiddelen leerlingen cluster 1 en 2 (slechtziende en slechthorende leerlingen) zijn in het kader van passend onderwijs overgedragen door Koninklijke Visio en Stichting Kentalis Onderwijs.

Overige baten

Onder de overige vergoedingen zijn onder meer ontvangen opleidingsvergoedingen, verhuuropbrengsten en overige diverse opbrengsten verantwoord. Tevens staan de opbrengsten detacheringen onder de overige baten verantwoord wat nagenoeg volledig de personele kosten betreft van medewerkers van PCBO die gedetacheerd zijn naar Leerplein 055 voor inzet in de Intensieve Taalklas en de Eerste opvang nieuwkomers bij Wereldschool De Vlinder in Apeldoorn. Deze detacheringsopbrengsten stonden in 2023 verantwoord onder "Overige overheidsbijdragen en -subsidies". De intensieve taalklassen (ITK) en de eerste opvang nieuwkomers (EOK) maken onderdeel uit van het gemeentelijke onderwijskansenbeleid. Dit is een gezamenlijk initiatief van de gemeente Apeldoorn en de drie grote schoolbesturen. PCBO Apeldoorn detacheert personeel voor de ITK en EOK wat onder Leerplein 055 valt. De opbrengsten vanuit de gemeente en overheid voor de ITK en EOK komen rechtstreeks bij Leerplein 055 binnen. Leerplein 055 vergoedt de loonkosten van de ingezette formatie vanuit de andere besturen, waaronder PCBO. Deze opbrengsten zijn vanaf het boekjaar 2024 volledig onder de "overige baten" verantwoord. Om een juiste vergelijking met de begroting en de werkelijke cijfers over boekjaar 2023 te kunnen maken, zijn de gegevens hiervan ook gepresenteerd onder de "overige baten".

LASTEN			
PERSONEELS LASTEN			
	Begroting		
	2024	2024	2023
	€	€	€
Lonen en salarissen			
Brutolonen en salarissen	26.983.913	27.186.000	27.391.755
Sociale lasten	4.110.775	2.990.000	2.573.746
Pensioenpremies	3.748.266	3.833.000	3.831.703
Totaal lonen en salarissen	34.842.954	34.009.000	33.797.204
Overige personele lasten			
Dotaties personele voorzieningen	83.253	10.000	71.744
Personeel niet in loondienst	1.532.035	1.069.000	1.624.910
Overig	1.318.212	1.728.000	1.168.806
Totaal personele lasten	2.933.500	2.807.000	2.865.460
Uitkeringen	-511.004	-261.000	-566.122
Totaal uitkeringen	-511.004	-261.000	-566.122
Totaal personeelslasten	37.265.450	36.555.000	36.096.542

AFSCHRIJVINGEN OP MATERIËLE VASTE ACTIVA			
	Begroting		
	2024	2024	2023
	€	€	€
Kantoorgebouw	35.868	45.000	38.803
Schoolgebouw PCBO De Diamant in het Rooster	16.000	16.000	16.000
Renovatie	124.388	232.000	74.011
duurzaamheid	93.974	94.000	93.974
Inventaris en apparatuur kantoorgebouw	-	-	-
Schoolmeubilair	160.227	147.000	132.866
ICT-apparatuur en -infrastructuur	402.504	371.000	432.892
diverse activa	45.101	47.000	45.101
Totaal afschrijvingen	878.062	952.000	833.647

HUISVESTINGSLASTEN			
	Begroting		
	2024	2024	2023
	€	€	€
Huur	317.215	433.000	250.080
Onderhoud	461.152	650.000	714.524
Energie en water	689.292	851.000	682.568
Schoonmaakkosten	908.357	908.000	865.100
Heffingen	64.252	55.000	57.895
Overige huisvestingslasten	620.120	271.000	628.957
Totaal huisvestingslasten	3.060.388	3.168.000	3.199.124

OVERIGE LASTEN			
	Begroting		
	2024	2024	2023
	€	€	€
Administratie- en beheerslasten	1.073.519	949.000	973.704
Inventaris, apparatuur en leermiddelen	1.866.329	1.778.000	1.856.129
Overige	469.684	513.000	547.098
Totaal Overige lasten	3.409.532	3.240.000	3.376.931

FINANCIËLE BATEN			
	Begroting		
	2024	2024	2023
	€	€	€
Rentebaten	513.133	350.000	431.540
Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	-	-	-
Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	-	-	-
Rentelasten	-	-	-
Totaal financiële baten	513.133	350.000	431.540

Personeelslasten

Het gemiddelde formatie over 2024 is ten opzichte van 2023 afgenomen met 6,8 FTE tot in totaal 389,1 FTE.

De afname is vooral te verklaren doordat gedurende 2024 een aantal functies tijdelijk door extern personeel zijn ingevuld en omdat de basisbekostiging fors lager ligt als gevolg van een forse leerlingdaling, dit werkt door in de middelen die beschikbaar zijn voor het inzetten van formatie. Het ziekteverzuim bleef in 2024 gelijk naar een gemiddeld 4,18% tegenover van 4,25% in 2023, dit komt overeen met de landelijke ontwikkelingen.

In verslagjaar 2024 zijn de premies voor de ziektewet van € 1,6 miljoen verantwoord onder de sociale lasten, in 2023 werden deze premies verantwoord onder de brutolonen en salarissen. Het betreft hier een verschuiving van kosten tussen twee verantwoordingsposten.

Deze verschuiving laat een daling van de brutolonen en salarissen zien ten opzichte van 2023 en een stijging van de sociale lasten.

Binnen de sociale lasten is sprake van een premiedaling van het participatiefonds per 1 augustus 2023. Tegenover deze premiedaling staat een voorziening voor 50% van de WW-kosten die door PCBO zelf gedekt moeten worden. In 2023 was deze premiedaling voor 5 maanden meegenomen, in 2024 voor 12 maanden.

De pensioenpremies zijn in 2024 gedaald en ligt in lijn met 2023.

De kosten voor personeel niet in loondienst zijn gedaald met € 90.000 De afname is vooral te verklaren door minder externe inzet binnen de uitvoering van het Nationaal Programma Onderwijs (NPO).

Onder de overige personeelskosten zijn opgenomen de kosten van opleidingen/nascholing, begeleidingstrajecten, arbeidsomstandigheden/veiligheid, bedrijfsgezondheidszorg, werving en selectie en overige kosten. De overige personeels kosten zijn in 2024 toegenomen ten opzichte van 2023. Dit komt voornamelijk door de WGA-premie die per 1 juli 2023 geen onderdeel meer uitmaakt van de lonen en salariskosten omdat PCBO over is gegaan naar eigen risicodragerschap voor de WGA welke zij heeft

herverzekerd bij ASR. In 2023 was deze premie voor 5 maanden meegenomen en in 2024 voor 12 maanden wat resulteert in een verschil aan meerkosten van € 140.000

De uitkeringen ad € 511.004 bestaan uit uitkeringen voor werknemers met zwangerschaps- of bevallingsverlof die van het UWV zijn ontvangen.

Afschrijvingen op materiële vaste activa

De afschrijvingslasten van het kantoorgebouw en inventaris/apparatuur betreffen met name de locatie aan het Jean Monnetpark 27 te Apeldoorn. Het gebouw wordt tevens gebruikt voor scholing/trainingen ten behoeve van de scholen.

De afschrijving op het schoolgebouw van PCBO De Diamant in het Rooster betreft een eigen investering in ruimtes voor kinderopvang die is gefinancierd uit de private middelen. In 2016 is voor deze school nieuwbouw gerealiseerd waarbij tevens extra ruimtes voor kinderopvang zijn betrokken. Met de samenwerkingspartner voor kinderopvang is een langdurige samenwerking aangegaan.

De afschrijving renovatie betreft groot onderhoud van schoolgebouwen. Als gevolg van een doorgevoerde stelselwijziging met ingang van het boekjaar 2019 worden deze uitgaven geactiveerd op de balans en wordt hierop afgeschreven.

De afschrijving in duurzaamheid zijn de investeringen in nieuw- en verbouw projecten. De verwachting is dat de afschrijvingskosten tijdens de gebruiksduur van 10 jaar worden gecompenseerd door lagere energiekosten.

De afschrijving van schoolmeubilair is gestegen. Er is in 2024 geïnvesteerd in nieuw meubilair voor o.a. Korenaar, Passe-partout centrum en Terebint.

De afschrijvingslasten van ICT-apparatuur en –infrastructuur zijn in 2024 gedaald door uitgestelde vervangingsinvesteringen van met name laptops en I-pads.

Huisvestingslasten

De huur betreft het saldo van betaalde en ontvangen exploitatievergoedingen (waaronder het huurbeleid van de Gemeente Apeldoorn in 2024). De huurkosten liggen in 2024 hoger dan in 2023 wat volledig is toe te schrijven aan hogere instandhoudingskosten voor het gebouw DOK Zuid en een afrekening energiekosten over 2023 welke in 2024 is verantwoord.

De kosten van onderhoud bestaan uit het regulier onderhoud aan gebouwen, terreinen, technische installaties, binnen- en buitenschilderwerk, dakreparaties, rioleringswerkzaamheden en overig binnen- en buitenonderhoud. De kosten zijn inclusief de contracten voor energiebeheer en keuringen ingevolge wet- en regelgeving. De kosten over 2024 liggen, in vergelijking met het jaar 2023, lager. In 2023 zijn de verbouwkosten bestuursbureau ad € 80.000 onder deze post verantwoord (welke zijn gedekt uit private middelen) en zijn minder kosten gemaakt voor groot onderhoud in 2024. Daarnaast zijn de kosten voor het beheer op afstand van de installaties binnen PCBO, in tegenstelling tot 2023, in 2024 onder "overige huisvestingslasten" verantwoord. Dit betekent een verschuiving in kosten.

De kosten van energie en water liggen over 2024 in lijn met 2023.

De schoonmaak van de gebouwen is uitbesteed aan een schoonmaakbedrijf op basis van een meerjarig contract. De kosten zijn in 2024 € 45.000 hoger uitgevallen. Deze verhoging betreft voornamelijk een verrekening en indexering.

De kosten van heffingen bestaan uit verontreinigingsheffing, waterschapslasten en rioolrechten.

De overige huisvestingslasten betreffen de kosten voor tuinonderhoud, beveiliging (inclusief alarm-afhandelingen), afvoer/verwerking van afvalstoffen en sanitaire voorzieningen. Daarnaast staan hier de kosten op verantwoord die gepaard gaan met de tijdelijke huisvesting van de Sjofar.

Overige lasten

In het jaar 2024 zijn de totale overige lasten licht gestegen ten opzichte van het vorige verslagjaar met € 33.000. De overige kosten worden hierna afzonderlijk toegelicht.

Onder de post administratie- en beheerslasten zijn opgenomen de kosten van administratie, kopieerkosten, telefonie/internet, accountantskosten, vergaderkosten, contributie PO-Raad en besturenorganisatie, kosten extern adviseurs en overige bovenschoolse beheerslasten. De stijging zit voornamelijk in een hogere bijdrage voor NewTechpark.

De kosten inventaris, apparatuur en leermiddelen bestaan uit uitgaven voor verbruiksmateriaal en toetsmateriaal van het onderwijsleerpakket, de kosten van vervanging van leermethodes, leerlingvolgsysteem, kosten ICT (digitale leermiddelen, licenties, contracten en kosten beheer), aanschaf van overige leermiddelen en onderhoud schoolmeubilair.

Onder de overige kosten vallen onder meer de kosten van medezeggenschap, representatie, marketing/communicatie, verzekeringen en overige school gebonden kosten en cultuureducatie. De kosten hiervan gedaald ten opzichte van het vorige verslagjaar. De daling zit voornamelijk bij minder uitgaven voor communicatie en minder overige diverse kosten.

Financiële baten

De financiële baten zijn in 2024 toegenomen met € 80.000. Dit is het gevolg van een hogere stand liquide middelen en een gemiddeld hoger rentepercentage over het jaar. De rekening-courant wordt aangehouden bij het Ministerie van Financiën [schatkistbankieren].

WNT-verantwoording 2024 Stichting Protestants Christelijk Basisonderwijs (Stichting PCBO)

De Wet Normering Topinkomens (WNT) is van toepassing op Stichting PCBO Apeldoorn.

Het voor Stichting PCBO toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2024 € 181.000. Dit betreft het bezoldigingsmaximum voor het onderwijs, klasse D.

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. *Leidinggevende topfunctionarissen met dienstbetrekking en leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling*

Bedragen x € 1	F.Rebel	K. ten Napel - Vink
Functiegegevens	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2024	22-04-2024 - 31-12-2024	01-01-2024 - 31-12-2024
Omvang dienstverband (als deeltijdfactor in fte)	1,00	1,00
Dienstbetrekking	ja	ja
Bezoldiging		
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 81.404	€ 120.215
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.377	€ 18.625
Subtotaal	€ 95.781	€ 138.840
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 125.612	€ 181.000
-/- Onverschuldigd betaald bedrag	n.v.t.	n.v.t.
Totaal bezoldiging	€ 95.781	€ 138.840
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2023	drs. E. Korpels	drs. J. Boomsma	K. ten Napel - Vink
	Bestuurder	Bestuurder	Bestuurder
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01-2023 31-12-2023	01-01-2023 30-04-2023	01-06-2023 31-12-2023
Omvang dienstverband	0,99	0,90	1,00
Dienstbetrekking	ja	ja	ja
Bezoldiging			
Beloning plus belastbare onkostenvergoedingen	€ 151.027	€ 46.992	€ 63.983
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 22.465	€ 6.788	€ 9.816
Subtotaal	€ 173.492	€ 53.780	€ 73.798
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 171.616	€ 51.189	€ 101.430
Totaal bezoldiging 2023	€ 173.492	€ 53.780	€ 73.798

Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	€ 1.934. In de bezoldiging 2023 is € 5.347 aan vakantie-uitkering begrepen dat toeziet op 2022 en past binnen het bezoldigingsmaximum 2022. Er is daarom sprake van een geoorloofde overschrijding.	€ 2.591. In de bezoldiging 2023 is € 4.742 aan vakantie-uitkering begrepen dat toeziet op 2022 en past binnen het bezoldigingsmaximum 2022. Er is daarom sprake van een geoorloofde overschrijding.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

1b. Leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking in de periode 1 januari tot en met 30 mei 2024

Bedragen x € 1	B.Nix	B.Nix
Functiegegevens	Interim voorzitter CvB	Interim voorzitter CvB
Kalenderjaar	2024	2023
Aanvang en einde functievervulling in 2024	01-01-2024 - 23-04-2024	n.v.t.
Aantal kalendermaanden functievervulling in het kalenderjaar	5	n.v.t.
Omvang van het dienstverband in uren per kalenderjaar	232,25	-
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum		
Maximum uurtarief in het kalenderjaar	€ 221	€ 212
Maxima op basis van de normbedragen per maand	€ 154.000	n.v.t.
Individueel toepasselijke maximum gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 51.327	n.v.t.
Bezoldiging (alle bedragen exclusief btw)		
Bezoldiging in de betreffende periode	€ 51.327	n.v.t.
Bezoldiging gehele periode kalendermaand 1 t/m 12	€ 51.327	n.v.t.
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	-	n.v.t.
Bezoldiging	€ 51.327	
Het bedrag van de overschrijding en de reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	-	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.

WNT-verantwoording 2024 Stichting PCBO Apeldoorn

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

Bedragen x € 1	G. Boeve	drs. M.J. Pinto-Stam	R.E. van der Pot	T.J. vd Leij	P.C. Satter
Functiegegevens	Voorzitter	Lid	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2023	01-01-2024 31-12-2024	01-01-2024 31-12-2024	01-01-2024 31-12-2024	01-01-2024 31-12-2024	01-01-2024 31-12-2024
Bezoldiging					
Bezoldiging	€ 15.071	€ 9.974	€ 9.974	€ 9.974	€ 9.974
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 27.150	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100	€ 18.100
-/- Onverschuldigd betaald en nog niet terugontvangen bedrag	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Bezoldiging	€ 15.071	€ 9.974	€ 9.974	€ 9.974	€ 9.974
Reden waarom de overschrijding al dan niet is toegestaan	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.
Toelichting op de vordering wegens onverschuldigde betaling	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.	n.v.t.

Gegevens 2023					
Bedragen x € 1	prof. dr. B.J. ter Weel	G.Boeve	G.Boeve	J.D.G. van der Molen	drs. M.J. Pinto-Stam
Functiegegevens	Voorzitter	Voorzitter	Lid	Lid	Lid
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01-2023 30-04-2023	01-05-2023 31-12-2023	01-03-2023 0-04-2023	01-01-2023 31-01-2023	01-01-2023 31-12-2023
Bezoldiging					
Bezoldiging	€ 3.400	€ 2.267	€ 1.133	-	€ 6.800
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 8.506	€ 5.615	€ 2.891	€ 1.469	€ 17.300
Gegevens 2023					
Bedragen x € 1	R.E. van der Pot	T.J. vd Leij	ir. C.E. Krist-Spit	P.C. Satter	
Functiegegevens	Lid	Lid	Lid	Lid	
Aanvang en einde functievervulling in 2021	01-01-2023 31-12-2023	01-03-2023 - 31-12-2023	01-01-2023 - 30-04-2023	28-11-2023 - 31-12-2023	
Bezoldiging					
Bezoldiging	€ 6.800	€ 6.800	€ 2.267	€ 914	
Individueel toepasselijke bezoldigingsmaximum	€ 17.300	€ 14.504	€ 5.688	€ 1.612	

Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen met een dienstbetrekking die in 2024 een bezoldiging boven het individueel toepasselijke drempelbedrag hebben ontvangen.

De honoraria van de accountant over 2023 en 2024 zijn als volgt:		
	2024	2023
	€	€
1. Controle van de jaarrekening	54.087	51.527
2. Overige controlewerkzaamheden	-	-
3. Fiscale advisering	-	-
4. Niet controlediensten	-	5.446
Totaal honorarium accountant	54.087	56.973

C. OVERIGE GEGEVENS

BESTEMMING VAN HET NETTORESULTAAT

Ten aanzien van de resultaatbestemming zijn er geen statutaire bepalingen.

GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Niet van toepassing

Staat van baten en lasten van de stichting over 2024 (private exploitatie)

BATEN			
	Exploitatie 2024	Begroting 2024	Exploitatie 2023
	€	€	€
Onroerend goed			
Huurwaarde kantoorpand	94.000	96.000	94.000
Huuropbrengst schoolgebouw De Diamant Het Rooster			
(eigen investering t.b.v. kinderopvang)	15.866	15.000	15.866
Financiële Baten			
Beleggingsopbrengsten	-	-	-
Totaal baten	109.866	111.000	109.866

LASTEN			
	Exploitatie 2024	Begroting 2024	Exploitatie 2023
	€	€	€
Onroerend goed			
Onderhoud gebouw	10.547	8.000	78.541
Verzekeringen en belastingen	7.338	7.000	6.103
Afschrijvingen kantoorpand en schoolgebouw	57.152	55.000	55.000
	75.037	70.000	139.644
Algemene kosten			
Afscheidsgeschenk groep 8 en overige kosten	24.390	26.000	21.058
Totaal lasten	99.427	96.000	160.702

Exploitatiesaldo	10.439	15.000	-50.836
-------------------------	---------------	---------------	----------------

In 2023 is het kantoor aan het Jean Monnet Park verbouwd. De kosten die hieraan verbonden zijn, zijn ten laste van de private exploitatie gebracht.

PCBO Apeldoorn

Jean Monnetpark 27, 7336 BA Apeldoorn

Telefoon: 055 - 522 44 77

E-mail: info@pcboapeldoorn.nl

Website: www.pcboapeldoorn.nl

PCBO
SAMEN JEZELF ZIJN